بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

روي عن جعفر بن محمد الصادق عن آبائه عن امير المؤمنين
عن علي ابن ابي طالب عليه السلام انه قال هذا ما سأل
رسول الله صلى الله عليه وآله ليلة المعراج وسمع منه قال يا رب اي
الاعمال افضل فقال الله تعالى ليس شيء افضل عندي من التوكل
علي والرضا بما قسمت يا احمد ان احببت ان تكون اورع اورع
الناس فازهد في الدنيا وارغب في الآخرة فقال
الهي كيف ازهد في الدنيا قال خذ من الدنيا خفا
من الطعام والشراب واللباس ولا تدخر لغد ودم
على ذكري فقال يا رب وكيف ادوم على ذكرك فقال بالخلوة
عن الناس وبغضك الحلو والحامض وفراغ بطنك و
بيتك من الدنيا يا احمد واحذر ان تكون مثل الصبي اذا
نظر الى الاخضر والاصفر احبه واذا اعطي شيئا من الحلو
والحامض اغتر به قال يا رب دلني على عمل اتقرب به اليك قال
اجعل ليلك نهارا ونهارك ليلا قال يا رب وكيف ذلك
قال اجعل نومك صلوة وطعامك الجوع يا احمد وعزتي

٢

وجلالي ما من عبد ضمن لي باربع خصال الا ادخلته
الجنة قال يا رب وكيف ذلك قال يطوي لسانه فلا
يفتح الا بما يعنيه ويحفظ قلبه من الوسواس ويحفظ
علمي ونظري اليه يا احمد لو ذقت حلاوة الجوع والصمت
والخلوة وما ورثوا منها قال يا رب ما ميراث الجوع قال
الحكمة وحفظ القلب والتقرب الي والحزن الدائم وخفة
المؤنة بين الناس وقول الحق ولا يبالي عاش بيسر ام
بعسر يا احمد هل تعلم باي وقت يتقرب العبد الى الله
قال لا يا رب قال اذا كان جائعا او ساجدا يا احمد عجبت
من ثلاثة عبيد عبد دخل في الصلوة وهو يعلم الى
من يرفع يديه وقدام من هو وهو ينعس وعجبت
هو لعبد له قوت يوم من الحشيش او غيره وهو يهتم لغد وعجبت
لعبد لا يدري اني راض عنه ام ساخط عليه وهو يضحك
يا احمد ان في الجنة قصرا من لؤلؤ ودرة فوق درة
ليس فيها قصم ولا وصل فيها الخواص انظر اليهم في
كل يوم سبعين مرة واكلمهم كلما نظرت اليهم وازيد

في ملكهم سبعين ضعفاً واذا تلذذ اهل الجنة
بالطعام والشراب تلذذوا اولئك بذكرى وكلامي
وحديثي قال يا رب ما علامة اولئك قال مسجونون
قد سجنوا السنتهم من فضول الكلام وبطونهم
من فضول الطعام يا احمد ان المحبة لله هي المحبة
للفقراء والتقرب اليهم قال ومن الفقراء قال
الذين رضوا بالقليل وصبروا على الجوع وشكروا
على الرخاء ولم يشكوا جوعهم ولا ظمأهم ولم يكذبوا
بالسنتهم ولم يغضبوا على ربهم ولم يغتموا على ما
فاتهم ولم يفرحوا بما اتاهم يا احمد محبتي محبة الفقراء
فادن الفقراء وقرب مجالسهم منك وبعد الا
غنياء وبعد مجالستهم فان الفقراء احبائي يا احمد
لا تتزين بلين اللباس وطيب الطعام ولين الوطاء فان
النفس مأوى كل شر وهو رفيق السوء تجرها الى طاعة وهي
الله فتجرك الى معصيته وتخالفك في طاعته و
يطيعك فيما يكره وتطغى اذا شبعت وتشكوا

اذا

اذا جاعت وتغضب اذا افتقرت وتتكبر اذا
استغنت وتنسى اذا كبرت وتغفل اذا امنت
وهي قرينة الشيطان ومثل النفس كمثل النعامة
تاكل الكثير واذا حمل عليها لا تطير ومثل الدنيا
كمثل الدفلى لونه حسن وطعمه مر يا احمد ابغض الدنيا
واهلها واحب الاخرة واهلها قال واهل الدنيا
من كثر اكله وضحكه ونومه وغضبه قليل الرضا
لا يعتذر الى من اساء اليه ولا يقبل معذرة
من اعتذر كسلان عند الطاعة شجاع عند المعصية
امله بعيد واجله قريب لا يحاسب نفسه قليل المنفعة
كثير الفرح قليل الخوف كثير الكلام عند الطعام وان وعنه
اهل الدنيا لا يشكرون عند الرخاء ولا يصبرون
عند البلاء كثير الناس عندهم قليل يحمدون انفسهم
بما لا يفعلون ويدعون بما ليس لهم ويذكرون
مساوي الناس يا احمد ان عيب اهل الدنيا كثير
فيهم الجهل والحمق لا يتواضعون لمن يتعلمون منه

وهم عند انفسهم عقلاء وعند عارفين الحمقاء والجهال
ان اهل الآخرة رقيقة وجوههم كثير حياؤهم قليلا
جمعهم كثير نفعهم قليلا مكرهم الناس منهم في راحة
وهم من انفسهم في تعب كلامهم موزون محاسبين
لانفسهم متعبين لها نام اعينهم فلا تنام قلوبهم
اعينهم باكية وقلوبهم فاكرة اذا كتب الناس
من الغافلين كتبوا من الذاكرين في اول النعمة
يحمدون وفي آخرها يشكرون ودعاؤهم عند الله
مرفوع وكلامهم عند الله مسموع يطرح بهم
الملائكة ويرد دعاءهم تحت العرش يحب الرب ان
يسمع كلامهم كما يحب الوالدة ولدها لا يشغلهم عن الله
شيء طرفة عين لا يريدون كثرة الطعام ولا كثرة
اللباس الناس عندهم موتى والله عندهم حي قيوم
كريم يدعو المدبرين كرما ويزيد المقبلين لطفا
قد صارت الدنيا والآخرة عندهم واحدة
يموت احدهم في كل يوم سبعين مرة من

مجاهدة انفسهم وهؤلاء هم السلطان الذي
في عز وقتهم لو تحركت ريح لزعزعتهم فان قاموا
بين يدي فكانهم بنيان مرصوص لا يبالي في قلبه
شغل المخلوق فوعزتي وجلالي لاحيينهم حيوة
طيبة حتى اذا فارق روحهم جسدهم لا اسلط
عليهم ملك الموت ولا يلي قبض روحهم غيري ولا
فتحن لروحهم ابواب السماء كلها ولارفعن الحجب
كلها دوني ولامرن الجنان فليتزين والحور العين
فليتزفن والملائكة فليصلين والاشجار فليثمرن
وثمار الجنة فليتدلين ولامرن ريحا من الرياح
التي تحت العرش فليحملن جبال الكافور والمسك
الاذفر فليعرن وقودا من غير النار و
ليدخلن ولا يكون بيني وبين روحه ستر وا
قول له عند قبض الروح مرحبا واهلا بقدومك
علي اصعد بالكرامة والبشرى وبالرحمة والرضوان
وجنات لهم فيها نعيم مقيم خالدين فيها ابدا ان الله

عنده امر عظيم فلو رأت الملائكة كيف تأخذها
واحد يعطيها الاخر يا احمد هل تعرف بالزاهد
عندي في الاخرة قال لا يا رب قال يبعث الخلق و
يناقشون بالحساب وهم من ذلك امنون ان
ادنى ما اعطي الزاهدين ان اعطيهم جنان مفاتيح
كلها حتى يفتحوا اي باب شاؤوا ولا احجب وجهي
عنهم ولانعمنهم بالوان التلذذ من كلامي ولاجلسنهم
في مقعد صدق فاذكرهم ما صنعوا وتعبوا
في الدار الدنيا وافتح لهم اربعة ابواب باب
يدخل عليهم الهدايا بكرة وعشيا من عندي و
باب ينظرون منه الي كيف شاء وبلا صعوبة
وباب يطلعون منه الى النار فينظرون الى
الظالمين كيف يعذبون وباب يدخل عليهم
من الوصائف والحور العين قال يا رب من
من هؤلاء الزاهدون الذي وصفتهم قال
الزاهد الذي ليس له بيت يخرب فيغتم لخرابه

ولا له

ولا له ولد يموت فيحزن لموته ولا له ما ليذهب مال يذهب
فيحزن لذهابه ولا يعرفه انسان يشغله
عن الله طرفة عين ولا له فضل طعام يسأل
عنه ولا له ثوب لين يا احمد ان العبادة عشرة
اجزاء تسعة منها طلب الحلال فاذا اطبت مطعمك
ومشربك فانت في حفظي وكنفي وحرزي قال يا رب
ما اول العبادة قال اول العبادة الصمت والصوم
يا احمد عليك بالورع فان الورع راس الدين
ووسط الدين واخر الدين ان الورع يقرب
الى الله تعالى كالحوف بين الحلي والخبز بين الطعام
يا احمد ان الورع زين المؤمنين وعماد الدين
ان الورع مثله كمثل السفينة كما ان في البحر لا
ينجو الا بالسفينة كذلك الزاهد لا يعرف الزاهدون
ان ينجو من الدنيا الا بالورع يا احمد ان الورع
يفتح على العبد ابواب العبادة فيكرم بها العبد
عند الخلق ويصل به الى الله تعالى يا احمد عليك

بالصمت فانى اعمر مجلس قلوب الصامتين واخرب
مجلس قلوب المتكلمين بما لا يعنيهم يا احمد هل تدرى
باى شىء فضلتك على سائر الانبياء قال اللهم لا
قال باليقين وحسن الخلق وسخاوة النفس
ورحمة الخلق فكذلك اوتاد الارض لم يكونوا
اوتادا الا بهذا يا احمد ان احببت ان تجد
حلاوة الايمان فجوع نفسك والزم لسانك
الصمت والزم نفسك خشية وخوفا لا يمتل
ابدا والزم نفسك يقينا لا يرتج ابدا فان فعلت
ذلك فعلك تسلم وان لم تفعل لانت من الهالكين تعالى
يا احمد وعزتى وجلالى ما اول عبادة العباد
وبينهم الصوم والجوع وطول الصمت والانفراد
من الناس وان اول المعصية التى يعملها العبد سبع
البطن وفتح اللسان فيما لا يعنيه ومخالطة
المخلوقين باهوائهم يا احمد ان العبد اذا جاع
بطنه وحفظ لسانه علمه الحكمة ان كان كافرا

يكون

يكون الحكمة حجة عليه ووبالا وان كان مؤمنا
يكون الحكمة له نورا وبرهانا وشفاء ورحمة
فيعلم ما لم يكن يعلم ويبصر ما لم يكن يبصر فاول ما
يبصر عيوب نفسه حتى يشتغل بها عن عيوب غيره
وابصره فى دقايق العلم حتى لا يدخل عليها
الشيطان وحيل نفسه حتى لا يكون للحفظة عليه لنفسه
سبيل يا احمد ليس له من العبادة احب الى
من الصمت والصوم فمن صام ولم يحفظ لسانه
كان كمن قام ولم يعتد فى صلوته شيئا فاعطيه
اجر القيام ولا اعطيه اجر العابدين يا احمد هل
تدرى متى يكون العبد عابدا قال لا يا رب قال
اذا اجتمع فيه سبع خصال ورع يحجزه عن
المحارم وصمت يكفه عما لا يعنيه وخوف يزداد
كل يوم فى بكائه وحياء يستحيى فى الخلاء واكل
ما لا بد منه ويبغض الدنيا لبغضى لها ويحب الاخيار
.. ى ايام يا احمد ليس من قال انى احب الله تعالى

اصبح حتى يأخذه نوما ويلبس ودّا وينام سجودا
ويطيل قياما ويلزم صمتا ويتوسّل عليّ ويبكي
كثيرا ويقلّ ضحكا ويخالف هواه ويتخذ المسجد بيتا
والعلم صاحبا والزهد جليسا والعلماء احباء
والفقراء رفقاء ويطلب رضائي ويفرّ من سخطي
ويهرب من المخلوقين هربا ويفرّ من المعاصي
فرارا ويشتغل بذكري اشتغالا ويكثر التسبيح دائما
ويكون بالوعد صادقا وبالعهد وافيا ويكون
قلبه طاهرا وفي الصلوة زاكيا وفي الفرائض
مجتهدا وفيما عندي من الثواب راغبا ومن عذابي
خائفا ولاحبائي قرينا جليسا اجعل لو صلّى
العبد صلوة اهل السماء والارض وصوم الطعام
الملائكة حتى لا يأكل شيئا ابدا ولبس لباس العاري مثل صـ
ثم ارى في قلبه من حب الدنيا ذرة او سمعتها او
رياستها او محمدتها او حليتها او ادنى منها
او اكثر منها لا يجاوزهن في داري .. الا نزعت

7

من محبتي ولاطلعن قلبه حتى ينساني ولاذيقه
حلاوة محبتي وعليك سلامي ورحمتي والحمد لله
رب العالمين الاحاديث القدسية بعون الله
وتوفيقه تمت

محمد ٢٢

وتوفيقه

یا وهاب

شرح مهر حضرت ابراهیم علیه السلام روایتست از راو
یان اخبار و ناقلان آثار که چون حضرت ابراهیم را در منجنیق
نشاندند و خواستند که در آتش اندازند که حضرت جبرئیل
آمد از حضرت رب جلیل در دست وی این مهر را با ابراهیم علیه
السلام داد که با خود نگاه دار چون از منجنیق در
آتش انداختند آتش سرد و از برکت این مهر بروی
گلستان شد و بدانکه این مهر بزرگوار است و خاصیت
بسیار دارد اگر کسی این مهر را بر طلا یا نقره یا فولاد
بپوسته با خود نگاه دارد خدای تعالی او را در حفظ و امان
خود نگاه دارد از شر دیو و پری و جن و انس و از شر
شیطان و شر جادوستان و غضب پادشاه و خصومت
وزرا و حاکمان و از بلاها و فتنه‌های آخر الزمان

[illegible]ح حروف کنا یطبایع تعینی است و نوعی شخصی در صورت خاص
[illegible]نیت هر حرفی از حروف بر صاحب کشف در صورت مثالی متمثل
[illegible]رتبه الصوره خواه نوع خاص که ممتاز باشد از سایر صور مثالیه
[illegible]از حروف ثمانیه و عشرون صورتیست نوعی و در هر
[illegible]رین نوع صورتیست شخصی ایضا و صور شخصیه هر نوعی ازین
[illegible]ست که نه صورت احد کلی بر صاحب کشف و علم که ازا
[illegible]ل کونیه ظاهر میشود و این صور برزخیست که ارواح و حقایق
[illegible] آثار کلی در عالم کون و فساد بظهور می آید و تجربه ارباب علم
[illegible]بحث این معنی شاهدی عدلست و آن طبقه از حکما که خواص حروف را
[illegible]هر آثار را حواله بخاصیت حروف میکنند و میگویند که عقل را
[illegible]ر درین باب بحث و خطاست که در یافتن این معنی ملاک
[illegible]است چنانکه صاحب گلشن راز گفته است ورای عقل
[illegible]ن ... ان که بشناسد آن را ز پنهان که داند بکره در
[illegible]خواص حروف بسیار است و تجربه بعضی از ایشان واقع است
در اثبات ارواح و طبایع حروف بمذهب اهل حقیقت
[illegible] از علمای این فن گفته اند که ارواح حروف از حیثیت

عن محمد بن ابی عمیر رفعه الی ... عن الصادق ...
[illegible] الخصال باسناده الی ... علیهم السلام ان المسوخ
[illegible] علیه السلام عن ابیه ... عن جده علیهم السلام ...
من بنی آدم ثلثة عشر صنفا القردة والخنازیر والخفاش و
الضب والدب والفیل والدعموص والجریث والعقرب وسهیل والزهرة
والعنکبوت والقنفذ قال الصدوق الزهرة وسهیل دابتان فی البحر ولیستا نجمین
ولکن سمی بهما النجمان کالحمل والثور قال والمسوخ جمیعها لم تبق اکثر من ثلثة ایام ثم ماتت
ولم تتوالد وهذه الحیوانات علی صورها سمیت مسوخا استعارة

عام ابی ربیع

[illegible]

صورت حکم

[illegible] بیع ... اقرار ... بیع
[illegible] اقرار به بیع ... بیع
صحیح شرعی و بیع ... شرعی ...
برجمیع شرایط و ارکان و از جمله از شرایط و ارکان
[illegible] بیع ... کیفیت بیع ... اقرار باصل بیع مستلزم
اقرار ... بیع ... اقرار ...
الکار بعد از اقرار ...
در وقتی که ... اقرار ...
[illegible]
[illegible]

[illegible]
وکیفیت ... بیع ...

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] اثبات ...
[illegible] الحقایق ...
[illegible] والسلام والتمام

که ارواح حروف کنایه طبایع تعینی است و نوعی شخصی در صورت خاص
دیگر بوده نیست هر گاه از حروف بر صاحب کشف در صورت مثالی متمثل
شود هر آینه آن صورت خواهد بود خاص که ممتاز باشد از سایر صور مثالیه
هر حرفی از حروف ثمانیه و عشرون صورتیست نوعی و در هر
فردی را از این نوع صورتیست شخصی الست و صور شخصیه هر نوعی از این
انواع بسیار است که آن صورت احدی کلی بر صاحب کشف و عالم که از
برزخ و مثال گویند ظاهر میشود و این صور برزخ مثالیه که ارواح و حقایق
حروف و آثار کلی در عالم کون و فساد بظهور می‌آید و تجربه ارباب علم
حروف بر صحت این معنی شاهدی عدل است و آن طبقه از حکما که خوارق عادات را
نسبت به ارباب اشارات احاله بخاصیت حروف میکنند و میگویند که عقل را
نظر فکری درین باب صحیح و خطا نیست بلکه در یافتن این معنی ملاک
طور عقل است چنانکه صاحب گلشن راز گفته است ورای عقل
طوری دارد انسان که بشناسد بآن اسرار پنهان که در بکره در
ظهور آثار و خواص حروف بسیار است و تجربه یکی از نشانهای آن است
در اثبات ارواح و طبایع حروف بمذهب اهل حکمت
بدانکه جمعی از علمای این فن گفته‌اند که لـه ارواح حروف از حیثیت

...[illegible] باسناده الی جعفر عن ابیه عن جده علیهم السلام ان المسوخ
من بنی آدم ثلاثة عشر صنفاً القردة والخنازیر والخفاش و
الضب والدب والفیل والدعموص والجریث والعقرب وسهیل والزهرة
والعنکبوت والقنفذ قال الصدوق الزهرة وسهیل دابتان فی البحر ولیسا نجمین
ولکن سمی بهما النجمان کالحمل والثور قال والمسوخ جمیعها لم تبق اکثر من ثلاثة ایام ثم ماتت
ولم تتوالد وهذه الحیوانات علی صورها سمیت مسوخاً [illegible]

[illegible]

اعداد ایشان است و صور حروف و ابیات ارقام اجسام آن اعداد
در الواح و تقفی و غیر آن بواسطه توافق و از توافق قوای ارواح و حقایق
حروف عددی بسیار خواص عجیبه و آثار غریبه ظاهر میشود چنانکه نزد
ارباب این فن روشن و مبرهن است و هیچ شکی در این باب
راه نیست و شیخ شرف الدین بونی در کتاب شمس المعارف الکبری آورده
ان لاعداد الحروف اثراً و در الواح الذهب گفته که در زمان ملوک
فرس کاوه آهنگری بود که ضحاک یک پسر او را کشته و قصد دیگری
خواست کرد ضحاک را با وجود عظمت و سلطنت بکشت و فریدون را از حبس
بیرون آورده کاوه دی بر سر پادشاهی نشانیده و هم بسبب خواص
عدد و تأثیر حقایق عددی حروف بود که یکی از حکمای زمان برای
لوحی از الواح و تقفی وضع کرده بود و وی آن را بر سر چوب بسته برون
آمد خلق بی نهایت بر وی جمع شده و کارهای شگرف که مقدور ابنای
زمان نبود از پیش برد و آن چوب را درفش کاویانی نام
کردند و اثر آن الواح بر آن درفش تا مدت هزار سال در خانواده
فرس باقی ماند در اثبات خواص حروف و آثار پوشیده نماند که صنعت
و از حروف اوضح از آنست که بر هر کس که تأمل او تخمه لذرین ایج زبان

دانش

دانش و نکهتی از فواتح ریاحین بساتین لطف و عنایش استشمام
نموده باشد مخفی نماند و ما احتاج النهار الی دلیل هیچ کس برهان
نجوید بر وجود آفتاب بر وجود او ظهور او دلیلی دیگر است و اگر کسی از
روی جهل و عنا و نفی این معنی کند باری همین یک نکته را تذکر
میتواند شد که هر چه در ابداع و تکوین کسوت ظهور پوشیده از بسائط
علوی تا مرکبات سفلی هیچیک بی منفعتی و خاصیتی نیست بلکه در هر
ذره از ذرات موجودات بخصوصها فایده و منفعتی مودوع
که حضرت حکیم علی الاطلاق تعالی شانه بمقتضای حکمت بالغه و ارادت
شامله خواسته از خلوتخانه علم بفضای صحرای جهان رسانیده تا مکنونات
خزاین غیبی علی سبیل التدریج بحسب آن خواص و خصوصیات که نظر
بذات ثابت از رتبه اجمال بعرصه تفصیل در آید تا از رنگ و بوی
آگه شوی هر گلی را زین گلستان رنگ و بوی داده خاص و چون
هیچ چیز از موجودات بی خاصیتی و منفعتی نتواند بود چنانچه در تأثیر خواص
علویات و تأثیر فواید سفلیات مشهور میشود و در هر یکی از موالید ثلاثه جهت
معادن و نباتات و حیوانات انواع منافع و خواص آثار و فواید
تا کیات شتی معلوم و محسوس میگردد و العیان لا یحتاج الی البیان

پس حروف که احاطهٔ آن جمیع موجودات را شامل است بلکه اشتمال از
هر عالم که تصور کنند چه هرچه هست از عام و خاص بدو منطوی میگردد و از وی
معلوم میشود و هر چیز را که قدم در دایرهٔ وجود نهاده او را از آنها گزیر نه
بضرورت باید که او را نیز خواص کلی و آثار عظیم باشد و جز از خواص حروف چیزی
مجموع نباشد و اگر محققی صاحب فطنت تصرف در حروف کند و غور نماید
که بکلمهٔ کن معبر شده و ربط میان موجودات الهی و مکونات ناسوتی واقع
هر آینه قوت اعانت حروف را در وجود هر رتبه از مراتب کلی و جزوی
مشاهده خواهد شد و ازین مقدمه بوضوح پیوست که جواهر حروف بعینها
از جناب جلال قدس لایزال که منبع قوت و مجمع تاثیرات بدین جهان
آفرینش و میدان آلایش نزول نموده هر آینه مشتمل بر خواص کلی
خواهد بود و با آنکه بحسب تجربه از تکرار حروف عاره زوال امراض یافته
یافته اند و بنده کار حروف لب گشایی بار دو رطوبت معاینه دیده
و از ترکیب بعضی حروف که حکمای هند بجهت دفع مضرت زهر هلاهل
و سلامت ابدان از زهر نهش حیات و لدغ عقارب و غیر آن ترتیب داده
اند و فسون نام نهاده اند اثرهای کلی ظاهر است و غیر آن مشاهده
افتاده و اکابر این فن چنین فرموده اند که حروف مفرده همه را خاصیتی

ازترکیب

از ترکیب آثار عجیبه و خواص بسیار است و اگر کسی ازین معنی مستبعد نماید که در
حروف مقطعهٔ قرآن که مجمع حقایق معانی است نظر کند تا غبار شک
و ریب از پیش دیدهٔ بصیرت وی برخیزد و مؤید این معنی است آن خبر
که از حضرت رسالت پناه صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده اند که حضرت امیر
المؤمنین علیه السلام فرموده که یا عمیل العلم لا یعرف بغیر الجد و چون این
نکته محقق شد باید دانست که همچنانکه اجزاء در معادن ظاهر میشود
و ادویهٔ مفرده از جنس نباتات که در هر زمین میروید و اجزاء و اعضاء
حیوانات از هر موضعی که بهم رسد از خاصیتی و منفعتی خالی نیست و در
معالجات طبی معاین و مقرر است همچنین جواهر حروف نیز بی شک و
شبهه از مثل این خواص خالی نخواهد بود و همچنین که عقاقیر و ادویهٔ
مفرده را حکمای هند و یونان و غیر ایشان طبایع ثابت کرده اند و مزاج
هر یک از درجه ها را معلوم نموده اند بتفوق موافقان حروف نیز ارباب
هر حرفی مزاجی خاص ثبت کرده اند بعضی را گرم یافته اند و بعضی را خشک
و بعضی را تر و بعضی را در کتب القوی یافته اند از گرمی و سردی و خشکی و تری
چنانچه در فصل یازدهم و دوازدهم از باب چهارم این مقاله ثبت ایراد
خواهد یافت

در اثبات خواص و آثار اسماء الحسنی الهی جل اسمه

بر فحوای کریمهٔ ولله الاسماء الحسنی فادعوه بها آنکه اسماء حسنی را بر امری
مرضی بل حتمی مقتضی توان بود و بدلایل عقلی و براهین نقلی منزه ذات
اقدس باری تعالی از صفات ناسزاوار و گفتن آن باسماء حسنی و صفات
علیا از جمله لوازم کما قال سبحانه فسبح باسم ربک العظیم و احصای اسماء
الهی مستلزم فیوض نامتناهی و مستکشف حقایق اشیاء کماهی است چنانکه
مضمون حدیث صحیح من احصاها دخل الجنة اشارت بدانست اگرچه بعضی
از علماء احصاء این معنی را طاقت دانسته اند کما قال سبحانه علم ان لن
تحصوه ای لن تطیقوه و مراد طاقت آوردن باشد در عمل بدین اسماء
و به اسم آن قیام نمودن تا بمرتبهٔ تخلق و تحقیق رسد و تحقیق همان باشد
که قاری در هر اسمی تقیقی خاص از آن اسمی ملحوظ و منظور گردد و بصفت
و تخلق که مقتضای آن اسم باشد متصف و متخلق شود تا وقتی که با حقیقت
آن اسم باشد متحقق شود و طالب السالک قدر استعداد خود مظهر جمال آن
اسم گردد و در حیطهٔ تصرف آن اسم و ترتیب وی بقوت فعل و
تاثیر وی کارهای عظیم پیش برد که در حالت بعجز و از قاری
عروج بر راه انتقام و وصول کوالی ابرام و دست نداد یا
که آناء اللیل و اطراف النهار بر قرائت اسماء اشتغال ورزند کارها که فضائل

سبحانه

سبحانه مواظبت و مداومت نماید تکرار آن نیز مثمر فواید جزیله خواهد
بود گذارم از شکر چه نام بهر آن لسی بهتر که باشد کام زبر آستان
نسبت بعرش آمد فرو و ورنه لبس گلیت پیش خاک تو و در همگنان
روشن و مبرهن است که بعضی از فسونها میباشد که بعضی از حکمای
هند برای دفع مضرت هلاک از نیش حیات و لدغ عقارب و غیر
آن ترکیب کرده اند و طبایع مختلفه حروف و قرائات متنوعه آن
را در آن ترکیب با یکدیگر امتزاج داده و اثری را آن برابر مشاهده
است و پس هرگاه که ترکیب کلمه که مفهوم آن بحسب ظاهر وضع لغت مفهوم
نباشد باین مرتبه مفیدست که آثار کلیه بر آن متفرع میشود هر آینه کلماتی
که از روی لغت عربی که افصح لغات است دلالت بر صفتی از صفات
کمالیه الهی داشته باشند و از حیثیت وضع حکیم صاحب شریعت صلی الله
علیه و آله اسمی از اسماء الله باشند بمشابهه قدرت و تکرار آن مستتبع منافع
و دفع مضار خواهد بود و شیخ شمس الدین بونی در شمس المعارف آورده
که اعلم ان اسماء الله تعالی لها خواص یشتغل بها المنتفعات حال التلاوة بها
والمداومة علیها حصل تجربه و بعضی از رسایل معتبره نقل آورده اند که مصنف
طالع و برونق امور رسد چه باسماء الله علاج نتوان کرد و قول رسول الله

صلی الله علیه و آله می‌فرمایند اینست آنچه که می‌فرماید الدعا سلاح المؤمن و جای دیگر
می‌فرماید لا یرد القضاء الا الدعاء و مقرر است که این جمیع معانی ذکر
اسماء صورت نبندد   در اثبات خواص و آثار و آیات و
سور قرآن بدانکه از مضمون آیه کریمه و لا رطب و لا یابس الا فی کتاب مبین
و آیه و انی هدایه و ننزل من القرآن ما هو شفاء و رحمة للمؤمنین معلوم
میشود که هر خاصیتی که در جمیع افراد موجودات از علویات و سفلیات
و آن مرتب است در ضمن حروف و کلمات و آیات و سور قرآن به تهمین
وجهی و کاملترین نحوی موجود خواهد بود آنچه خوبان همه دارند تو تنها
داری و همین قول است آنچه شیخ شرف الدین بوعلی در تفسیر کبیر
آورده که بحکم ما فرطنا فی الکتاب من شیء باید که هر چه طلبند از فواید
علوی و عواید ملکوتی مجموع آن جامع در قرآن مجید که لباس اعجاز
بطراز اعزاز تنزیل من حکیم حمید منتظر است تصریحا یا تلمیحا مذکور باشد کافی
آنکه ادراک دقایق آن صعب است و مید و توفیق ربانی و مساعدت
و عنایت و تایید سبحانی اشراف بر صنایف و اطلاع بر انواع آن میسر گردد
و الا به مطلوب چه بینند و راه که اکنون مقصود بوده که ببیان کیفیت و کمیت
آن با جمیع مصادفات و منسوبات در طی کلام معجز فرجامات مشروح باشد

ان نقطه

آن نقطه است که در کنج توحید ابجد زند آنکه بدلایل عقل و براهین نقلیات ثابت
شده است که کتاب شریف و خطاب لطیف اعلم و اعظم کتب منزلات و آیات کریمه
او اکرم و انور صحف سماوی و معجز او از سایر معجزات اظهر و اسماء مذکوره
اعظم از تورات و مسطور در صحایف مقدسه هر آینه خاصیت‌های او از
خواص دیگر کتابها اکثر و انفع خواهد بود و خواص و آثار روی ا تصرفات کلی
در عالم کون و فساد و تاثیر خواهد شد و در حدیث صحیح فاتحه الکتاب شفاء
من کل داء و بروایتی شفاء من کل داء الا السام به معنی شارحیت صحیح
و تصدیق و تحقق وفا و حدیث لذکر کلمات و آیات قرآن از حضرت رسول صلی الله
علیه و آله بدان اشاره فرموده اند موجب مزید تیقن و توضیح است و الله
اعلم بحقایق الامور   در کیفیت انتفاع بحروف و اسماء و آیات
پوشیده نماند که سالکان طلب و قاصدان مقاصد ادب را در ادراک
خواص و آثار حروف و اسماء و آیات و مشاهده فواید و عواید آن
مرتبه اول تعلق تمام است با استجلاب امری که مقصود و مطلب است
چه نفس ناطقه را تاثیر تمام و دخل قویست در حصول مقصود و تغیر
از ارباب ریاضت مجرد توجه بتلفظ و تکلم بمقاصد کلیه دینی و دنیوی
و صوری و معنوی فایز شده اند مرتبه دیگر آنست که در لسان ظاهر

شود و از قوت بفعل آمده لباس وجود لفظی پوشیده و مرتبه در توجه مقصود
سبب این وجود لفظی قوت دیگر یافته مرتبه دیگر آنست که این وجود لفظی
صورت رقمی نیز یابد و وجود رقمی نیز با وجود لفظی منضم گشته ممد و معاون
نفس شوند در توجه تمام بمقصود و مرتبه دیگر آنست که این وجود رقمی نیز بنفس
عددی نیز متصف گردد درین صورت توافق و تطابق اعداد خواص
کلی و آثار عظیم الشان ظاهر شود و هر مرتبه این صورت را تفصیل این
و ادخل خواهد بود بی شبهه بفضل ازین صورت که مذکور شد قوت تمام
داده و در تفصیل مقاصد مقاصد بهتر شتابد و بالله التوفیق

در ذکر طریق استمداد از حروف اسماء و آیات پوشیده نماند که از
مضمون تقریری که در فصل سابق سمت تحریر یافت معلوم شد که طریق
استفاده و استفاضه از حروف اسماء و آیات قرآن منحصر در سه طریقست
طریق توجه بارواح و حقایق حروف و توسل بحقیق الصورت مثالیه
ایشان که در عالم برزخ وارد چنانچه در فصل ششم اشارتی بآن رفته و آنرا
طریق نجه خوانند   طریق تلاوت حروف اسماء و آیات که آنرا
طریق کلامی خوانند   طریق کتابت آن و رقم زدن اشکال حروفی
و هیات و رقم ایشان که آنرا طریق کتابی گویند اگرچه طریق اول بنگ اتم

والکمل

والکمل است و ترتب آثار در آنصورت اعم و اشمل زیرا که در طریق کتابی توجه
بصورت کتابت و تلاوت منضم میشود اینجا توسل بمعانی و ارواح حقایق
حروف کلمات و اسما میشود لیکن روش این طریق که اعلی طریق استمداد است
از حروف و کلمات مخصوص اکابر دین ارباب کشف و یقین است و عامه
خلایق و مبتدیان طریق حقایق بلکه متوسطان ایشان را ازان حظی و
بهره نیست لاجرم در ذکر آن شروع نمیشود و داد مطلب را شیخ بزرگوار
ابوعبدالله المغربی در کتاب تیسیر المطالب داده برای هر حرفی از حروف
خلوتی معین ساخته و در هر خلوتی آداب و اوراد و اذکار مقرر کرده
و فواید و نتایج آن خلوت را بتفصیل بازنموده پس اگر طالبی عالی همت را اراده
سلوک این طریق باشد باید که بآن کتاب نفیس رجوع کند و هر دو طریق
کلامی و کتابی نسبت بطریق نجه اسهل و اشهر بود با برادران اقدام نموده
پوشیده نماند که طریق کلامی سلک انبیاء کرام علیهم السلام است و طریق کتابی
منهج حکما عظام شکر الله سعیهم فی الاسلام و هر یک این دو طریق را قواعد
و شرایطاتست که بی رعایت آن هیچ فایده بر اعمال مترتب نمیشود لاجرم
در ابواب آینده این بذکر آن اقدام رفته و بالله التوفیق
در شرایط و آداب عامه کلیه که رعایت آن در جمیع اعمال خیر و شر

فهرست مشتمل بر دوازده فصل — در طلب استاد کامل و عالم و گرفتن
اجازه و تلقین از وی — در اتخاذ ریاضات شاقه و اتصاف بصفات
حسنه — در توجه تام بشغل اعمال — در ملاحظه استحقاق معمول
در تقلیل صحبت عموم طعام و ارتکاب صوم و صدقه — در ترک
اکل حیوانات و تقولات کریهة الرایحه — در طهارت و تنظیف
لباس و منزل — در ملاحظه ازمنه شریفه و امکنه متبرکه — در اختیار
خلوت و خلوت و کیفیت جلوس در حالت عمل — در سوختن بخورات
هر عمل در بخور و روشن داشتن معمول — در تکرار و صبر بر تاخیر نتیجه و کتمان
آن — در افتتاح و اختتام عمل بذکر تسبیح و صلوة — در
طلب استاد کامل و گرفتن اجازت و تلقین از وی می باید که طالب صادق
پیش از شغل باعمال باجازت استاد کامل و حکیمی عامل اختیار کند بحکم خذ
العلم من افواه الرجال و از قول و فعل وی طریق اشتغال باعمال اخذ
کند و بتلقین و اجازت وی در آن کار شروع نماید و حسب المقدور در
ملاحظه شرایط و رعایت آداب سعی جمیل بتقدیم رساند تا نتیجه تامه و فایده
کامله مترتب شود و اگر بی اجازت و تلقین استاد کامل در اعمال شروع
کند با آنکه جمیع شرایط و ضوابط را کما ینبغی رعایت کرده باشد هیچ خاصیتی

ونفعی

و نفعی مترتب نگردد و بسیار اعمال باشد که اگر کسی بی آن در آن
خوض کند و اجازت عمل نیافته باشد و طریق شغل آن از استاد
کامل نشنیده کرده باشد هم اختلال عقل و فهم باشد و ممکن که دماغ وی
چنان پریشان شود که هیچ وجه علاج نپذیرد و ائمه حکما و اطبا از علاج
وی عاجز و مضطرب شوند و لذا حکما گفته اند النسخة [illegible] استاد [illegible]
در اتخاذ ریاضات شاقه و اتصاف بصفات حسنه بدانکه
از شرایط کلیه در اعمال ارتکاب ریاضات و مجاهدات است و ریاضت
منقسم بدو قسم است یکی ریاضت بحسب ظاهر از تشبث باعمال ظاهر
مثل صیام ایام و قیام لیالی و ترک فضول کلام و طعام و منام و عزلت از
صحبت خواص و عوام و امثال آن و دیگری ریاضت بحسب باطن مثل توسل
باعمال باطن مثل نفی خواطر سیئه و تصفیه دل از شوایب و تخلق باخلاق
سبحانی و تعری از صفات نفسانی و شیطانی تا در وقت شغل باعمال لطیفه
مقتضیات نفس و هوا و رعونات و شهوات منع کند و در زمان
مشغولی باعمال قهریه از روی غضب و نفسانیت در عداوت و تسخیر
خلق خدای خوض نماید بلکه اعمال قهریه را مرتکب نشود الا از برای دفع
ظالمی یا فاسقی که عامه خلایق از دست و زبان او در بلا باشند و از قول

وفعل وی مضطرب و حیران و اگر کسی بخلاف این عمل کند و بهوای نفس
و مقتضای طبع در اعمال خیر و شر شروع نماید وبال عظیم و نکال
جحیم بر آن مترتب شود و درجت کلی نخستین نفس او را اعمال صالح
و عقار وی در عرصه تلف شود و برکت و جمعیت از خان و مان
و روزگار وی برود و زیان زده دنیا و آخرت شود نعوذ
بالله من شرور انفسنا و من سیئات اعمالنا   و در توجه تام
در شغل اعمال و این اعظم از لوازم شرایط است و صاحب تیسیر المطالب آورده
که ظهور حروف در عالم خلق عبارتست از تشکل ایشان در هوا
که قرع سمع میکند و این تشکلات هوا مشابه اجسام است و روح
این اجسام و تقویم ایشان بر توجه قاری و کاتب است الصور حروف
و کلمات پس هر عاملی که متوجه مفهوم و مضمون آن نباشد و آن کلمات بمفهوم
اموات باشند قال الله تعالی الیه یصعد الکلم الطیب و العمل الصالح
یرفعه پس عمل صالح که رفع کلمه میکند عبارت از آن توجه تام است
که روح کلمه و قیام اوست و هر کلمه که او را روح نباشد صعود او ممکن
نباشد و بی صعود کلمه اجابت مترتب نباشد و در حصول اجابت لابد از
صعود کلمه چنانچه اهل کمال التحقیق گفته اند از فواید این بود که حروف کلمه را

بحسب حقیقت

بحسب حقیقت صورت مثال در عالم برزخ که بر سالک صاحب کشف
ظاهر میشود و آن صورت مثال را عبارت از روحانیت آن حروف و
کلمات است که در آن هیات مثالی منکشف میشود و چون سالک مرتبط
گردد و حقیقت آن اثر روحانیت آن حروف و کلمه که در آن
پیکر مثالی تجلی کرده و هر آینه اثر کلی بر آن ارتباط مترتب گردد و حقیقت
آن اثر این تواند بود که روحانیت این حروف و کلمه در عالم مثال
بصورتی که مناسب آن عالمست ظاهر گردد و در حضرت اسمی که مراد است
در حضرت آن اسما اندراج کند و باعث شود و بر سرعت اجابت و حصول حاجت
مقصود است و رب وی حسب شفاعت وی آنچه مراد و مطلوب طالب است اضافه
اعلم نماید و الله تحقیق الامور   و در ملاحظه انفاق معمول و نیامی
آن در رعایت مسلمین و اعانت مظلومین است در تحصیل منافع و رفع مکاره
پس باید که در مباشرت عملی که برای جلب منفعت است نظر باستحقاق کسی
کند اعم از آنکه محتاج خود باشد یا دیگری و در ارتکاب عملی که برای دفع
مضرت است ملاحظه حقیقت مظلوم کند اعم از آنکه مظلوم خود باشد یا دیگری
چه دفع ستمگران از ستم رسیده کار عمل است عنه ای ان و الحلایق من تعرض
اگر در آن حق کیانب مظلوم نباشد هر چند بحسب ظاهر ظلم نماید و دفع آن

موجب نکال و وبال می‌خواهم ابلیس در هر حال از اعمال لطیفه
و قوه دیه باید که بی‌شایبه اعراض نفسانی و اغراض شیطانی شروع
کند و متصف بملکات ملکی و اخلاق الهی شود چنانچه تفصیل آن از این
گذشت تا بواسطه علاقه مناسبت و رابطه جنسیت و روحانیت و مجردات
از جانب ایشان در اعمال مددی کلی یابد و در حصول آرب و وصول
مطالب عنقریب فایز گردد   در حلیت و تحلیل طعام و اداب کار
طعام و صدقه باید که عامل قبل از شروع در عمل آن بکند و در خوردن
از لقمه شبهه ناک نگاه دارد که اکابر دین فرموده‌اند که آثار کدورت
و ظلمه ملکه لقمه موجبه با حصل در روز در طبع سالک پیدا نماید و ضمیر ویرا تیره
میدارد و با کدورت باطن دعا و تلاوت را هیچ اثر نخواهد بود صاحب
قرآن عظیم آورده که بروایت صحیح ثابت شده که حضرت پیغمبر صلی الله
علیه و آله از کیا رحمی به یکی از صحابی طلب ساخته فرمود که اطلب مطعمک تستجب دعوتک
یعنی پاک و طیب گردان خوردن خود را تا مستجاب شود دعای تو و از بعضی
اصحاب نقل شده که دعا قبول نمیشود از رفقای ما از آن سبب لقمه حرام
لقمه حلال بود و باید که در تقلیل اکل آن کوشد و از خوردن اغذیه
[illegible] اجتناب واجب نماید و از خوردن طعام خصوصاً که از ناکس آمده

فوائد [illegible]

فوائد و مانع [illegible] تیره میگرداند و در [illegible] ادراک کمال و ملال پیدا میکند
و این [illegible] کدورت و غلبه خواب میشود و البته باید
که در روز عمل روزه دارد و در اجابت دعوات و حصول
مرادات دخل تمام است و در خبر وارد شده است که دعای
روزه دار رد نمی‌شود و باید که قبل از شروع در عمل تصدق
کند که آن نیز از اعظم مرامات اثر کلی است چه او فعال [illegible]
در دل محتاجان بحکم انا عند المنکسرة قلوبهم موجب خشنودی حق
سبحانه باشد و در استجلاب فیض الهی و رحمت نامتناهی نتیجه تمام
دهد   در ترک حیوانات و تعقلات کریه الروایح باید که چنین
مرتکب عمل شود و از اعمال کلی که داشته باشد ترک اکل حیوانات کند
از لحوم و شحوم و آنچه از حیوانات حاصل میشود مثل شیر و روغن و بیضه
و غیر آن و اگر بطعام چرب احتیاج افتد بروغن کنجد اکتفا نماید
که آن را با نان و برنج و ماش بیامیزد و [illegible] و در این آن تو [illegible]
و از خوردن حیوانات نفس و طبیعت قوت یابد و در [illegible] شهوات
بحرکت آید و از ترک آن طبیعت ضعیف گردد و جانب روحانیت
وی قوی گردد و بر جسمانیت غلبه کند و با عالم مجردات ربط

وسایط مناسبت پیدا سازد و بقدر مناسبت استعانت کند
باید که در اثنای عمل خواه کتابی و خواه کلامی و خصوصا کلامی از تنا
ولی بپرهیزد و گندنا و پیاز و هر چه بوی و طعم ناخوش دارد و بچیزها پرهیزد
چه ملائکه از آن بوی متاذی می شوند و ارواح علوی و سفلی متنفر
می گردند و امداد و اعانت ایشان بدان واسطه از عامل منقطع
میشود و در احادیث صحیحه وارد شده که حضرت رسالت پناه صلی الله
علیه و آله فرموده اند که چون کسی این چیزها را خورد باید که آن روز
بمسجدها حاضر نشود که ملائکه از بوی ناخوش کراهت دارند و از کسی
که آن بوها آید متوحش شوند

در طهارت کامل بدن و نظیف لباس و منزل

باید که قبل از شروع در عمل وضوی کامل سازد
و اگر غسل کند اولی بود و اگر قوت مزاج وفا کند باب سرد و الا
باب گرم و بدن را همیشه از اوساخ و نجاسات پاک نگاه دارد
بحکم آیه کریمه و یحب المطهرین ابواب فتوحات روزی افتتاح ظهور
بر دل وی گشاده گردد باید که در حین عمل جامه پاک خوشبوی
در پوشد چه بپاکیزگی لباس اصفای باطن زیاده میشود و ادراک نیکو
فطرتی بود بدین معرفت و باید که آن لباس از وجه حلال باشد

یا فیه باشد اگر یک رشته نه از وجه حلال در جامه باشد دعای عامل
در آن لباس مستجاب نشود و همچنانکه لباس پاک و مطهر باید
منزل نیز که در وی بعمل اشتغال گیرد از خس و خاشاک و نجاسات
و روائح کریهه پاک و پاکیزه رفته و چیده باید و هیچ از متاع غیر عامل
در وی مثل مطبخ و غیر آن در آن خانه نشاید اول آنکه اکثر اوقات
خصوصا در زمان عمل بخورات لائقه مطیب و معطر سازد

در ملاحظه ازمنه شریفه و امکنه متبرکه

اما ازمنه و آن دو قسمت
شرعی و حکمی اما ازمنه شرعیه دو نوع است مطلق و مقید اما ازمنه مطلقه
آنست که مقید بشهور و ایام و لیالی مخصوصه نیست و از زبان صاحب
شریعت صلی الله علیه و آله و سلم برای اجابت دعوات و نیل مرادات مقرر
شده و در آن باب احادیث صحیحه وارد شده مثل سحرگاه و هنگام
طلوع فجر و طلوع آفتاب و وقت نزول باران و میان اذان
و اقامت و وقت سجده و تلاوت و بعد از ادای صلوات مفروضه
مقیده آنست که بشهور و لیالی متبرکه که مخصوص است مثل چهار ماه
حرام و ماه رمضان المبارک و مثل عیدین و عرفه و عاشورا و روز
جمعه و پنجشنبه و دوشنبه که در مجموع این اوقات عمل تأثیر دارد

وازبرای هر وقتی در کتب قوم عمل مقرر است وتفصیل این موجب
تطویل است آغاز سنه حکمیه عبارت از اعتبارات منجمان
و همچنین از ساعات سعد و نحوسه ایام و لیالی مخصوصه و ساعات
کواکب و نظرات سیارات و حلول قمر در بروج و منازل و طلوع درجات
بروج و ملاحظه شرف و هبوط و وبال کواکب و رعایت طالع او
وقت و غیر آن از احکام کلیه و جزویه ملاحظه شرط است و محدود
و در بعضی از اعمال رعایت بعضی از احکام لازم است و تحقیق
و تفصیل آن مناسب این مقام نیست اما اماکن متبرکه و اوقات مخصوص
است که در روی اجابت دعوات از حضرت رسول صلی الله علیه و آله و از ائمه روایات
صحیحه ثابت شده و بثبوت پیوسته مثل میدان جهاد و صف
اول از جماعت و عرفات و مشعر الحرام و حطیم و مقام ابراهیم علیه السلام
و درون خانه کعبه و بام خانه و مروه و صفا و مسجد اقصی و مسجد حضرت
پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم و روضه مقدس و مقابر سایر انبیا و اوصیا و
ائمه معصومین و سایر مساجد و معابد روی زمین
در اختیار عزلت و خلوت مشغول باعمال خلوت و خلوت اختیار
کنند و ترک اختلاط رسم و عادت نماید خصوصا عوام ولف

واطفال

واطفال و اصحاب اهل عقول ناقصه تمام چه بحکم تاثیر صحبت که امری
مقرر است از ظلمت غفلت اهل نفس و هوای طبع وی متاثر
خواهد شد و فتور تمام بصفای باطن وی راه خواهد یافت و باید که در
آن خلوت همیشه متوجه قبله نشیند چه از حضرت رسالت پناه صلی الله علیه
و آله و سلم حکایت شده است که در حین دعا رو بقبله می آورده اند
و متوجه کعبه می نشستند و دستهای مبارک بدعا بر می داشتند و چون دعا
تمام میکردند هر دو کف دست مبارک بر روی فرود می آوردند و می
گفتند پروردگار را شرم کریم است و کریم شرم میدارد در وقت
دعا و حاجت از بنده خود که دعا و حاجت بر دارد و خالی باز گرداند
و باید که در حین توجه بقبله وقتی که بطریق کلامی عمل میکنند مربع نشیند
که اکثر علمای این فن برآنند که در وقت قرائت دعا و قرآن بر وضع
مربع می نشسته اند در حصول نتایج نفع و اثر بیشتر است چه خضوع و خشوع
در این صورت کمتر است و از حضرت رسول صلی الله علیه و آله منقول بطریق صحیح ثابت
شده است که بعد از ادای نماز بامداد که وقت اجابت دعا است
چون بخواندن اوراد مشغول میشد بطریق مربع می نشسته تا وقتی
که آفتاب طلوع میکرد و بعضی دیگر از اکابر محققین طریق دو زانو

نشیمن اختیار کرده‌اند و آن را در حفظ ادب تمام دانسته‌اند
و طریق ترتیب نشستن را با آن وقت معین که میان فرایض بامداد
و طلوع آفتاب است مشخص ساخته و صاحب ترجمه عوارف آورده
که صاحب خلوت همیشه باید که در وقت جلوس بر هیأت قعود
تشهد نشیند و با خود چنان تصور کند که حضرت رسول
صلی الله علیه و آله آنجا حاضرند بقیه وقت در احترام و آداب بقیه بجو
در بخور لایق سوختن و بخور رد اشتن باید که قبل از افتتاح
عمل خواه بطریق کلامی و خواه در طریق کتابت بخورات مناسب آن
عمل بکار برد و پوشیده نماند که برای هر عملی در هر روزی از ایام
اسبوع و برای هر کوکبی از سبعه سیاره بخور خواهی مقرر است که در آن
روز که تعلق بآن کوکب دارد باید سوخت و در رسالهای ایراد بعضی
اعمال مذکور خواهد شد و اگرچه اهتمام بلیغ در سوختن عود و عنبر
و عطرهای خوشبو بکار داشتن مناسب است و در جمیع اعمال اثر
سوختن کندر و سندروس و وارد‌های گران بود در آتش نهادن
لایق است و اعمال کتابت اگر از قبیل لطیفات است بجا از تمام بخورات
خوشبوی باید داشت پس در هم باید بخته و ذکر آن در اثنای اعمال

اراد

اراده خواهد نمود — در تکرار عمل و صبر بر تاخیر نتیجه و کتمان
و عمل باید که بیک نوبت عمل کند اکتفا ننماید که اثری که مترتب
شود و قفه عت نکند و اگر اثر ظاهر نشود باید که معاودت کرده و قطع امید
نکند زیرا شاید که بواسطه تقصیری در رعایت شرایط و ضوابط نتیجه آن
عمل در عقده و تعویق تاخیر افتد پس به تکرار عمل آن تقصیر تدارک
باید بحسب انتظار رفع مانعی چه باشد آن نیز مرتفع شود و اگر در
رعایت شرایط فروگذاشت نشده باشد آن تکرار موجب مزید
نتیجه و مزید قوه باشد و در اثر ظهور و خاصیت باید که عامل بر ریاضت
اعمال و مشقت آن را تحمل نماید و از کلفتی که در عمل بطبع
و نفس می‌رسد ملول و نفور نباشد و اگر شاهد زودی مقصود و
جمال ننماید ترک عمل نگیرد و بر تقاضای تمام و عزم صحیح راسخ و ثابت
قدم باشد تا وقتی که بمراد خود فایز گردد و باید که در کتمان
عمل از بیگانه و محرم و نامحرم خصوص زنان و کودکان و صاحبان
عقول ناقصه و عوام الناس و ارباب فسق و فجور و سفهای
قوم سعی جمیل تقدیم رساند و تقید استغنای حوایج و کتمان
را نیک رعایت کند که اخفای عمل موجب نیل مقصود است و ضبط

کتاب در النظیم آورده که از جمله شرایط دعای خفا آن است
باید که هیچکس بر دعا و مناجات وی اطلاع نشود و بر عمل وی اطلاع
نیابد کما قال سبحانه ادعوا ربکم تضرعا و خفیة قال الله تعالی حکایة
عن ذکریا علیه السلام اذ نادی ربه نداء خفیا معنی خفیا آن است
که پنهان و پوشیده دعا کرده و در دل شب مناجات کرد
در نفس خود نهفته از همه کس چنانچه غیری بر آن مطلع نشد و نتیجه
دعا پنهان آنکه حق سبحانه و تعالی یحیی را علیه السلام با وی موهبت
فرمود   در افتتاح و اختتام عمل بذکر و تسبیح و صلوة
کند باید در جمیع اعمال کلامی و کتابی پیش از شروع ابتداء
بذکر و تسبیح کند چه در خبر وارد شده که حضرت رسول صلی الله   وصلوة
علیه و آله و سلم خواستی که دعا بخواند اول گفتی سبحان ربی العلی
الاعلی الوهاب و در آثار آمده که آنحضرت فرموده که چون از حق
سبحانه و تعالی حاجتی خواهید اول بر من صلوات فرستید که
حق سبحانه و تعالی از آن کریمتر است که بنده از وی دو حاجت خواهد
و یکی را اجابت کند و یکی را فرو گذارد و صاحب در النظیم آورده
که از بعضی از اکابر رضی الله عنهم مرویست که دعا بنده موقوف

میباشد

میباشد و بمنصه قبول اجابت نمیرسد تا وقتی که بر حضرت
رسول صلی الله علیه و آله و سلم صلوات نفرستد و باید که عامل در
جمیع اعمال بحث آنکه قبل از شروع ابتدا بالصلوة نکند بعد از
اتمام ختم بر صلوة کند تا عمل و دعای وی در میان دو دعا
مستجاب واقع شده باشد و هم صاحب در النظیم از ابو سلیمان
دارانی رحمه الله که از مشایخ کبار است نقل کرده که هر گاه از حق
سبحانه و تعالی سؤال کنی باید که ابتدا بالصلوة کنی و حاجت خود
عرض داری بعد از آن ختم بر صلوة کنی که چون حق سبحانه و تعالی بی
شبهه آن دو صلوة را قبول میکند و از کرم الهی و لطف الهی
نزد که میان حاجت که بنده عرض کند اول و آخر را قبول کند و
آنچه در میان بود واگذارد   در شرایط و آداب تلاوت
مشتمل بر دوازده فصل   در بیان تلاوت جهری
در بیان تلاوت اخفا   در حفظ عدد و ترک ما لا یعنی در
الوقتین   در اختیار خلوت و صفت خلوت خانه و آداب
در آمدن آنجا   در صفت جلوس در آن خلوت و شرایط
ضروری عامل در آنجا   در موافقت دل با زبان در حین

تلاوت   در رعایت تجوید وقت قرائت
در محافظت ترتیل است در تلاوت   در حفظ صوت میان خفت
و جهر   در ترک سجع و تکلف   در ترک نفوق و تشدق
و نفخت که دمیدن نفس است بکیفیتی خاص   در بیان
تلاوت حصری بدانکه طریق کلامی که سلامت انبیاء کرام علیه السلام
و آن تلاوت حروف و حروف و آیات و سوره و
دعوات است و منقسم است حصری و اطلاقی و هر قسمی را فضایل ایراد
می باید اما حصری آنست که انضباط قرائت معین کرده باشد و در
خاص وجه و قرائت باید از انضباط ترسد فایده و نتیجه بران مترتب
نشود و اگر از این در گذرد و رسم خاصیت از منقطع گردد چنانچه
کسی را گنجی نشان داده باشند که از فلان موضع مثلاً چهل گام
بفلان جانب رود تا بسر گنج رسد پس اگر وی تقصیری کرده سی گام
بر دارد و غلو کرده پنجاه گام برود هرگز بمطلوب نرسد و از مقصود
دور افتد و پوشیده نماند که قسم حصری در ایصال منافع و فواید
از قسم اطلاق اتم و اکمل است چه خاص حدود و آثار و منافع از تکلف
شرح و بیان مستغنی و عموم احتیاج کافه انام از خواص و عوام بمدت

الحمل

و شمول نفعی که او را در معاملات و مشارکات و صنوف حرف
و صفات و قیمت در کمال وضوح و ظهور است و الامراز خرمن تار
علم   در بیان تلاوت اطلاقی آنست که قرائت
بعددی خاص اختصاص نداشته باشد لاجرم الیقاص چند آنکه
خواهند بخوانند و تحقیق نمانند که آن قسم اطلاقی نیز از روی
حقیقت بحصری باز میگردد زیرا که در این قسم وقتی از عمل
مترتب شود هر آینه شد و آن که بتعیین رسیده باشد خاصیت
اگر این چه میتوان را غیر حقیقی نه و تحقیق نه به تو هم تعلیم و الهام
وی که از بندگان خاص خود بر آن مطلع کرده چون حال
در این قسم عددی را با نحو قهر و تقرر سازد که در وقتی از
اوقات شب و روز بتلاوت حرفی و اسمی یا آیتی یا سوره
یا دعائی قیام نماید روا بود که حضور در آن شاخص جنبی گو
بکند قسم حصری که بهیچ وجه در آن میان سخن کوتاهی نباید
بنود بضرورت و نه بغیر ضرورت چنانچه در فصل آینده خواهد
آمد و در این قسم چون بحسب ضرورت حدیث جنبی اتفاق
افتد اثر آن عمل ضعیف گردد و فایده بقیه بر آن منقطع نشود

واگر عمل ازین ذکر دارد لطیفه در حفظ عدد ترک نماید یعنی
این الوقتین بدانکه رعایت عدد از عظم شرایط است در
طریق کلامی زیرا که در ضمن عدد خواص عجیبه و آثار غریبه مندرج است
اما هیچ مجیبی از مجامع ارباب دین و دنیا نیست ازو
چون ترتیب ارکان طاعات و عبادات و امور کلیه از
شرعیات و عرفیات همه را البته عدد است و از اینجاست
که از وضع هر یک بر عددی خواص معین گشته و قراءت بعض
اذکار و تسبیح و آیات و سور قرآنی به عدد معینه مخصصه از
وضع صاحب شریعت علیه الصلوة افضلها و من التحیات اکملها
در مواضع کثیر بنقل صحیح ثابت شده است پس در اعمال کلام
چون قرائت و تلاوت حصری بود و عددی چنان معین شده
باشد که یکبار در روزی یا شبی تمام تواند کرد و آن را براد قائمه قسمت
نماید و در حین فراغت این الوقتین باید که چهار چیز اجتناب نماید
اول از کلام کثرت کلام و دوم از بسیاری منام سوم از اکثار طعام
چهارم از اختلاط اطفال و نسا و عوام و بعضی از علماء این فن
برآنند که چون تلاوت حصری بود آن عدد نصاب خوانند

بخواند

همچو از وجوه در آن شبها تکلم بکلام اجنبی جایز نبود و اگر احیانا
اتفاق افتد آن عمل باطل شود و در اعمال خیر هیچ اثر مترتب
نشود و در اعمال شر بسیار زحمت بود و صاحب عمل گرفتار آفات
گردد باید بود خصوصا این الوقتین اگر در آن چنین کسب ضرورت
سخن گوید که جزوی در آن و غیر مستمع در آن باشد و الا سکوت
کند و همیشه زبان از کذب و غیبت و بهتان و نمیمه و فحش و شتم
و کدورت نگه دارد و در اختیار خلوت و صحبت خلق گوشه‌گیرانه
و آداب در آمدن در آن حال واجبست که در جایی خلوت
در منزل منقطع باشد از خلق تا عمل با تمام رسد قدم از خلوت خود
بیرون نگذارد و دیگر بضرورت اکل و شرب و وضو و طهارت
و باید که وسعت آن خانه بآن قدر باشد که برپای تواند ایستاد و نماز
تواند گزارد و البته زیاده بر آن نباشد و باید که یک در داشته باشد
و دری و روزنه و وجه دیگر نبود که باد و روشنی از آنجا آید و حواس از
آنجا متفرق شود و باید که آن خانه از مردم و مواضع ازدحام و حوش
خلق دور بود تا همه آواز شغل مردم نشنود و موجب تفرقه و
تشویش خواطر نشود و باید که چون قدم در خلوت نهد بگوید

رَبِّ اَدْخِلْنِی مُدْخَلَ صِدْقٍ وَاَخْرِجْنِی مُخْرَجَ صِدْقٍ
وَاجْعَلْ لِی مِنْ لَدُنْکَ سُلْطَانًا نَصِیرًا چون قدم
بصفّه رسد بگوید بِسْمِ اللّٰهِ وَبِاللّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَ
الصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰی رَسُولِ اللّٰهِ اللّٰهُمَّ
اغْفِرْ لِی وَافْتَحْ لِی اَبْوَابَ رَحْمَتِکَ پس دو
رکعت نماز گذارد و پیش از شروع در عمل آراسته بخشوع
و خضوع در رکعت اوّل بعد از فاتحه بخواند وَمَنْ یَعْمَلْ
سُوءًا اَوْ یَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ یَسْتَغْفِرِ اللّٰهَ یَجِدِ
اللّٰهَ غَفُورًا رَحِیمًا و در رکعت دوم بعد از فاتحه بخواند
رَبَّنَا عَلَیْکَ تَوَکَّلْنَا وَاِلَیْکَ الْمَصِیرُ بعد از آن
در عمل تلاوت شروع کند

در صفت جلوس در
آن خلوت و شرایط ضروری عامل در آنجا باید که همیشه
عامل در آن خلوت بر زمین بی فرش نشیند و میان وی و میان
زمین هیچ حایلی نباشد که آن موضع اقرب است و اگر فرش باشد
باید که از چیزی باشد که از زمین برویده مثل بوریا و حصیر و غیر
آن باید که همیشه رو بر قبله نشیند و تا تواند در حالت جلوس

بجهت

بجهت نعود و در تشهد نشیند خصوصاً در وقت فراغت از
شغل و اگر در حین عمل مربع نشیند روا بود بلکه اولی بود و بعضی
جمعی از علمای این فن باید که غیر وی اصلا و قطعاً هیچکس بآن
خلوت راه نیابد و قدم هیچ بیگانه و آشنا اندرون آن خانه
نرسد بلکه هیچ حیوانی که متنفّس تواند که در آنجا نرسد و در آن
خلوت باید که غیر ذکر و نماز و تلاوت و آنچه ناگزیر مقرّر
شده امری دیگر از وی صادر نشود والبته از افعال و اقوال اجنبی
که در عمل هیچ دخل ندارد و نیز بیت مجتنب و محترز باشد و باید
که در آن خلوت خانه اصلا پهلو بر زمین نزند والبته خواب نکند
مگر به اختیار در حین غلبه خواب و آنجا مطلق چیزی نخورد و نیا
شامد و همیشه با وضو کامل بود و اگر در حین جلوس چشم وی بخواب
گرم شود و شود یا بکثرت تکرار ذکر تلاوت کلامی و ملالی عارض شود تجدید
وضو کند باز بر سر عمل رود

در موافقت دل با زبان
در حین تلاوت باید که چون عامل آغاز تلاوت کند دل خود را
حاضر دارد و هرچه بر زبان میگوید معنی آن را در دل اندیشه
کند و چیز دیگر بخاطر راه ندهد و آن وقتی است که عالم بمعنی

یعنی آنچه میخوانند واگر عالم نبود باید که در تلاوت قرآن اندیشه
کند که این کلام حضرت خداوندست و در تکرار آیات الهی
وملاحظه نماید که ذکر صفات کمال اوست و در قرائت دعوات
اندیشه کند که مناجات در رفع حاجاتست در حضرت
رفیع الدرجات و بواسطه این اندیشه الهیات وعظمت حق سبحانه
وتعالی در دل وی جا کرده خاطرش از زلات و هفوات گردانند
و آثار آن بر جمعیت باطن وی مترتب گردد و اگر زبان وی
بر آیات و آیات جاری بود و دل از معانی آن غافل هیچ
فایده مترتب نشود و اوقات ضایع کرده باشد بلکه در بعضی
احوال خوف رحمت بود و آیه ویل للقاسیة قلوبهم من ذکر
الله مؤید این معنیست چه بعضی از اکابر قدس سرهم
گفته اند که در اثنای ... و مجاز از مفهوم آن غافل بود و از اهل شبهه
والله اعلم   در رعایت تجوید رعایت باید که هر
حرف و کلمه را که بر زبان میراند ملاحظه تجوید آن کند تغیر در حرفی
از مخرج او نکند و بدین سبب تغیر تمام بآن کلمه و بر معنی آن
راه یابد و در اسم الظاهر القوی اگر ظاء هر حرف را ابدال شود

وتخالف نیفتد تبدیل یابد ظاهر را اگر دو قوی شود در معانی
آن تفاوت فاحش پیدا آید و بدان سبب عمل وی باطل
گردد بلکه نتیجه بر عکس دهد   در ملاحظه ترتیل استحکام تلاوت
باید که رعایت ترتیل را در تلاوت واجب داند و ترتیل آن
بود که کلمات را حرف بحرف ظاهر و روشن ادا کند بی سرعت و
شتاب زیرا که کلمات و الفاظ شکسته نشود و از شکستن لفظ
شکست بمعنی راه یابد و حضرت والدین فقیر علیه الرحمة در تفسیر
مواهب علیه در تفسیر آیه کریمه ورتل القرآن ترتیلا چنین آورده
اند که حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام فرموده اند که ترتیل حفظ وقوف
و اداء حروف   در محافظت صوت میان خفض
وجهر بیش و کم باید که در اثنای تلاوت آواز خود را فرود
آورد و میان زمزمه و غلبه خواندن کما قال سبحانه ولا تجهر بصلوتک
ولا تخافت بها وابتغ بین ذلک سبیلا و بعضی از مفسران
اینجا صلوات را بمعنی قرائت داشته اند و در روایت صحیح وارد
است که حضرت پیغمبر صلی الله علیه و آله از سفری مراجعت کرده
بودند بمدینه می آمدند و چون نظر صحابه بر سواد شهر افتاد باواز

بلکه تعبیر گفته اند آنحضرت فرموده که ای مردمان بدرستی که شما کسی را
نمیخوانید که اصم نیست بلکه کسی را میخوانید که سمیع است و نزدیک
است بشما از رگ گردن شما   در ترک سجع و تکلف
بدانکه یکی از شرایط عمل در طریق کلام ترک سجع و تکلفات است
در عبارات دعوات و مناجات پس باید که چون صاحب
خود را حاجتی به نزد مولی عرض کنند در آن وقت از ادای سجع پرداز
و تکلف اجتناب کنند و حضور رسانیده در مقام خضوع و خشوع
و تضرع و نیاز مطلوب پس البته باید که در حین عرض حاجت
از تکلف عبارات و تاثیر سجعات بپرهیزد زیرا که در
وقت دعا حکم آیه ادعوا ربکم تضرعا وخفیة انه
لا یحب المعتدین تضرع و زاری باید نمود و تضرع منافی
تکلف است و مفسران در این آیه چنین گفته اند که معتدین
آن طایفه اند که در دعا تکلف کنند در سجع و قافیه مرعی دارند
و در خبر روایت شده که حضرت پیغمبر صلی الله علیه و آله فرموده اند که زود
باشد که بیایند قومی که در دعا تکلف کنند   در ترک
تحقیق و تدقیق باید که عامل در حین قرائت و تلاوت و ذکر اسمای

اهمت

کرده اند و ادله آثار رقمی و خواص بسیار ترتیب یافته اند
در شرایط و آداب مخصوصه بحروف مشتمل بر دوازده فصل
در بیان قسمت حروف بر افلاک تسعه
در بیان قسمت حروف بر کواکب سبعه بقول اشهر
در بیان قسمت حروف بر کواکب سبعه بقول ثانی
در قسمت حروف بر منازل بیست و هشت گانه
در تاثیرات حروف وقت حلول قمر بمنازل
در ذکر اسماء الله که تعلق بحروف بیست و هشت گانه
دارد   در بیان ذکر روایات حروف بیست و
هشت گانه   در اسماء ملائکه که اعوان بروج دوازده
گانه اند   در اسماء ملائکه که اعوان ایام هفته اند
در بیان طبایع بسیط حروف   در بیان
طبایع مرکبه حروف   در بیان قسمت حروف
بر افلاک تسعه بدانکه شیخ شرف الدین بونی در بعضی از رسایل
خود حروف جمل مشهور را که مسمی است بجمل مشارقه و ذکر آن
با جمل مغاربه در فصل یازدهم خواهد آمد بر افلاک تسعه قسمتی

کهوست و هر حرفی را بفلکی نسبت داده تا عامل حروف
در اثنای عمل ملاحظه آن فلک و منزل و کوکب وی
کند با بصیرت کامل شروع کند و رعایت ساعات و نحوست
ایشان بجای آرد و از ارواح و اعوان افلاک استمداد
و استعانت جوید و در حصول آنچه مقصود است آثار کلیه
ظاهر شود و طریق قسمت اینست که هر حرفی را بحسب عدد
مرتبه اول دارد از آحاد و عشرات و مآت و الوف نیز
ا ی ق غ متعلق است بفلک الافلاک است و هر حرفی که مرتبه دوم
دارد از آحاد و عشرات و مآت ب ک ر متعلق
بفلک البروج است و آنچه مرتبه سوم دارد متعلق یعنی ج ل
ش متعلق بفلک زحل است و آنچه مرتبه چهارم دارد یعنی
د م ت متعلق بفلک مشتری است و آنچه مرتبه پنجم
دارد یعنی ه ن ث متعلق بفلک مریخ است و آنچه مرتبه
ششم دارد یعنی و س خ متعلق بفلک شمس است و آنچه
مرتبه هفتم دارد یعنی ز ع ذ متعلق بفلک عطارد دارد
و آنچه مرتبه نهم است یعنی ط ص ظ تعلق بفلک قمر دارد

در قسمت حروف بر کواکب سبعه بقول اشهر و آن مأخوذ
از کتاب حل توحید جفر الکبیر است که در این فن معتبر است و تألیف
و تعریف بعضی از تلامذه حضرت سید حسین اخلاطی است و این قسمت
معروف و مشهور در میان علمای حروف و اکثر اهل این فن
بر این قول عاملند و آنچنانست که از حروف جمل شارق الجلب
تعلق بزحل دارد و هو بزحج تعلق بمشتری دارد و طیکل تعلق
بمریخ دارد و منسع تعلق بشمس دارد و فصعر تعلق بزهره دارد و
نشتنخ تعلق بعطارد دارد و ذضظغ تعلق بقمر دارد
در بیان قسمت حروف بر کواکب سبعه بقول اوثق و آن مأخوذ
از کتاب بیغاویوس حکیم است و اگرچه این قول از حیثیت مشهوری
درجه قول اول ندارد ولیکن نزد محققان این قول بغایت معتبر است
در رعایت شرایط تکثیر کلیه است و آنچنانست که ا ز د و هی روح
معجمه بزحل منسوبست و ظا معجمه و ق و ک و ح معجمه بمشتری
منسوبست او ت مثناه فوقانیه و م و ر مهمله بمریخ منسوبست
و ح مهمله و ه و ی مهمله مثناه تحتانیه بشمس منسوبست و ش معجمه
و د و ط مهمله و ز معجمه بزهره منسوبست و ب موحده و ص

سهله و ث مثلثه و معجمه لبطار منسوبست و ج و د و س مهمله و ف
بقمر منسوبست پس چون عامل بر این علامتها و نسبتها اطلاع یابد
در عمل هر حرف از اعمال خیر و شر بازگشت بکوکب آن
کند و ملاحظه سعادت و نحوست و نظرات سعد و نحس خواهد نمود تا در
عمل خطا واقع نشود **فصل چهارم** در قسمت حروف بر منازل قمر و آن
بیست و هشت کانه و عامل حروف را اطلاع بر این معنی ضرورست
تا ملاحظه نماید که هر حرف تعلق بکدام منزل دارد و از منازل سعد و نحس
پس در اعمال خیر منازل سعد اختیار کند و در اعمال شر منازل
نحس و حکیم کامل نصیر الدین طوسی جمله از منازل نحس را در قطعه نظم
در آورده و هر چه غیر آنست سعد است و قطعه اینست **قطعه** از منازل که
زین چرخ برین دارد ماه ، آنچه نحس است همانست که گفتم ای شاه
شوله و هقعه و نثره طرفه دبران ، بلده و ذراع و اکلیل و زبانا و سماک
در قسمت حروف بر منازل قمر قولست اما قول شیخ شرف الدین
بونی چنانکه در شمس المعارف ایراد نموده و قول شیخ محیی الدین
العربی چنانکه در کتاب مدخل حروف آورده چون اکثر علما
اهل صنعت در اعمال حروف بقول شیخ شرف الدین بونی

علی

عمل کرده اند ملاحظه ما برای آن اندراج میرود شیخ در کتاب شمس المعارف
آورده که حروف اصلیه بیست و هشت منازل فلکیه نیز بیست و
هشت است و هر حرفی تعلق بکوکبی و منزلی دارد و قسمت آن
بدو طریق آمده یکی بحساب جمل مشهور است دوم جمل مغاربه که نزد بعضی از
علمای حروف اعتبار روی نموده از جمل مشهور است و آن اینست
رشاست تعلق الف بطین دارد که سه کوکبست تعلق بطین
که سه کوکبست ثریا که شش کوکبست به دبران
که یک کوکبست تعلق بهقعه دارد که سه کوکبست
هنعه که دو کوکبست بذراع که دو کوکب است نثره
که دو کوکب است طرفه که دو کوکبست جبهه که چهار
کوکبست زبره که دو کوکبست صرفه که یک کوکبست
عوا که پنج کوکبست سماک که یک کوکبست
غفر که سه کوکبست زبانا که چهار کوکبست اکلیل که سه
کوکبست قلب که یک کوکبست شوله که دو کوکبست
نعایم که چهار کوکبست بلده که خالی از کوکبست
ذابح که دو کوکب است بلع که دو کوکب است سعود که

کوکب است با جبهه که چهار کوکب است مجره مقدم که دو کوکب است
مجره مؤخر که دو کوکب است بر شکل که یک کوکب است

فصل پنجم

در تأثیرات حروف وقت حلول قمر بمنازل شیخ بونی در شمس
المعارف آورده که چون قمر یکی از منازل بیست و هشت گانه حلول
کند در وقت آن حروف که تعلق بدان منزل دارد و از درجات
حالات تحت آن کند و تأثیرات حروف در مراتب سفلیات ظاهر
گردد و شیخ اکمل محیی الدین العربی در بعضی مواضع از فتوحات
آورده که ارواح حروف از فلک منازل در تحت حکم و تصرف‌اند
اما در فوق آن فلک ایشان را تأثیری نیست و در بیان
تصرف وقت و تأثیرات حروف آنچه از شمس المعارف ایراد نموده بطریق
جمل شماره رفته بر این وجه است در شرطین او قهر و غضب احداث
کند و چون در بطین باشد لطف و رحمت ایجاد کند و چون در
ثریا رسد لهو سعادت متوسط بخشد و چون در دبران آید وبا و
فتنه انگیزد و در هقعه ممتزج لهو میان سعد و نحس و در هنعه
سعادت و دولت بخشد و در ذراع زهم سعادت احداث کند
و در نثره حکومت و شقاوت انگیزد و در طرفه طبیعت افزاید

و ابتدا

و جبهه‌ی حرکت متوسط انگیزد و در زبره خیر و برکت زیاد
کند و در صرفه امتزاج لهو میان خیر و شر و در عوا [illegible]
در دریا و در سماک شور و شر انگیزد و در غفر پس سعادت آشکار
کند و در زبانا امتزاج لهو و خیر غالب و در اکلیل حکومت
و بلا انگیزد و در قلب مرض و بیماری بخشد و در شوله قهر حکومت و شر
غالب و در نعایم سعادت عظیم آشکار کند و در بلده حکومت برای
احداث نماید و در ذابح امتزاج است و شر غالب و در بلع
حکومت و فتنه عظیم انگیزد و در سعود سعادت معتدله ظاهر گرداند
و در اخبیه ذو سعادت پیدا کند و در مقدم حکم سعادت نماید و در
مؤخر غلظ قهر و خبث میان خیر و شر و در رشا غ دولت و سعادت افزاید

فصل ششم در ذکر اسماء الله که تعلق بحروف بیست و هشت گانه دارد
ابن عبدالله المغربی در کتاب تیسیر المطالب آورده که روحانیت
هر حرفی از حروف ثمانیه و عشرون مظهر اسمیست از اسماء
الهی و تأثیر و تصرف حروف در عالم بواسطه قوت آن اسماء
که مظاهر ایشان‌اند الهویه که شیخ در بعضی مواضع زیاده تا دوازده
اسم دیگر حروف در اثنای شغل و اعمال می‌خوانند آن اسماء اینست

نا فاده نامه بر جمل متفرع کرده و آن اسما بر ترتیب جمل شارته
اینست که فرموده است الف را پنج اسم است اول الله دوم اکرم
سوم احد چهارم اول پنجم آخر ب را نه اسم است باری باسط
باطن باعث باقی بالغ ابر بر بصیر ج را هفت اسم است
جابر جامع جبار جلیل جمیل جواد د را چهار اسم است دائم
دایم دلیل دیان ه را ده اسم است هو از حیثیت باطن و آن
منتهای کمال منتهی است هادی از حیثیت ظاهر و آن لائق جمال
متجلیست و بعضی گفته اند که اسم وی در اعمال خیر هادیست
و در اعمال شر مهلک است و او را دوازده اسم است واحد
واحد وارث واسع وافی والی وتر ودود ولی وکیل
وهاب ز را یک اسم است زارع کما قال الله تعالی ام نحن
الزارعون و بعضی گفته اند که اسم وی زکی است و بعضی گفته اند
زکیه و صاحب در النظیم آورده که اسم وی زاهد است ح را
نه اسم است حبیب حفیظ حق حکیم حکم حلیم حمید حنان حی و صاحب
در النظیم آورده حنان را اسم الله از اسماء وی ندانسته و ذکر نکرده
که اسماء وی هشت است و عدد جمل وی ط یک اسم است مطهر

طهر

صاحب در النظیم غیر از این سه اسم دیگر آورده و آن لطیف
و طاهر و طیب است و بعضی گفته اند که اسم وی مخفی است از
خلایق شده است تنزل که وی راست و لهذا در نهایت مراتب
حروف تهجی افتاده است و بعد از حرف لا واقع شده که الف
نفی است بمذهب آنها که لا را یک حرف دانسته اند و صاحب
در النظیم فرموده است که حرف ی را که اسم اعظم است بزبان عبرانی
که یهوه است نفخه با فتح و او شده وده و نبی اسم است و بعد وی
تا این زمان ندانسته اند ک را چهار اسم است کافی کبیر کریم کفیل
ل را یک اسم است لطیف م را ده اسم است بقول صاحب منتهی
المطالب مجید مالک الملک مانع منان مجیب مالک ملیک مهیمن منان
مهیمن و صاحب در النظیم آورده که وی را سی اسم است و بعد
که در اول بهمین احض این فقره ساخته ده اسم است که مذکور
شده و بیست دیگر اینست مبدی متعال متکبر متین مجیب محصی
محیی ممیت مصور معز مذل معطی معید مغنی مقیت مقتدر محسن مقسط
مغیث منزل است س را سه اسم است سلام سمیع سبوح و صاحب در النظیم آورده
که سبوح دیگر است وی را ع را هفت اسم است عادل عدل عزیز

[illegible]

فهیم
حلیم عفو علی علام عالم فا را ده اسم است فاتح فارج فالق فا
فاصل فالق فتاح فرد فعال مفرق حی احد را [illegible] اسم است صادق
صادق صمد صبور قاف را از ده اسم است قابض قادر آمده
قادر قاهر قوی قدوس قدیر قوی قریب قهار قدیم قایم و
صاحب در منظوم آورده که قایم را بدین وجه باید گفت قایم
علی کل نفس بما کسبت و فرموده که قدیم اسم دیگر است برای این
الصلح حرف را ده اسم است رازق رافع رقیب رئوف
رحمن رحیم رب رزاق رشید رفیع الدرجات شین را
چهار اسم است شافی شدید شکور شهید و صاحب در منظوم آورده
که شاهد اسم دیگر است برای این حرف و فرموده که شدید نگوید
بلکه گوید شدید العقاب و برین قیاس در اسم حرف سین
سریع الحساب را مفرد نگوید بلکه سریع الحساب گوید و در حرف
فا فعال را فعال لما یرید باید گفت تا را یک اسم است
تواب ثا را یک اسم است مثبت قال الله تعالی یثبت
الله الذین آمنوا بالقول الثابت خا را سه اسم است خافض
خالق خبیر ذال را ده اسم است ذو انتقام ذو العرش ذو الغفار

العظیم ذو الطول

ذو البطش ذو الجلال والاکرام ذو الطول ذو القوة المتین ذو المعارج
ذو المن ضاد را یک اسم است ضار ظا را یک اسم ظاهر و گویند
ظهیر یک اسم دیگر است غین را هفت اسم است غافر غالب غفار
غفور غنی مغنی غیاث المستغیثین اگرچه بعضی اسماء مذکوره سوای از
آن قیدیست که در اصطلاحات شرعیه کمتر مستعمل است لیکن چون اکابر
این فن در کتب معتبره خود ایراد فرموده اند ذکر آن اقدام رفته
است و خواص و منافع اکثر این اسماء در مقاله ثالثه مذکور خواهد
شد و بالله التوفیق در بیان اذکار حروف بیست
هشت که نزد ائمه بعضی اذکار روایت است که صاحب تیسیر
المطالب از برای اعمال حروف تعیین کرده و فرموده اند که چون
طالب صادق یکی از اعمال حروف شغل گیرد باید که خلوت
اختیار کند و پیش از شروع و بعد از شروع بر اسم و ذکر
و آیتی که تعلق بآن حرف داشته باشد مداومت نماید تا باز وی
بر مقصود وی لطف [illegible] و آن اسماء و آیات و اذکار اینست
الف را یک اسم است و آن الله است و آیتش الم الله لا اله
الا هو الحی القیوم است و سوره اخلاص و آنچه متضمن توحید و تقدیس

و تنزیه است باینک السلام ذکر است و آن البدیع است از
برای بند بان آیه اش بدیع السموات والارض و از برای آن
بسم الله الرحمن الرحیم را ذکر است جمیل و جلیل و صاحب خبر
ر ابن نظم گفته که در روی الجبار است و آیه اش و جاء الحق و زهق
الباطل در اینک ذکر است ان الدایم است و آیه اش شهد الله
الایه وعنده مفاتح الغیب الایه را اینک ذکر است و آن
هو است و آیه اش هو الاول والآخر الایه و دراسم است
و آن الواحد و الولی است آیه اش هو الله الذی لا اله الا
هو الا الله نور السموات والارض در اینک ذکر است
و آن المزکی است و صاحب در ابن نظم آورده که ذکر وی
الزکی است و آیه اش ان الدین عند الله الاسلام و در عمل
این حروف صلوات لیس ربایه فرستادن را اینه ذکر است
و آن سبوح و قدوس و آیه اش طه ما انزلنا علیک القرآن
لتشقی الاحسنی و یس والقرآن الحکیم الکریم را ذکر
ظاهر عنت آیه اش و ما تنزل الا بامر ربک الایه
ک را ذکر است و آن کافی و الکفیل است و آیه اش انا فتحنا

و آن الحی الحفیظ الحلیم است و آیه اش
فقلنا اضربوه ببعضها الایه را
ذکر است

امره اذا اراد شیئا الی ترجعون ل را اینک ذکر است و آن
اللطیف است و آیه اش الم لا اله الا الله هو الحی له الفرقان الم
را ذکر است و آن مالک الملک والمجید است و آیه اش
قل اللهم مالک الملک المقتدر را اینک ذکر است و آن
النور است آیه اش الله نور السموات والارض الایه سه
ذکر است سبحان السند لسلام سبحان السمیع العلیم و آیه اش
سلام قولا من رب الرحیم ع سلامته ذکر است و آن الی لم
و علام الغیوب و آیه اش قد احاط بکل شیء علما و آنچه از
آیات مشتمل بر معنی احاطه علمیت فی اینک ذکر است
و آن فتاح است و صاحب در ابن نظم آورده که اسم او الفا
طر است و آیه اش نصر من الله و فتح قریب و سوره انا فتحنا
حم اینک ذکر است و آن الصمد است و آیه اش سوره
قل هو الله احد را ذکر است و آن القدیر و العظیم است
و آیه اش عنت الوجوه للحی القیوم است و آیه و هو علی کل
شیء قدیر و را ذکر است و آن الرحمن الرحیم است آیه اش
و اما ان کان من المقربین فروح و ریحان وجنة نعیم آیه اش

یک اسم است و آن الشهید است و صاحب در النظم آورده
که وی را اسم شکور است و آیتش شهد الله الا یه در اعمال
خیر و آیه و کذلک اخذ ربک الآیه و قوله علیم شد در اعمال
عشرت را یک ذکر است الظاهر و آن تواب است و آیتش
والیه یرجع الامر کله ث را یک ذکر است و آن شهید است
و صاحب در النظم آورده که ذکر وی الثابت است و آیتش
ربنا افرغ علینا صبرا و ثبت اقدامنا و انصرنا علی القوم
الکافرین خ را یک ذکر است و آن الخبیر است و صاحب در
النظم گوید که وی را سه ذکر است الحافظ الحی الخبیر و آیتش
و فیه منفق باسم صبر است ذ را یک ذکر است و آن الله است
و قد قرأت او منقصه بار است و باید که هر بار که عدد
با تمام رسد از عقب آن بگوید اللهم انی ذکرتک بالصفة
نقص فاذکرنی بکمالک فانت خیر الذاکرین و آیتش الیه و لات
کنه یعنی توحید حق را یک ذکر است و آن الضار است و
آیتش یضل الله الظالمین و یفعل ما یشاء ظ را ذکر است الله
سمی الله ناظری الله شاهدی و صاحب در النظم گوید که ذکر وی الظاهر است

آیتش

و آیتش و هو معکم اینما کنتم غ را یک ذکر است و آن الغنی است
و آیتش و هو الغنی الحمید و ان الله لغنی عن العالمین لا را البست
مبتدی ذکر لا اله الا الله است و کامل منتهی را لا اله الا هو
در اسماء ملائکه و اعوان بروج و کواکب سبعه و اعمال آنها ملائکه
اعوان بروج اثنا عشر دوازده ملک مقرب موکلند و حمد
و معاون روحانیت بروج اند پس عامل حروف چون تعجیل
کرد باید که ملاحظه کند که آن حرف کدام برج و منزل منسوب است
پس بجاکه بر آن برج موکل است توسل جوید و نام وی حفظ
تمام برد و استمداد و استعانت از وی در حصول مقصود که آن
از هادی عظیم است در سرعت اجابت ترتیب و نتیجه و اسماء و اعوان
بروج بروجی که در کتاب در مکنونه تصریح کرده است ملک
حمل اشراحیل ملک ثور عزرائیل ملک جوزا اسمعیل کسرافیل فلک
ملک سرطان نوقائیل ملک اسد شرطائیل ملک سنبله شوکمیائیل ملک
میزان سرواکیل ملک عقرب مرفائیل ملک قوس سرطائیل
ملک جدی شمکائیل ملک دلو همکائیل ملک حوت نقفائیل
اسماء ملک ملائکه که اعوان کواکب سبعه اند که تعرض

ملائکه موکله که محمد و معاون ارواح سبعه سیاره اند پس عامل حروف
باید که نظر کند که حروف معمول علیه تعلق بکدام کوکب دارد و بخانه
تملک آن کوکب توجه کند اعداد و دعوات جهت او از روی
خشوع و خضوع و اسماء ملائکه و اعوان سبعه سیاره چنانچه در کتاب
در مکنونه بتحقیق گفته ام اسماء ملائکه افلاک ایشان اینست که در صحیفه
بیانی در جدول ثبت شده در اسماء ملائکه و اعوان حروف بر آن ثبت
کامله ماسبق که ثبت و ثبت ملائکه موکله
کرریت ثبت ملائکه موکله شوی حروف
جمل موکلند و محمد روحانیت
ایشان پس عامل حروف را
در دانستن اسماء ایشان چاره
نیست تا در عمل هر حرف تملک
وی نموده باشد و از وی طلب مدد و معاونت کند
تا ببرکت التفات و توجهات ایشان مقاصد کلیه بر وجه اسیر میسر شود
و اسماء اعوان حروف چنانکه در کتاب در مکنونه مقرر
فرموده اینست که ملک الف اسرافیل است و ملک ب جبرائیل و ملک

ج

ج کلکائیل و بقول صاحب در النظیم ضیائیل و ملک د دردائیل
و ملک ه رزریائیل و ملک و رقیائیل و ملک ز سرکائیل و
و بقول صاحب در النظیم شمائیل و ملک ح میکائیل و ملک ط
اسمعیل و ملک ی لنشراکائیل و ملک ک حزوریائیل و ملک
ل طاطائیل و ملک م روبائیل و ملک ن حولائیل و ملک
س لوهائیل و ملک ع برحائیل و بقول صاحب در النظیم
حصفائیل و ملک ف محکائیل و ملک ص عطائیل و ملک
ق همواکیل و ملک ر شمراطیل و بقول صاحب در النظیم صرفیائیل
و ملک ث سهکائیل و بقول صاحب در النظیم روقیائیل و ملک
خ اروائیل و ملک ذ عطکائیل و ملک ض لوطائیل و بقول
صاحب در النظیم سیکائیل و ملک خ لوحائیل : در اسماء
ملائکه که اعوان ایشان اند شیخ اجل شیخ العلم حجة الله العلم ابوالعباس احمد
البونی در کتاب جواهر الصون و سر المکنون آورده که مراد
از ایام هفته فرشته موکلند یکی علوی سماوی و دیگری سفلی ارضی و
حروف را لازم است که اسماء ایشان بداند که تا در هر روزی
که عمل هر حرف شغل کرد نامهای این فرشته را بر زبان راند

و از ایشان مدد و استعانت جوید در تحصیل مراد تا از وجهی توجه
ایشان در مقصود فایز گردد و اسماء ایشان اینست

ملک علوی زوقائیل و گویند لقاف و ملک سفلی ابو عبد الله المذهب
ملک علوی جبرئیل و ملک سفلی ابو عبید الله الحارث
و جبرئیل را خادم است از ملائکه سماوی اسم وی شمکائیل گویند او را
نیز یاد باید کرد — ملک علوی اسرافیل لیکن بهمه و در بعضی
نسخها الصبا و آمده و ملک سفلی الاحمر — ملک علوی میکائیل
و ملک سفلی وی را نام دارد و روحه و برقان و میکائیل را خادمیست
از ملائکه سماوی نام وی نوخائیل وی را نیز یاد باید کرد
ملک علوی صرفیائیل الفا و گویند لقاف و ملک سفلی ابیض شمهورش
ملک علوی عنیائیل و ملک سفلی مذهب عبد الرحمن
و لقب وی ابیض — ملک علوی سمسقیائیل الفا و گویند لقاف
و ملک سفلی ابو نوح میمون السحاب — در بیان طبایع
بسائط حروف پوشیده نباشد که میان اهل عمل اشارت و منجمان
در طبایع بسیطه حروف اختلاف است بنا بر اختلافی که در ترتیب حروف
جمل و تهجی ایشان را واقع است پس طبایع بسیطه حروف جمل و تهجی

[illegible]

حویرِ بن عمارة قال سألتُ ابا عبد الله ع ان یعلمنی دُعاءً
للرزق فعلّمنی دُعاءً ما رأیت اجلب للرزق منه
قال ع قل اَللّهُمَّ ارزقنی من فَضلِکَ الواسع
الحلالِ الطیبِ رزقاً واسعاً حلالاً او طیباً بلاغاً
للدنیا والآخرة صَبّاً صَبّاً هنیئاً مریئاً من غیرِ
کدٍّ ولامَنٍّ من احدٍ من خلقِکَ الّا سعةً من
فضلِکَ الواسع فانّکَ قلتَ واسئلوا الله من فضله
فمن فضلِکَ اسألُ و من عطیتکَ اسألُ و من یدکَ
الملأی اسألُ

ختم الفاتحة والاخلاص بطریق خاص لحصول جمیع المقاصد
مجرب یعد کل فریضة یختم بهذا الطریق یبدء الفاتحة
ویقرء الی المستقیم ثم یقرء سبع مرات سورة الاخلاص
الی آخره بلا بسم الله الرحمن الرحیم ثم ابتداء من صراط الذین
واتم الفاتحة ثم تقول اللهم انی کما ختمت بین اسمائک
وصفاتک فاختم وبینی و بین جمیع مرادی برحمتک یا ارحم الراحمین

هذه رسالة فیها
اثبات الامامة علی سبیل مجادلة
الشیخ حسن عبد الصمد والحامص
بن علی العامل [illegible]
[illegible]

فایدة جلیلة
عزّة ومنع عزّة سورة الفاتحة
منع غضب الرب و سورة یس
منع عطش یوم القیمة و سورة الدخان
منع اهوال یوم القیمة و سورة الواقعة
منع الفقر والفاقة و سورة الملک منع
عذاب القبر و سورة الکوثر منع جضور
الخصام و سورة الکافرون منع الکفر
عند النزع و سورة الاخلاص منع
النفاق و سورة الفلق منع حسد الحاسدین
و سورة الناس منع الوسواس

قال ع [illegible]
[illegible]

العابدين لك وعبادة الخاشعين لك ويقين المتوكلين
عليك وتوكل المؤمنين عليك اللهم اجعل رغبتي في
مسئلتي مثل رغبة اوليائك في مسائلهم ورهبتي مثل
رهبة اوليائك منك واستعملني في مرضاتك عملا
لا اترك معه شيئا من دينك مخافة احد من خلقك اللهم
هذه حاجتي فعظم فيها رغبتي واظهر فيها عذري
ولقني فيها حجتي وعاف فيها جسدي اللهم من اصبح
له ثقة او رجاء غيرك فقد اصبحت وانت ثقتي ورجائي
في الامور كلها فاقض لي بخيرها عاقبة ونجني من مضلات
الفتن برحمتك يا ارحم الراحمين وصلى الله على سيدنا
محمد رسول الله المصطفى وعلى آله الطاهرين وسلم
تسليما

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله على ما انعم بر فكفى والصلوة والسلام على عباده
الذين اصطفى محمد النبي الامي واهل بيته ذوي الكرم
والوفا وبعد فهذه صورة بحث وقع لهذا
الفقير الى رحمة ربه الغني حسين بن عبد الصمد الجباعي
في حلب سنه احدى وخمسين وتسعمائة اضافني
بعض فضلائها وكان فطنا بحاثا وكان لي معه خصوصية و
صداقة وكيدة بحيث لا اتقيه وكان ابوه من اعيان حلب
فقلت له انه يقبح بمثلي ومثلك بعد ان صرف كل عمره في
تحصيل العلوم الاسلامية وتحقيق مقدماتها ان يقلد في
مذهبه الذي يلقى الله به والتقليد مذموم بنص القرآن
وليس حجة منجية لان كل احد يقلد سلفه فلو كان حجة
كان الكل ناجين وليس كذلك فقال هلم حتى نبحث فقلت
هل عندكم نص من القرآن او من الرسول على وجوب
اتباع مذهب ابي حنيفة فقال لا قلت هل اجمع اهل

روى الزهري عن سعيد بن المسيب قال كان القوم
لا يخرجون من مكة حتى يخرج علي ابن الحسين عليه السلام
فخرج وخرجت معه فنزل في بعض المنازل ويصلي
ركعتين فسبح في سجوده يعني بهذا التسبيح فلم يبق شجر
ولا مدر الا سبح ففزعنا فرفع راسه فقال يا سعيد افزعت
فقلت نعم يا ابن رسول الله فقال هذا التسبيح الاعظم
حدثني ابي عن جدي رسول الله صلى الله عليه وآله
قال لا تبقى الذنوب مع هذا التسبيح وان الله جل جلاله
لما خلق جبرئيل الهمه هذا التسبيح وهو اسم الله الاكبر

سبحانك اللهم وحنانيك سبحانك اللهم و
تعاليت سبحانك اللهم والعز ازارك سبحانك
اللهم والعظمة ردائك سبحانك اللهم والكبرياء
سلطانك سبحانك من عظيم ما اعظمك سبحانك
سبحت في الاعلى تسمع وترى ما تحت الثرى
سبحانك انت شاهد كل نجوى سبحانك
حاضر كل ملأ سبحانك عظيم الرجاء سبحانك
ترى ما في قعر الماء سبحانك تسمع انفاس
الحيتان في قعور البحار سبحانك تعلم وزن السموات
سبحانك تعلم وزن الارضين سبحانك تعلم
وزن الشمس والقمر سبحانك تعلم وزن الظلمة و
النور سبحانك تعلم وزن الفيء والهواء سبحانك

تعلم وزن الريح كم هي من مثقال ذرة سبحانك
قدوس قدوس قدوس سبحانك عجبا من عرفك
كيف لا يخافك سبحانك اللهم وبحمدك
سبحان العلى العظيم
الحمد لله الذي تجلى للقلوب بالعظمة واحتجب
عن الابصار بالعزة واقتدر على الاشياء
بالقدره فلا الابصار تثبت لرؤيته ولا
الاوهام تبلغ كنه عظمته تجبر بالعظمة
والكبرياء واستعطف بالعز والبر والجلال
وتقدس بالحسن والجمال وتمجد بالمجد والبهاء
وتهلل بالمجد والالاء واستخلص بالنور والضياء
خالق لا نظير له واحد لا ند له واحد

لا ضد له وصمد لا كفو له واله لا ثاني معه وفاطر
لا شريك له ورازق لا معين له والاول بلا زوال
والدائم بلا فناء والقائم بلا عناء والمومن بلا نهاية
والمبدء بلا امد والصانع بلا احد والرب
بلا شريك والفاطر بلا كلفة والفعال بلا عجز
ليس له حد في مكان ولا غاية في زمان لم يزل
ولا يزول ولن يزال كذلك ابدا هو الا له
الحي القيوم الدائم القديم القادر الحكيم
الهي عبيدك بفنائك سائلك بفنائك فقيرك
بفنائك الهي لك يرهب المترهبون و
اليك اخلص المتهلون رهبة لك ورجاء
لعفوك يا اله الحق ارحم دعاء المستصرخين

واعف عن جرائم الغافلين وزد في احسان
المسيئين يوم الوفود عليك يا كريم

مولاي مولاي انت المولى وانا العبد
وهل يرحم العبد الا المولى مولاي مولاي
انت العزيز وانا الذليل وهل يرحم الذليل
الا العزيز مولاي مولاي انت الخالق وانا
المخلوق وهل يرحم المخلوق الا الخالق مولاي
مولاي انت المعطي وانا السائل وهل يرحم
السائل الا المعطي مولاي مولاي انت
المغيث وانا المستغيث وهل يرحم المستغيث
الا المغيث مولاي مولاي انت الباقي

وَاَنَا الفانى وَهَل يَرحَمُ الفانى اِلَّا الباقى
مَولاىَ مَولاىَ اَنتَ الدّائِمُ وَاَنَا الزّائِلُ
وَهَل يَرحَمُ الزّائِلَ اِلَّا الدّائِمُ مَولاىَ مَولاىَ
اَنتَ الحَىُّ وَاَنَا المَيّتُ وَهَل يَرحَمُ المَيّتَ اِلَّا
الحَىُّ مَولاىَ مَولاىَ اَنتَ القَوِىُّ وَ
اَنَا الضَّعِيفُ وَهَل يَرحَمُ الضَّعِيفَ اِلَّا
القَوِىُّ مَولاىَ مَولاىَ اَنتَ الكَبِيرُ
وَاَنَا الصَّغِيرُ وَهَل يَرحَمُ الصَّغِيرَ اِلَّا
اِلَّا الكَبِيرُ مَولاىَ مَولاىَ اَنتَ المالِكُ
وَاَنَا المَملُوكُ وَهَل يَرحَمُ المَملُوكَ اِلَّا
المالِكُ
اَللّٰهُمَّ وَصَلِّ عَلىٰ اٰدَمَ بَدِيعِ فِطرَتِكَ وَاَوَّلِ

معترف من الطين بربوبيتك وبدء حجتك على
عبادك والدليل على الاستجارة بعفوك
من عقابك والناهج سبل توبتك والمتوسل
بين الخلق وبين معرفتك والذي لقنته
ما رضيت به عنه بمنك عليه ورحمتك
له والمنيب الذي لم يصر على معصيتك
وسابق المتذللين بحلق رأسه في حرمك والمتوسل
بعد المعصية بالطاعة الى عفوك وابو الانبياء
الذين اوذوا في جنبك واكثر سكان الارض
سعيا في طاعتك فصل عليه انت يا رحمن و
ملائكتك وسكان سمواتك وارضك كما
عظم حرماتك ودلنا على سبيل مرضاتك يا

ام

يا ارحم الراحمين
الهي لا تشمت بي عدوي ولا تفجع بي حميمي وصديقي
الهي هب لي لحظة من لحظاتك تكشف عني ما ابتليتني و
تعيدني الى احسن عاداتك عندي واستجب دعائي
ودعاء من اخلص لك دعاءه فقد ضعفت قوتي وقلت
حيلتي واشتدت حالي وايست مما عند خلقك فلم يبق
الا رجاؤك الهي ان قدرتك على كشف ما انا فيه
كقدرتك على ما ابتليتني وان ذكر عوائدك يؤنسني
والرجاء في انعامك وفضلك يقويني لاني لم اخل من
نعمتك منذ خلقتني وانت الهي مفزعي وملجأي والحافظ
لي والذاب عني المتحنن علي الرحيم بي المتكفل برزقي في
قضائك كان ما حل بي وبعلمك ما صرت اليه فاجعل

يا وليي وسيدي فيما قدرت وقضيت علي وحتمت عليّ فقيّض
ما فيه صلاحي وخلاصي مما انا فيه فاني لا ارجو لدفع ذلك
غيرك ولا اعتمد فيه الا عليك فكن يا ذا الجلال والاكرام
عند احسن ظني بك وارحم ضعفي وقلة حيلتي واكشف
كربتي واستجب دعوتي واقلني عثرتي وامنن علي بذلك
وعلى كل داع لك امرتني يا سيدي بالدعاء وتكفلت بالاجابة
ووعدك الحق الذي لا خلف فيه ولا تبديل فصل على محمد نبيك
وعبدك وعلى الطاهرين من اهل بيته واغثني فانك غياث
من لا غياث له وحرز من لا حرز له وانا المضطر الذي
اوجبت اجابته وكشف ما به من السوء فاجبني واكشف
غمي وفرج عني واعد حالي الى احسن ما كانت عليه ولا تجازني
بالاستحقاق ولكن برحمتك التي وسعت كل شيء يا ذا الجلال

والاكرام

والاكرام صل على محمد وال محمد واجب يا عزيز
الهي انه ليس يرد غضبك الا حلمك ولا ينجي من عقابك الا عفوك
ولا يخلص منك الا رحمتك والتضرع اليك فهب لي الهي فرجا
بالقدرة التي بها تحيي اموات البلاد وبها تنشر ارواح العباد
ولا تهلكني وعرفني الاجابة يا رب وارفعني ولا تضعني و
انصرني وارزقني وعافني من الافات يا رب ان ترفعني
فمن يضعني وان تضعني فمن يرفعني وقد علمت يا الهي ان ليس
في حكمك ظلم ولا في نقمتك عجلة انما يعجل من يخاف الفوت و
يحتاج الضعيف وقد تعاليت يا الهي عن ذلك علوا كبيرا
رب لا تجعلني للبلاء غرضا ولا لنقمتك نصبا ومهلني ونفسني
واقلني عثرتي ولا تتبعني بالبلاء وقد ترى ضعفي وقلة
حيلتي فصبرني فاني يا رب ضعيف متضرع اليك يا رب

واعوذ بك فاعذني واستجير بك فاجرني واستغفرك فاسترني من كل بلاء
يا سيدي مما اخاف واحذر وانت العظيم اعظم من كل
عظيم بك بك ما استترت يا الله يا الله يا الله يا الله
يا الله يا الله وصلى الله على خير خلقه محمد واله اجمعين

وكان من دعائه [illegible] بسم الله الرحمن الرحيم [illegible] دعائه يوم الاحد

بسم الله الذي لا ارجو الا فضله ولا اخشى الا عدله ولا
اعتمد الا قوله ولا اتمسك الا بحبله بك استجير يا ذا العفو أمسك
والرضوان من الظلم والعدوان ومن غير الزمان وتواتر الاحزان
ومن انقضاء المدة قبل التأهب والعدة واياك
استرشد لما فيه الصلاح والاصلاح وبك استعين
فيما يقترن به النجاح والانجاح واياك ارغب في لباس
العافية وتمامها وشمول السلامة ودوامها واعوذ

١٨

42

بك يا رب من همزات الشياطين واحترز بسلطانك
من جور السلاطين فتقبل ما كان من صلواتي وصومي
واجعل غدي وما بعده افضل من ساعتي ويومي واعزني
في عشيرتي وقومي واحفظني في يقظتي ونومي فانت الله
خير حافظا وانت ارحم الراحمين اللهم اني ابرأ اليك في
يومي هذا وما بعده من الاحاد من الشرك والالحاد
واخلص لك دعائي تعرضا للاجابة واقيم على طاعتك رجاء
للاثابة فصل على محمد خير خلقك الداعي الى حقك واعزني
بعزك الذي لا يضام واحفظني بعينك التي لا تنام واختم
بالانقطاع اليك امري وبالمغفرة عمري انك انت الغفور الرحيم

دعاء يوم الاثنين بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله الذي
لم يشهد احدا حين فطر السموات والارض ولا اتخذ

معتاصين به النعمات لو يشادك في الالهية ولم تظاهر في الوحدانية كلّت الالسن عن غاية صفته والعقول عن كنه معرفته وتواضعت الجبابرة لهيبته وعنت الوجوه لخشيته وانقاد كل عظيم لعظمته فلك الحمد متواترا متسقا ومتواليا مستوسقا وصلواته على رسوله ابدا وسلامه دائما سرمدا اللهم اجعل اول يومي هذا صلاحا واوسطه فلاحا واخره نجاحا واعوذ بك من يوم اوله فزع واوسطه جزع واخره وجع اللهم اني استغفرك لكل نذر نذرته ولكل وعد وعدته ولكل عهد عاهدته ثم لم اف به واسئلك في مظالم عبادك عندي فايما عبد من عبيدك او امة من امائك كانت له قبلي مظلمة ظلمتها اياه في نفسه او في عرضه او في ماله او في اهله وولده او غيبة اغتبته بها او تحامل عليه بميل او هوى او انفة او حمية او رياء او عصبية غائبا كان او شاهدا او حيا او ميتا

فقصر

فقصرت يدي وضاق وسعي عن ردها اليه والتحلل منه فاسئلك يا من يملك الحاجات وهي مستجيبة لمشيته ومسرعة الى ارادته ان تصلي على محمد وال محمد وان ترضيه عني بما شئت وتهب لي من عندك رحمة انه لا تنقصك المغفرة ولا تضرك الموهبة يا ارحم الراحمين اللهم اولني في كل يوم اثنين نعمتين منك ثنتين سعادة في اوله بطاعتك ونعمة في اخره بمغفرتك يا من هو الاله ولا يغفر الذنوب سواه

وكان دعائه ع في يوم الثلثا

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله والحمد حقه كما يستحقه حمدا كثيرا واعوذ به من شر نفسي ان النفس لامارة بالسوء الا ما رحم ربي واعوذ به من شر الشيطان الذي يزيدني ذنبا الى ذنبي واحترز به من كل جبار فاجر وسلطان جائر وعدو قاهر اللهم اجعلني من جندك فان جندك هم الغالبون واجعلني من حزبك فان حزبك هم المفلحون واجعلني من اوليائك فان اولياءك لا خوف عليهم ولا هم يحزنون اللهم اصلح لي ديني فانه عصمة امري واصلح لي اخرتي فانها دار مقري

والبهائم مجاورة اللئام مغنی واجعل الحیوة زیادة لی فی کل خیر
والوفاة راحة لی من کل شر اللهم صل علی محمد خاتم النبیین وتمام
عدة المرسلین وعلی اله الطیبین الطاهرین واصحابه المنتجبین
وهب لی فی الثلثاء ثلثا لاتدع لی ذنبا الا غفرته ولا غما الا اذهبته
ولا عدوا الا دفعته ببسم الله خیر الاسماء بسم الله رب الارض
والسماء استدفع کل مکروه اوله سخطه واستجلب کل محبوب
اوله رضاه فاختم لی منک بالغفران یا ولی الاحسان

دعائه یوم الاربعاء

بسم الله الرحمن الرحیم الحمد لله الذی جعل اللیل لباسا والنوم سباتا
وجعل النهار نشورا لک الحمد ان بعثتنی من مرقدی ولو شئت
جعلته سرمدا حمدا دائما لاینقطع ابدا ولا یحصی له الخلائق
عددا اللهم لک الحمد ان خلقت فسویت وقدرت وقضیت
وامت واحییت وامرضت وشفیت وعافیت وابلیت وعلی
العرش استویت وعلی الملک احتویت ادعوک دعاء من
ضعفت وسیلته وانقطعت حیلته واقترب اجله وتدانی

من کل کنز او طلسم او عقد او سحر اجیبوا واطیعوا واظهروا
لی کل خفیة وبینوا الی البرهان وکونوا الی منامی ومقامی معلمین
واکشفوا لی ما سمیت لکم کشفا یفهم دون اشکال واحضروا
لی اصحاب کل یوم مهما ادعوکم به بامر او سئل وکونوا فی حاجتی
ای حاجة قد امرتکم فیها قاضیین ومن کل عدو واسلطکم علیه
منتقمین وامروا الخدیم ان لایفارقنی فی کل یوم ولیفعل لجمیع
ما نامره علیه بما اذکره وذکرته ومما لم ادرکه بحق
هذه الاسماء آدم ادم اردام اردام بسارم وبحق
هرام هرام وبحق سباسب سباسب وحلم قاضی
ماضی وسیف غالب احضروا واظهروا لی البرهان الاجابة
وبحق السباسب والغیاهب سبناسب هرام وبحق
النور والنیران وبحق العهود والایمان وبحق
~~صفاصف~~ صفاصف صفاصف خطافا خطا این کردم
این شردم این دردم این الی مادم این بنواشم اخ

اين بنوا رياح اين كاخ اين العادون اين القودون اين
اصحاب الشهيق والنهيق والزهيق اين جردان اين سرحان
اين بنوا غيلان اين الغيلانية اين العفاريت والمتمردين
واجناس الجن والشياطين اجيبوا وامروا والخويم بيتو كلو بجميع
مصالحي وما نأمره به عليه بحق الروس الاربعة اجب يامازر
ويالمطم ويا قصوره ويا طيكل بحق هذه الاسماء عليكم السبا
حكم قاضي وسيف غالب اجيبوا يامعاشر الخدام والاعوان
من قبل الواقعة ونزول القارعة عليكم اهبطوا واطفوا
الشواظ المحرق والنحاس القاتل اهبطوا يامحرقة النيران
وغضب من الرحمن على جميع من عصى وتمرد من
مردة الجن والشياطين حتى ياتوا بهم الى بين يدي ليقضوا
حاجتي والاسلطت عليكم العقيم التي لاتذر من شيء
انت عليه الاجعلته كالرميم اهلك الله عاد وثمود فا
طيعوني واسمعوا قولي وانزلوا اسرع من طرفة
يامونغر عين

يانور كل شيء وهداه انت الذي فلقت الظلمات بنور يا نور لا الا
الا لوعاليد داالدم طاليسوم قيوم ديوم وبحق حمعسق
حمسعق كهيعص وبحق الحواميم وما فيهما من الايات
الكريم احتجبت بها وبعزة الله التي خلق بها محمد ابن عبد الله
صلى الله عليه واله لا اله الا الله ولا غالب الا الله نور نور نور
سبحان من غلب نوره كل شيء ولا حول ولا قوة الا بالله العلي
العظيم كهيعص جهللي يمن يمخ واحصنى كسطسطمطط
هططاهط هين اجب لا اله الا الله فارة فاستناره
طرب طرب سبوح ستبوح هيطوب هيطو قن وس
قن وس رب الملائكة والروح على العرش استوى وعلى
الملك احتوى وله الاسماء الحسنى لا دافع لما قضى ولا مانع
لما عطى يفعل في ملكه ما يريد ويحكم في خلقه ما يشاء وهو
على كل شيء قدير اقسمت ايتها العارض بنور الله الاعظم
ما انصرفت عن حامل هذا الاسم الاعظم بحق طمر باط وضعيف

وهو لیاج وشوغال ان لا تقرب علی من علق علیه هذا الا

سم الاعظم کفی بالله حسیبا ولا حول ولا قوة الا بالله العلی

العظیم تمت و کمل

اراده تانیه مفاتیح الجیب در خصوص خواند در هروقت و وردش میکرد و واردا است از جهة غنا و عزت و رفعت و جمیع حاجات

آیات اینست اول والتین حاجو یا خیر الرازقین دوم لبین خلقهم یا علیم حلیم سیم ذلک

وذم یا العفو عفور چهارم ذالک بان الله یا سمیع بصیر پنجم ذالک بان هو الحق یا علی الکبیر

ششم المر یا لطیف خبیر هفتم له ما فی السموات یا غنی الغنی الحمید هشتم الم تر ان الله سخر

یا رئوف رحیم تمت بدانکه در خصوص اعداد اسما هفت مراتب بیان کرده اند عربی

عدد اول عدد حرف است از اسم ثانی عدد عدد لفظ ما را وی است ثالث عدد علو اسم است

چهارم کبیر رابع عدد علو اسم است وسیط پنجم عدد علو اسم است صغیر ششم عدد مجموع اعداد

و عدد دیگر عدد عربی هستند عدد را از کواکب سبع سیاره کرفته ضرب نمایند دیگر عدد کبیر

او عدد کیر دو او را عدد عربی نامند والسلام

46

خانه یازده [illegible]

[illegible]

صورت تام هر کدام باشد بزنند و ان صورت

فولادی را در دست دارد بران

خواهد افتاد و جمعی که افتاد ملکی نکنند و بر جز

ان صورت [illegible]

مخفی دارد و ستر خود کند [illegible] و این عمل از امام جعفر صادق است ع

[illegible]

شخصی را وقت ... [illegible]

[illegible]

١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	٢٠	٣٠	٤٠	٥٠	٦٠	٧٠	٨٠	٩٠	١٠٠	٢٠٠	٣٠٠	٤٠٠	٥٠٠	٦٠٠	٧٠٠	٨٠٠	٩٠٠	١٠٠٠
ا	ب	ج	د	ه	و	ز	ح	ط	ی	ک	ل	م	ن	س	ع	ف	ص	ق	ر	ش	ت	ث	خ	ذ	ض	ظ	غ

طریقه ختم آیه و من یتق الله

منقول است از حضرت امیر المؤمنین ... [illegible]

رسول الله صلی الله علیه و آله ... [illegible]

[illegible]

و من یتق الله یجعل له مخرجا و یرزقه من حیث لا یحتسب و من یتوکل علی الله فهو حسبه ان الله بالغ امره قد جعل الله لکل شیء قدرا

بسم الله

من تراث الحيوان تسبعة ايام ولصوم فيها ويداوم في تلك
الايام على ذكر يا حي يا قيوم ولم يعاشر احدًا
ابدًا او يقرء في اليوم الثامن اية وعنده مفاتح
الغيب الف مرة وواحدًا واذا تم العدد يرى شخصًا
يعطيه كيسة فيه خمسة دراهم فلياخذ الكيسة وليحفظ
فانه لا يزال يكون فيه كل يوم خمسة ما دام الكيسة فيه
والحفظ فانه لا يزال يكون فيه كل يوم خمسة ما دامت
الكيسة فيه وهو مجرب

طريق [illegible] سوره الم [illegible]
[illegible] و بعد از آن [illegible] صلوات بر محمد و آل [illegible]
[illegible] و بعد از آن سوره [illegible] المنشرح [illegible] بخواند و بعد از آن هزار یک بار
[illegible] و بعد از آن [illegible] حاجت [illegible] صلوات بر محمد و آل
[illegible] طلب کند [illegible] و الله اعلم بالصواب

حکمای هند کثر الله سوادهم که در وادی تجارب اولو الایدی و الابصار
و در فن فراست دستی تمام دارند بانکه قیاس اصابع به وساعد
اشارت بسعادت و شقاوت ناس نموده و عقد معاقد انرا بسر
انگشت بیان چنان کشوده اند که کمال هر یک از انگشتان پنجگانه
جدا کانه از سر تحقیق و تدقیق بر ریسمان دقیق به پیمایند و مجموع
مقادیر بر یکدیگر افزایند بطریقی که ریسمان مشتمل بر طول الی
اصابع باشد انگاه یک طرف ریسمان سه بر سر تیزی ارنج که
از حد ذراعست منطبق سازند و نظر کنند اگر طرف دیگرش
به بیخ انگشت خاتم نمیرسد دست کسب صاحبش از دستگاه
زیادتی بر معاش کوتاه است و شقی و کم روزی و تنگ معاش
و اگر میرسد و نمیگذرد لیکن امثل و اشبه است از اول و اگر
میگذرد به نصف مفصل اول انگشت میرسد و نمیگذرد
لیکن متوسط الحال است و فاضل کسب اش بر مقدار
وافی بمعاش زیاده از ده دینار نمیشود و اگر بمفصل
دوم میرسد فاضل کسبش ازین حیثیت از یکصد دینار نمیگذرد
و اگر میگذرد و بمفصل سیوم میرسد فاضل بر یک هزار دینار
نمیشود و اگر میگذرد در هر چند زیاده بیشتر میشود و الله
یرزق من یشاء

مثلا اول ادراکی را در حیوان ظاهر میشود حاسه لمس است و این ادنی و ادون مراتب حواس است
و ادنی و انقص مرتبه حیوانیست و جز این حاسه موجود نیست مگر در کرم خراطین و این حاسه واسطه
و امتیاز است میان نبات و حیوان چه هر موجودی از نهایت درجات نباتی گذشته و در مرتبه عالم
حیوان رسید این حاسه در او ظهور کند و این حاسه مدرک نعومت و خشونت و حرارت و برودت و ملاست
بعد از ان حاسه ذوق ظاهر شود زیرا که این حاسه را با حاسه لمس از روی تلقی ادراک مناسبتی هست
و این حاسه مدرک مطعومات است از حلاوت و مرارت و حموضت و ملوحت و دسومت و عفوصت
و غیر آن پس حاسه شم بظهور آید و آن مدرک روایح طیبه و کریه است و فرق میانه این حاسه و آن دو حواس
آنست که حس لمس و ذوق را بی ملامسه مدرک ادراک ممکن نگردد و حس شم را در ادراک اشیایی
که ملایم و منافی طبع است بملامسه حاجت نیست اما قرب مدرک شرطست چه این حس را آن
قوت نیست که از بعد مفرط ادراک روایح تواند کرد بعد از این ظهور نور بصر است و این حس مدرک
صور و اشکال و الوانست و اگر آدمی را این حس نبودی در لذت حسن و جمال بهره نیافتی و از عالم الوان
و اشکال خبر نیافتی و مطالب نفس از دو ادراک نتوانستی کرد پس کمال حکمت پروردگار این
نعمت را در ذات او موجود گردانید تا بدان مشاهده اسرار آیات غرایب و عجایب عالم اشکال
و الوان تواند کرد و بدلالت ملاحظه آثار حسن و جمال محظوظ تواند شد و صور منافع و مضار جسمانی را از نزدیک
و دور ادراک تواند کرد و چون بعضی از مطالب و مکانها حتی بسبب حجب جسمانی از محال تصرفات این حاسه
خارج بود مهندس حکمت حاسه سمع را ایجاد فرمود تا الحان و اصوات را بدان ادراک کند و میان صلاح و فساد
تکلم فارغ کند و حواس ظاهره فی الواقع این حاسه بکمال رسانید و نوع انسان را شرف فهم و دقایق

کلام

کلام از دیگر حیوانات ممتاز گردانید و بجهت تصرفات ادراک هر حسی از این حواس خمسه بعالمی از عوالم محسوسات
مخصوص شد و هر یک کار دیگری نمیتوانست کرد چنانکه قوت سامعه از ادراک عالم الوان عاجز است و نور
باصره از ادراک عالم اصوات و شامه از مذوقات و ذایقه از مشمومات بمقتضای کمال حکمت قوت حس مشترک
در پیشگاه دماغ تعبیه فرمود و او را رئیس و مشرف این پنج حواس گردانید و او را در تجسس اخبار و ادراک
اسرار با هر پنج شرکت داد تا جاور انهار و جامع اسرار جمله کند و مثلا رنگ آب بصر در می یابد و آواز آب سمع میشنود
و بوی آب و ذوق و سردی آب لمس و حس مشترک این جمله را در می یابد و او را از این جهت حس مشترک
میخوانند و چون حس مشترک قوت حافظه نداشت تا بدان خازن اخبار و حافظ اسرار تواند شد
قوت خیال را در برابر او بداشت تا امثال صور منافع و مضار را در خزانه خیال از امحاق و اضمحلال
محفوظ و محروس ماند و در حالت وصول بعد فصول معرفت معدن اصول کند و اگر این دو قوت
در جبلت انسان و حیوان مرکوز نبودی هر عینی از اعیان نافعه و ضاره که دیده و رسیدی او بدان عینی متنعم و
متألم گشتی چندانکه باز از آن عینی غایب گردی باز نشناختی و کار دراز کشیدی و پیوسته در این تعب بماندی
و چون آدمی چنانکه در جذب منافع و دفع مضار بأخذ و حفظ صور محسوسات احتیاج داشت بأخذ و حفظ معانی
محسوسات هم محتاج است و قوت حس مشترک و خیال از این در عاطل است بکمال حکمت قوت وهم و حافظه
را در اوسط دماغ تعیین کرد تا وهم مدرک معانی کند و حافظه خازن شود مثلا حس مشترک صورت دوست
و دشمن را ادراک میکند و حافظ آن معنی را نگاه میدارد و حس مشترک صورت اغذیه مرغوبه و مهروبه را
در می یابد و خیال آن صورت را محافظت میکند و وهم معانی اغذیه مرغوبه و مهروبه را در می یابد و قوت
حافظه آن را نگاه میدارد و جمیع حیوانات در این قوی مذکوره با انسان شرکت دارند و اگر آدمی را جز این قوای
دیگر نبودی در کمال نقصان با حیوانات دیگر برابر بودی چه حیوانات را این حواس هست و مع هذا چون اول
بجبلت میگیرند او را الم در کشد و اهتدا نیست که دفع الم بحیل تواند کرد و خود را خلاص

تواند داد

تواند داد و هرچه او را در حال خوش آید در تناول آن مبادرت نماید و مضرت آن در ثانی الحال نداند و از هلاک
مستقبل اندیشه نتواند کرد زیرا که این حواس مذکوره هم حیوان با نوع انسان در آن شرکت است جز از احساس
حال حاضر نمیتواند کرد پس حق جل و علا نوع انسان را بالشرف و نور عقل که مدرک عواقب است از دیگر حیوانات
ممتاز گردانید تا بدان نور در معانی و نتایج و آثار اطعمه و اغذیه و غیره نظر کند و منافع و مضار حال
و مآل آن را بداند و این احسن و ادنی مراتب فواید عقلی است و فایده اعلی و اعظم او آنست که مطالعه
انوار ات الهی و مشاهده اسرار ذات نامتناهی کند و با این همه ادراکات و حواس و آلات اگر در ذات
انسان میل و رغبت با طعمه و اغذیه نباشد آنرا هم در حق او مفید نبود و مجموع قوای و ادراکات معطل
کردند و هیچ حسی از حواس جذب منفعت و دفع مضرت نتوانستی کرد چه بیمار را این ادراکات هست
تا آنچه بسبب انحراف مزاج میل و رغبت او با طعام نیست تناول آن از او متعذر است پس بکمال حکمت
صفت ارادت را که ملکی از ملائکه ارضی است با آدمی موکل گردانید تا بقدر حاجت بر تناول طعام
متقاضی او باشد و اگر این ملک از عمل خود ساکن شدی آدمی در تناول طعام چندان مبالغه کند که بهلاک
منجر گشتی و چون نباتات بسبب فقدان این صفت در حال طغیان آب پیوسته جذب میکنند تا مزاج نباتی بفنا
و تباه کشیده پس حکمت حکیم صفت کراهت را بر آن موکل کرده تا زیادت از قدر حاجت تناول نکند تا هر دو
سبب هلاک او نگردد و بعد کمال استکمال این صفت اگر صفت قدرت همراه او نبودی مقصود بحصول
پیوستی چه مشخص در زمین است و ارادت در جزوی از وجود است یا کراهت از جزوی ملاقی او است و او
بسبب عدم قدرت نه تناول مرغوب میتواند کرد و نه از مکروه فرار میتواند نمود پس حکمت ازلی بعد
این صفت قدرت را بر وی موکل گردانید تا اعضا و جوارح آدمی را بموجب داعیه ارادت
الم مرغوب و دفع مکروه گاه متحرک و گاه ساکن گرداند و چون ارادت و قدرت هر یکی حقیقی

گردانید … استکمال

از حقایق روحانی اند و از حقایق روحانی در عالم حسی ظهور و عمل بی آلات جسمانی ممکن نیست حکمت
باقی چنانچه باطن انسان نیز با آثار این صفات مزین گردانید ظاهر جسم او را هم بآلات اعضا و جوارح
وجوارح بکمال رسانید چنین بابی بهر طلب مرغوب و هرب مهروب و فرج را ابواب تقابل نسل و شکم
بجهت دعای غذا و زبان بجهت تعریف معانی و دست بجهت تناول غذا و بجهت تشریف و تکریم نوع انسان او را
آلات اخذ و عطا و قبض و بسط مهیا گردانید تا چون حیوانات دیگر بجهت تناول غذا سر بر زمین نباید
آورد و مفاصل دست او را بحکمت چنان ترکیب فرموده اگر خواهد دراز کند و اگر خواهد دوتا سازد
و بر چوکنده و بهر طرف که او را حرکت دهد تواند و کف دست او را پهن آفرید و بران پنج انگشت
ترکیب کرده و هر انگشتی را به سه مفصل منقسم گردانید و چهار انگشت را در یک صف بداشت
و ابهام در مقابل هر چهار تعبیه کرده تا بر سر چهار انگشت میگیرد و در قبض و بسط معاون باشد همه
و انگشتان را ترکیب فرموده اگر خواهد بکف ید و بهم باز نهد و از آن طبق سازد و اگر خواهد حجم
دهد و از آن مغرفه سازد و اگر خواهد انگشتان را جمع کند و استوار کند و صلاح سازد و پس ناخن
را بر سر انگشتان ترکیب فرموده تا انگشتها را از نکبات و جراحات وقایت کند و چیزهای باریک
و خورد بدان بگیرد و برچینند و با این همه اگر دهن و دندان و کام و زبان و حلق و مری و معده
و امعا و مثانه و آلات جذب و هضم و دفع نبودی مقصود حاصل نگشتی و این همه معطل
بودی پس حکمت ربانی دهن را بیافرید تا منفذ معده باشد و لحیین را بر مثال آسیا بحکمت ساخت
و دندانها را بجهت [illegible] آسیا آسی کردن بر وی ترکیب کرد و [illegible] بعضی بریده فی بود و بعضی
و بعضی آسی کرده دندانها را بر قسم ترتیب فرموده بعضی تیز چون باعیات بجهت بریدن و بعضی مدور
چون آسیا بجهت شکستن و بعضی پهن چون افراس بجهت آسی کردن و زبان را بر مثال مجرفه [illegible]

آسیا

51

در میان دو دهن بداشت تا در وقت تناول طعام را جمع میکند و در زیر طاحونه و افراس می اندازد
و در زیر زبان [illegible] چشمه آب آفرید و ملکی را بر آن موکل گردانید تا در وقت آسی کردن طعام بقدر حاجت
آب میریزد و طعام بدان عجین میشود تا خورنده او را فرو تواند برد و چون طعام تمام شد باز آن را مسدود میسازد
مگر آن مقدار که کام و زبان خشک نگردد اگر آن چنانکه وقت طعام خوردن جاری بودی سیلان و لعاب پیوسته از دهن
روان گشتی و نزد خلق پیوسته فضیحت و رسوا شدی و ستر از غرایب اسرار الهی در فطرت این آسیا بخلاف
وضع آسیاهای مخلوقست همانا که آنچه آسیاهای مخلوقات بنا کنند سنگ اسافل آن ثابت و عالی آن گردان بود
فاطر حکیم این آسیا شریف را چنان وضع فرموده است که اعالی آن ثابت است و اسافل آن بر و میگردد سبحان
سبحانه ما اعظم شأنه و اجل برهانه و اوسع احسانه و امتنانه و چون
طعام در دهان معجون گشت و بی واسطه آلات حنجره و مری و قوت جاذبه که بدان مخصوص اند باتمال معده رسیدن
متعذر است و حنجره چون جل و علا حنجره و مری را بیافرید و طبقات بند بند تعبیه کرده و قوتی را از قوای روحانی بر آن
موکل گردانید تا وقت اخذ طعام انبساط میکشاید و چون طعام بدان جا رسید باز آن را فرو برد تا قوت جاذبه طعام
را از حلق و مری باتمال معده فرود آرد و معده را بر مثال دیگی آفرید و آن را در میان چهار عضو بداشت از راست
آن جگر است و از جانب چپ طحال و از پیش گوشت ترایب و از پس گوشت صلب و قوت ماسکه را
بفرموده تا مقدار طبخ و نضج دهان معده را بر بندد تا طعام در اتمال معده بتصرف قوت هاضمه و این
چهار عضو تمام نضج یابد و مایع کرده متشابه الاجزا و در روز و در وقت مانند آب جوشنده و پس قوت
دافعه آن طعام را با معاء فرستد و از معده رگی بجگر پیوسته است که آن را ماساریقا خوانند قوت
جاذبه خلاصه الطعام را از آن رگ بجگر کشد زیرا که اتمال معده را آن قوت نیست که طعام را

در لطافت و نضج بدان درجه تواند رسانید که لایق تغذیهٔ اعضا شود پس بکمال حکمت طینت جگر را
از اصل خلقت جاذبهٔ ترکیب فرموده و آنرا محل روح طبیعی گردانید که قوام غذا در شهر سیدا و است تا چون
کیلوس طعام بدو رسد بمجاورت او و تصرف روح طبیعی رنگ خون گیرد و اجزاء آن متشابه
اجزاء حیوان گردد و آنچه زبدهٔ غذا در این محل بواسطهٔ تلطیف و تنضیج کبدی و تصرف طبیعت
بچهار قسم شود اول آنچه کمال نضج یافته خون صاف معتدل گردد و این افضل اخلاط ارکان
اربعه است و طبیعت آن گرم و تر است و علامت اعتدال آن آنست که سرخ و صاف و شیرین گردد
و بی بوی بود فایدهٔ آن تغذیهٔ جمیع اجزاء بدنست دویم بلغم است که اجزاء آن کمال نضج
و طبخ نیافته است و طبیعت آن سرد و تر است و نشان اعتدال آن آنست که استحالهٔ آن متقارب بخون
باشد و در رقت و غلظت و رنگ معتدل باشد و فایدهٔ آن آنست که در حالت فقد غذا خون گردد
و غذاء اعضا شود و در وقت حرکات اعضا را تازه دارد تا بسبب حرارت حرکات یبوست بدان راه نیابد
و زیادهٔ آن تغذیهٔ دماغ شود و آنچه از آن زیادت ماند نشش آنرا جذب کند و نگاه دارد سیم صفرا است
که حرارت بدان غالب گشته است و چون کف بر سر کیلوس افتد و طبیعت آن گرم و خشک است و نشان
اعتدال آن آنست که سرخ رنگ و روشن و سبک و تیز باشد و آنرا سه فایده است اول تلطیف
و تنفیذ خون باشد در منافذ اعضا دویم تغذیهٔ ریه سیم غسل امعاء از ثفل و کثافت
ثقل و آنچه از آن زیادت ماند زهره آنرا جذب کند چهارم سوداست و آن دردی کیلوس
است که در تحت اجزاء آن رسوب کرده است و طبیعت آن سرد و خشک است و آنرا سه فایده است اول
آنکه خون رقیق را بقوام آرد تا لایق تغذیهٔ اعضا شود دویم آنکه تغذیهٔ عظام حاصل

میشود

میشود سیم آنکه طبیعت بر او جزو را رفع معده فرستد تا قوت شهوات را متحرک گرداند و آنچه از آن
زیادت ماند طحال آنرا جذب کند و چون جوهر خون از آفات این اخلاط مصفا شود آنرا کیموس خوانند آنچه
زبده و خلاصهٔ کیموس بود روح نامیه گردد و از جگر بجمیع اعضا رگها پیوسته است بجهت مجاری غذا و آنرا رگها
آورده خوانند پس قوت قاسمهٔ آن کیموس را از راه عروق بجمیع اعضا قسمت کند و این عروق را
سهواکن نیز گویند پس قوت مصوره هر جزوی را از اجزاء آن خون بشکل عضوی که بدان مخصوص
شده است از تطویل و تدویر و تجویف متشکل گرداند پس قوت مولده جوهر منی را بجهت ابقاء نسل
از امشاج بدن منفصل گرداند و هر جزوی را از اجزاء منی قابلیت عضوی بخشد و چون آن خون لطیف
که مستعد تغذیهٔ بدن گشته است از مقعر جگر صعود کند و بعنق کبد رسد کلیتین مائیهٔ آن
آن خون را جذب کنند تا خون مصفا از مفاسد بعروق روانه گردد و از غرایب حکمت ربانی و عجایب
صنعت یزدانی یکی در این محل آنست که عنق کلیه را بعنق جگر پیوسته است تا خون رقیق از
کیموس جذب میکند قوت غاذیه با آن بقایای که بقایای خون را که در آنست غذای کلیه
از جگر متصاعد میگردد و چون بجهت سعت مجاری عروق میرسد کلیه مائیهٔ آنرا انجذاب میکند
و خون را بقوام می آورد و بعروق میفرستد و اگر عنق کلیه بجگر تا مائیهٔ خون را از وسط جگر جذب
کردی خون غلیظ گشتی و از عروق بجگر صعود آن ممکن نگشتی و تغذیهٔ اعضا میسر نشدی و جگر ورم
کردی و بهلاکت کشیدی پس آن خون تا به که کلیه از کیموس جذب میکند قوت غاذیهٔ آن بقایای خون
را که در آن است غذای کلیه میسازد و قوت دافعهٔ آب صاف را بمثانه میفرستد پس اگر کلیه را

اگر رسد ازان امراض هائی چون سقوط شهوت و درد پشت و هزال بدن و استسقاء طبلی و رقی و لحمی
متولد گردد و اگر صفرا را آفت رسد ازان علتهای صفراوی چون یرقان و دق و تبهای محرقه و غیره متولد شود
و اگر طحال را آفت رسد ازان علتهای سوداوی چون جذام و بهق و مالیخولیا و غیره متولد گردد پس چون روح
نامیه بکمال صفا و غذا رسد آنچه زبده و خلاصهٔ آنست روح حیوانی شود و دل آنرا ازو جذب کند و قوت
حرارت دل آنرا بار سیم در دل نضج دهد و آنچه خلاصهٔ آنست بود روح نفسانی گردد و دماغ آنرا جذب کند
و از دل رگهای بجمیع اعضا پیوسته است و آنرا شرائین خوانند و این عروق مجاری روح حیوانیست که بدن و این
عروق را ضوارب نیز خوانند پس بقایای این روح حیوانی از دل بجمیع اعضا جاری گردد و قیام حیوة در بدن این
روح است و از دماغ بجمیع اعضا اعصاب پیوسته است پس روح نفسانی در دماغ که بار چهارم آنست
نضج یابد و چون بنهایت لطافت و صفا رسد مادهٔ حس و حرکت گردد و انوار حس و حرکت را
از راه گذر اعصاب بجمیع اعضا و جوارح جاری گرداند و قیام حس و حرکت گردد و قیام حرکت در بدن
این روح است و این روح نفسانی را دو خادم است اول محرکه دوم مدرکه و قوة
محرکه را دو خادم است اول قوة فاعله که ازان حرکت بی اختیاریست چون رعشه و تشنج
دوم قوة باعثه را هم دو خادم است اول قوة شهوانی دوم قوة غضبی اما
قوة مدرکه که ده قسم است پنج حواس ظاهره و پنج حواس باطنه است چنانکه ذکر کرده
آید و هر قوتی را ازین قوای مذکوره ملکی از ملائکه ارض اند پس بکمال حکمت حکیم مطلق قبضهٔ
سر را بجهت استقامت روح نفسانی و جای عقل است از پنجاه و پنج پاره عظم مختلف ترکیب
فرموده و از چهارده پاره لحی اعلا و دو پاره لحی زیرین و سی و دو پاره رباعیات و انیاب
و طواحن

و طواحن و ستون گردن را از هفت مهرهٔ مجوف ترکیب فرموده و رکن پشت را [بیست] از
۵۳ و چهار مهره و مستدیر مطبق متداخل ترکیب فرموده پس باقی اعضا را از دویست و هشتاد
پاره استخوان مختلف و هفتصد و سی و دو عروق و رباطات و اوتار و سیصد و شصت عصب
و پانصد و بیست و نه عضل تألیف داد و عدد عظام و عروق و اعصاب و اوتار و عضلات
۱۶۹۳ که در بدن مرکوز است هزار و ششصد و نود و سه عدد است غیر رباطات و اغشیه و غضاریف
و بر هر یکی ازین اعداد ملکی موکل است که اسباب صحت آنرا نگاه میدارد و از آفات تأثیرات اغذیه
و اهویه وقایت میکند و از وسوسه و خطرات جن و شیاطین مانع میگردد و در هر یک ازین
عضلات و عظام و عروق و اعصاب و غضاریف و اوتار و رباطات و اغشیه چندین حکمت و متحرکه
فواید تعبیه کرده و بعضی ازان حار و بعضی ازان بارد و بعضی رطب و بعضی یابس و بعضی
و بعضی ساکن که اگر حرارت حار برودت بارد را بشکند یا برودت بارد حرارت حار را
منطفی گرداند یا رطوبت رطب یابس را غلبه کند یا یبوست یابس بر رطب غالب آید یا عرقی
متحرک ساکن گردد و یا عرقی ساکن در حرکت آید شخص بهلاک نزدیک گردد و بیقرار گردد
و عام کالانعام ازین همه فارغ و بیخبر و ازین همه جز این ندانند که چون گرسنه شود
طعام خورد و چون شهوت غالب گردد وقاع کند و چون خشم گیرد ضعیف را برنجاند و این
قدر ندانند که گاو و خر ازو خوردن بیشتر توانند و گنجشک ازو شهوت بیش راند هم عمر
انعام عام در افضال حضرت پروردگار سرمایهٔ معصیت میسازند و رضای جناب آنی

در هوا شوم نفع مر بانه هر کز یک ذره از افعال قبیح خود شرم ندارد و یک لحظه نظر بر خود

آخر نکته افلا يعلم اذا بعثر ما في القبور وحصل

ما في الصدور ان ربهم بهم يومئذ لخبير

ذخيرة الملوك

قال رسول الله ع كل مسكر خمر وكل مسكر حرام

حرام وان على الله عهدا لمن يشرب المسكر ان يسقيه من طينة

الخبال قالوا يا رسول الله وما طينة الخبال قال عصارة اهل النار صدق

قال ع من شرب الخمر او صافحه احبط الله عمله اربعين سنة

قال ع والذي نفسي بيده لا يؤمن عبد حتى يحب لاخيه ما يحب لنفسه

قال ع يؤتى بالعبد يوم القيمة فيقول الله تعالى عبدي قد استطعمتك

فلم تطعمني واستكسيتك فلم تكسني فيقول الهي كيف ذالك فيقول الرب

تعالى مر بك فلان جايع وفلان عاري فلم تعط عليهم من فضلك الذي

انعمت بها عليك وعزتي وجلالي لامنعنك اليوم من فضلي كما منعت

صدق قال ع الصدقة تقع بيد الله قبل ان تقع بيد السائل صدق

ورد في الحديث انه لم يكن لموسى عليه السلام شيء في زمان من ازمنة

نبوته ويطعمه كل يوم واحد من قومه فقال الهي ما هذه الذلة

اذللتني بين عبادك ليغديني هذا يوما ويعشيني هذا يوما

فاوحى الله تعالى اليه يا ابن عمران هكذا افعل باوليائي التفرق

ارزاقهم

اهدى

ارزاقهم على ايدي البطالين ليوجروا فيهم قال ع رحم الله امرأ

٥٤ الي عيوبي قال ع الجنة يوجد ريحها من مسيرة خمسمائة عام

ولا يوجد ريحها عاق ولا قاطع رحم اوحى الله تعالى

الى عيسى ع يا عيسى لو انك عبدتني بعبادة اهل السموات

واهل الارض ولم تكن فيه حب في الله وبغض في الله ما اغني

منك من ذالك شيئا عن اباذر رضي قال والله ما شبع رسول

الله يومين متتابعين من خبز شعير حتى قبض روحه ع

قال ع لا يدخل الجنة من كان في قلبه مثقال ذرة من الكبر

اوحى الله تعالى الى عيسى ع قال يا عيسى لو انك عبدتني بعبادة اهل

اهل السموات واهل الارض ولم تكن فيه حب في الله وبغض في الله

ما اغني منك من ذالك شيئا قال ع اذا القلب احوك عما كان فيه

فابغضه من حيث احببته قال عيسى ع تحببوا الى الله ببغض اهل المعاصي

وتقربوا الى الله بالتباعد منهم والتمسوا رضاء الله بسخطهم قال علي ع القوي

رقعت مدرعتي هذه حتى استحييت من راقعها يا نفسي وزينة الدنيا كيف افرح

بلذة الفني ونعيم لا يبقى وكيف اشبع وحول الحجاز غرثى وكيف ارضى

بان استحي امير المؤمنين ولا اشاركهم في خشونة العيش وشظف الفقر والبلوى
مروي اوحى الله تعالى الى يوسف يا يوسف بعفوك عن اخوتك رفعت
ذكرك ارشانك قال ع ما من صدقة افضل من صدقة اللسان قيل وكيف
قال الشفاعة تحقن بها الدماء وتجر بها المنفعة الى اخر وتدفع المكروه
عن الاخر ع قال ع ان الله لا ينظر الى صوركم ولا الى اعمالكم ولكن
ينظر الى قلوبكم ونياتكم ص قال ع عذب الله قرية فيها ثمانية عشر الف
عملهم كعمل الانبياء قالوا وكيف ذلك يا رسول الله قال لم يكونوا يغضبون لله
الا لكن لا يأمرون بالمعروف ولا ينهون عن المنكر ع قال ع افضل الجهاد
كلمة الحق عند امام جائر ع قال النبي ع اذا كان يوم القيمة يؤتى باهل الاعمال
فوفوا اعمالهم بالميزان من اهل الصلوة والصيام والصدقة والحج ثم
يؤتى باهل البلاء فلا ينصب لهم ميزان ولا ينشر لهم ديوان و
يصب عليهم الاجر صبا كما كان يصب عليهم البلاء صبا فيود
اهل العافية في الدنيا لو انهم كانت تقرض اجسادهم
بالمقاريض لما يرون ما يذهب به اهل البلاء كلما
يفعل المحبوب محبوب ع كلام يحيى بن معاذ رازي التكبر على ذي التكبر
لمال تواضع ورد في الاخبار اذا رأيتم المتكبرين فتكبروا
عليهم فان ذلك لهم مذلة وصغار قال النبي ص

اهل

فاما ان يكون واجب الوجود في الخارج لذاته
او ممكن الوجود لذاته او ممتنع الوجود لذاته
ولا شك في ان ههنا موجودا فان كان واجبا
فالمطلوب وان كان ممكنا افتقر الى موجد يوجده
بالضرورة فان كان الموجد واجبا فالمطلوب و
ان كان ممكنا افتقر الى موجد اخر فان كان الاول
دار وهو باطل بالضرورة وان كان ممكنا آخر تسلسل وهو باطل
ايضا لان جميع الآحاد تلك السلسلة الجامعة
لجميع الممكنات تكون ممكنة بالضرورة
لتركبه من ... وامتناع الوجود لذاتها فلا بد
لها من موجد خارج عنها بالضرورة فيكون
واجبا بالضرورة وهو المطلوب الفصل الثاني في ...

في صفاته الثبوتية وهي ثمان الاول انه تعالى قادر مختار
لان العالم محدث لان كل جسم لا ينفك عن الحوادث اعني الحركة
والسكون وهما حادثان لاستدعائهما المسبوقية بالغير وما لا
ينفك عن الحوادث فهو حادث بالضرورة فيكون المؤثر
هو الله تعالى قادر مختار لانه لو كان موجبا لم يتخلف
اثره عنه بالضرورة فيلزم اما قدم العالم او حدوث
الله تعالى وهما باطلان وقدرته تتعلق بجميع المقدورات
لان علة الحوجة هي الامكان ونسبة ذاته تعالى الى
الجميع بالسوية فيكون قدرته عامة الثاني انه تعالى
عالم لانه فعل الافعال المحكمة المتقنة وكل من فعل
ذلك فهو عالم بالضرورة وعلمه يتعلق بكل معلوم
لتساوي نسبة جميع المعلومات

اليه ولانه حي فيصح ان يعلم كل معلوم فيجب له
ذلك لاستحالة افتقاره الى غيره الثالث انه تعالى
حي لانه قادر عالم فيكون حيا بالضرورة الرابع انه تعالى
مريد وكاره لان تخصيص الافعال بايجادها في وقت دون
وقت آخر لابد له من مخصص وهو الارادة ولانه تعالى
امر ونهى وهما يستلزمان الارادة والكراهة بالضرورة
الخامس انه تعالى مدرك لانه حي فيصح ان يدرك
وقد ورد القرآن بثبوته له فيجب اثباته له السادس انه تعالى قديم
ازلي وباقي ابدي لانه واجب الوجود فيستحيل العدم السابق
واللاحق السابع انه تعالى متكلم بالاجماع والمراد بالكلام
الحروف والاصوات المسموعة المنتظمة ومعنى انه
تعالى متكلم انه اوجد الكلام في جسم من الاجسام وتغيير

انه تعالى

الاشاعرة بغير معقول الثامن انه تعالى صادق لان
الكذب قبيح بالضرورة وانه تعالى منزه عنه لا
ستحالة النقص عليه الفصل الثالث في الصفات السلبية و
هي سبع الاول انه تعالى ليس بمركب والا لكان
مفتقرا الى اجزائه والمفتقر ممكن الثاني انه تعالى ليس بجسم
ولا عرض ولا جوهر والا لافتقر الى المكان ولامتنع
انفكاكه عن الحوادث فيكون حادثا وهو محال ولا
يجوز ان يكون في محل والا لافتقر اليها ولا في جهة
والا لافتقر اليها ولا يصح عليه اللذة والالم لامتناع
المزاج عليه ولا يتحد بغيره لامتناع الاتحاد مطلقا
الثالث انه تعالى ليس محلا للحوادث لامتناع
انفعاله عن غيره وامتناع النقص عليه الرابع انه تعالى

يستحيل

يستحيل عليه الرؤية لان كل مرئي في جهة لانه اما مقابل او في
حكم المقابل بالضرورة فيكون جسما وهو باطل ولقوله تعالى
لن تراني والنافية للتأبيد الخامس في نفي الشريك عنه للسمع و
التمانع فيفسد نظام العالم ولاستلزامه التركيب
لاشتراك الواجبين في كونهما واجبي الوجود فلابد
السادس ٢ من مايز في نفي المعاني والاحوال عنه تعالى لانه لو كان
قادرا بقدرة او عالما بعلم او غير ذلك لافتقر
في صفاته الى ذلك المعنى فيكون ممكنا وهو خلف
السابع انه تعالى غني وليس بمحتاج لان وجوب وجوده
دون غيره يقتضي استغنائه عنه ولافتقار غيره اليه
الفصل الرابع في العدل وفيه مباحث الاول العقل
قاض بالضرورة ان من الافعال ما هو حسن كرد الوديعة

والاحسان والصدق النافع وبعضها ما هو قبيح
كالظلم والكذب الضار ولهذا حكم بهما من نفى الشرايع كالملاحدة وحكماء الهند ولانهما لو انتفيا عقلا
انتفيا سمعا لانتفاء قبح الكذب حينئذ من الشارع
الثاني انا فاعلون والضرورة قاضية بذلك للفرق
الضروري بين سقوط الانسان من السطح ونزوله
منه على الدرج ولامتنع تكليفنا بشئ فلا عصيان
ولقبح ان يخلق الفعل فينا ثم يعذبنا عليه وللسمع الثالث
في استحالة القبيح عليه تعالى لان له صارفا
عنه وهو العلم بالقبح ولا داعي له عليه لان الداعي
الحاجة الممتنعة عليه او الحكمة وهو منتفي هيهنا ولانه لو جاز صدوره
منه لامتنع اثبات الثواب عليه فحينئذ يستحيل عليه ارادة

القبيح لانها قبيحة الرابع انه تعالى يفعل لغرض لدلالة القران
عليه ولاستلزام نفيه العبث وهو قبيح وليس غرض
الاضرار لقبحه بل النفع فلا بد من التكليف وهو بعث
من يجب طاعته على ما فيه مشقة على جهة الابتداء بشرط
الاعلام والا لكان مغريا بالقبيح حيث خلق الشهوات
والميل الى القبيح والنفور عن الحسن فلا بد من زاجر والعلم
غير كاف ~~لاستحقاقهم~~ في قضاء الوطر وجهة
حسنه التعريض للثواب اعني النفع المستحق المقارن
للتعظيم والاجلال الذي يستحيل الابتداء به الخامس
انه تعالى يجب عليه اللطف وهو ما يقرب الى الطاعة
ويبعد عن المعصية ولا حظ له في التمكين ولا يبلغ الالجاء
لتوقف غرض المكلف عليه فان مريد الفعل من غيره

لاستحقاق الذم ...

عليه

اذا علم انه لا يفعله بفعل الا يفعله المريد من غير مشقة فلو لم
يفعله لكان ناقضا لغرضه وهو قبيح السادس في انه تعالى
يجب عليه عوض الالام الصادرة عنه ومعنى العوض هو النفع
المستحق الخالي عن التعظيم والاجلال والا لكان ظالما
تعالى الله عن ذلك علوا كبيرا ويجب زيادته على الالام
والا لكان عبثا الفصل الخامس في النبوة النبي صلى الله عليه وآله وسلم
وهو الانسان المخبر عن الله تعالى بغير واسطة
احد من البشر وفيه مباحث الاول في نبوة
نبينا محمد بن عبد الله بن عبد المطلب صلى الله عليه وآله وسلم فهو رسول الله
لانه ظهر على يده المعجز كالقران وانشقاق
القمر ونبوع الماء من اصابعه واشباع الخلق
الكثير من الطعام القليل وتسبيح الحصى في كفه

وهي اكثر

وهي اكثر من ان تحصى وادعى النبوة
فيكون صادقا والا لزم اغراء المكلفين با
لقبيح فيكون محالا الثاني في وجوب عصمته العصمة
لطف يفعله الله تعالى بالمكلف بحيث لا يكون له داع الى
ترك الطاعة وارتكاب المعصية مع قدرته على ذلك
لولا ذلك لم يحصل الوثوق بقولهم فانتفت فايدة
البعثة وهو محال الثالث في انه معصوم من اول عمره الى اخره
لعدم انقياد القلوب الى طاعة من عهد منه في سالف
عمره انواع المعاصي والكبيرة وما ينفر النفس منه الرابع
يجب ان يكون افضل الرعية اهل زمانه لقبح تقديم
المفضول على الفاضل عقلا وسمعا قال الله تعالى
أَفَمَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ أَمَّنْ لَا

يهدى ان يهدى فما لكم كيف
تحكمون **الخامس** يجب ان يكون
منزها عن دناوة الآباء وعهر الامهات وعن الرذائل
الخلقية والعيوب الخلقية لما في ذلك من النقص
فيسقط محله من القلوب والمطلوب خلافه

الفصل السادس في الامامة وفيه مباحث

الاول الامامة رياسة عامة في الدين والدنيا لشخص من
الاشخاص وهي واجبة عقلا لان الامامة لطف
فانا نعلم قطعا ان الناس اذا كان لهم رئيس مرشد
مطاع ينتصف للمظلوم من الظالم ويردع الظالم عن
ظلمه كانوا الى الصلاح اقرب ومن الفساد ابعد
وقد تقدم ان اللطف واجب على الله تعالى **الثاني**

بجر

يجب ان يكون الامام معصوما والا لتسلسل
لان الحاجة الداعية الى الامام هي ردع
الظالم عن ظلمه والانتصاف للمظلوم من
الظالم فلو جاز ان يكون الامام غير معصوم لا
فتقر الى امام آخر ويتسلسل ولانه لو فعل المعصية فاما
ان يجب الانكار عليه او لا فان وجب الانكار عليه
سقط محله من القلوب فانتفت فائدة نصبه وان
لم يجب سقط الامر بالمعروف والنهي عن المنكر
وهو محال ولانه حافظ للشريعة فلا بد من عصمته
ليؤمن منه الزيادة والنقصان ولقوله تعالى
لا ينال عهدي الظالمين
الثالث الامام يجب ان يكون منصوصا عليه لان

العصمة من الامور الباطنة التي لا يعلمها
الا الله تعالى فلابد من نص من يعلم عصمته او ظهور
معجزة على يده يدل على صدقه **الرابع** يجب الامام
ان يكون افضل من اهل الرعية كما تقدم في النبي صلى الله عليه وآله
الخامس الامام بعد رسول الله صلى الله عليه وآله بلا فصل علي ابن ابي
طالب عليه السلام بالنص المتواتر من النبي صلى الله عليه وآله وسلم
ولانه افضل لقوله تعالى وانفسنا وانفسكم
ومساوي الافضل افضل والاحتياج النبي صلى
الله عليه وآله وسلم في المباهلة ولانه عليه السلام
معصوم ولا احد غيره ممن ادعيت له الامامة بمعصوم اجماعا
فيكون هو الامام ولانه اعلم لرجوع الصحابة في وقايعهم اليه
ولم يرجع هو الى احد منهم ولقوله عليه السلام
اقضاكم علي ولانه ازهد من غيره

طلو الدنيا

طلق الدنيا ثلثا والادلة في ذلك اكثر من ان تحصى كثرة ثم من بعده
ولده الحسن ثم الحسين ثم علي ابن الحسين ثم محمد الباقر ثم جعفر الصادق
ثم موسى الكاظم ثم علي ابن موسى الرضا ثم محمد التقي الجواد
ثم علي ابن محمد النقي الهادي ثم الحسن بن علي العسكري ثم محمد ابن
الحسن صاحب الزمان صلوات الله عليه وعليهم اجمعين
بنص كل سابق منهم على لاحقه وبالادلة السابقة

في المعاد اتفق المسلمون كافة على وجوب المعاد
والبدني لانه لولاه لقبح التكليف ولانه ممكن والصادق
الشارع اخبر بثبوته فيكون حقا وللايات الدالة عليه
والانكار على جاحده وكل من له عوض او عليه عوض تجب بعثته
عقلا او غيره تجب اعادته سمعا وتجب الاقرار بكل ما جاء
به النبي صلى الله عليه وآله من ذلك الصراط والميزان وانطاق الجوارح
وتطاير الكتب لامكانها وقد اخبر الصادق بها فيجب الاعتراف
ومن ذلك الثواب والعقاب وتفاصيلها المنقولة من جهة

... له حضرت رسول ص
... فرمودند ایا میدانید
... بهتر میدانند پس
... این نمازهای پنجگانه را
... او فاتش بود در روز
... ت که داخل کنم او را بهشت
... و محافظت نکند اوقات
... عذاب کنم و اگر خواهم
... بیکه هرگاه بنده از بندگان
... آن نمازها بالا رود سفید رو
... ت کند و هرگاه که بجا اورد
... د گوید خدا را ضایع کنند
... مودند هیچ بنده نیست از
... ورا ملائکه بعدد محافظان و

الشرع صلوات الله على الصادع به وجوب التوبة
والامر بالمعروف والنهي عن المنكر بشرط ان يعلم الامر و
الناهي كون المعروف معروفا والمنكر منكرا وان يكونا قا[illegible]
بسبقعان فان الامر والنهي عن الماضي عبث وتجويز
التاثير والامن الضرر والسلام على سيد المرسلين
محمد وآله اجمعين الطيبين الطاهرين
تمت الكتاب بعون الملك الوهاب
واليه المرجع والمآب

آن تنهارا نمازهای خود آنرا و در حدیث دیگر وارد شده که حضرت رسول صلعم
روزی داخل مسجد گردیده دیدند جمعی از مردم را در مسجد پس فرمودند آیا میدانید
که چه میفرماید پروردگار شما عرض کردند که خدا و رسول خدا بهتر میدانند پس
آنحضرت فرمود که پروردگار شما میگوید که اینکه کسی این نمازهای پنجگانه را
که بر او واجب است بجای آورد در اوقات آن و محافظت کند اوقات آنها را در روز
قیامت ملاقات کند مرا در حالتیکه او را در پیش من عهدیست که داخل کنم او را بهشت
عنبرسرشت و هرکس که آن نمازها را بجای نیاورد در وقتشان و محافظت نکند اوقات
آنها را پس امر او راجع است بسوی من اگر خواهم او را عذاب کنم و اگر خواهم
می آمرزم و از حضرت صادق علیه السلام مرویست که فرمودند که بدرستیکه هرگاه بنده از بندگان
من بجای آورد نماز خود را بوقت و محافظت کند وقت او را آن نماز بالا رود سفید و
درخشان و گوید چنانچه امر محافظت نمودی خدا ترا محافظت کند و هرگاه بجای نیاورد
و محافظت نکند او را بوقت خود بالا رود سیاه و تاریک و گوید خدا ترا ضایع کند
چنانچه مرا ضایع کردی و از حضرت رسول صلعم مرویست که فرمودند هیچ بنده نیست از
شیعیان که برخیزد بجهة نماز مگر آنکه فرو گیرند اطراف او را ملائکه بعدد مخالفان او

و همکی نماز کذارند در پیش سر او و دعا کنند بجهة او تا انکه از نماز فارغ شود و نیز
از انحضرت مرویست که فرمودند نماز کذارنده را سه خصلت میباشد از و قتیکه نماز
کذارد یکی انکه فرو کیرند او را ملائکه از قدم تا باسمان و دیکر انکه نثار کنند بر سر او نیکی را
از اسمان بفرق سر او و یکی انکه ملکی موکل است بر او ندا کند که نماز کذار اکر بداند
که با کی مناجات میکند هرکز از نماز رو بر نمیکرداند و از حضرت صادق
مرویست که فرمودند بهترین اعمال نزد خدای عز و جل نماز است و نماز اخر وصیت
انبیا او صیت نموده اند و همچنین سایر احادیث که در فضیلت نماز وارد
کردیده که او افضل اعمال است و علت قبول سایر عبادات و افعال است پس واجب است
بر مؤمن معرفة نماز

اعمالی
وخیر اعماری
خواتمه وخیر ساعاتی ساعة مفارقة
آخره وخیر [illegible] الفناء الی دار البقاء التی
[illegible] فیها من احببت من اولیائک وتهین فیها
تکرم فیها من [illegible] ثم اسئلک الهی فی عاجل الدنیا عافیة
من ابغضت من اعدائک [illegible] والآخرة منا منک علی وطولا یا ذا الجلال والاکرام
جامعة لخیر الدنیا والآخرة [illegible] تعالی
یکتب علی القرطاس ویطرح فی الماء [illegible] بسم الله الملک الحق
بسم الله الرحمن الرحیم بسم الله [illegible] علی جبرئیل ومیکائیل
لا حول ولا قوة الا بالله [illegible] علی محمد وآل محمد وعلی [illegible] برحمتک وان
المبین الی الرب الجلیل السلام [illegible] وبحقهم علیک ان تفرج عنی [illegible] اجمعین
واسرافیل اللهم [illegible] علیهم [illegible] وصلی الله علی محمد وآله
[illegible] وفضلک [illegible] سبحانک انی کنت من الظالمین
بکشف همی وحزنی وغمی [illegible] لا اله الا انت سبحانک
[illegible] ونجیناه من الغم وکذلک ننجی المؤمنین
تا [illegible] الله [illegible]

حضرت رسالت صلی الله علیه و آله وسلم فرمود که هر که این استغفار
بعد از نماز بخواند او مثل نمازی باشد أستغفر الله
الذی لا إله إلا هو الحی القیوم ذو الجلال والإ
کرام وأتوب إلیه أستغفر الله الذی لا إله
إلا هو من کل ذنب أذنبته عمداً أو سهواً أو
خطأً أو سراً أو علانیةً وأتوب إلیه من
الذنب الذی أعلم ومن الذنب الذی لا أعلم وأنت
علام الغیوب لا حول ولا قوة إلا بالله العلی
العظیم وصلی الله علی محمد وآله الطاهرین
هر کس این دعا را بخواند بهر مرادی که دارد برآورده
شود و از آتش دوزخ نجات یابد ان شاء الله تعالی
اللهم اغفر ذنوبی واستجب دعائی واحفظ دینی
ونفسی ومالی وعیالی بحق الحسین وأخیه وجده
وأبیه وأمه وبنیه صلوات الله علیه وآله
أجمعین

لم یزل حسبی حسبی من کان مذ لم یزل حسبی
حسبی الله لا إله إلا هو علیه توکلت وهو رب العرش
العظیم شرح دعای طیر منسوب بسید سالار شهدا
گوید که من اسیر بودم شهر روم با جمعی از یاران خویش ما را پیش قیصر روم بردند
و دین ترسایی بر ما عرضه کردند و کمال بسیار اهتمام کردند نپذیرفتیم قیصر بفرمود تا
یاران مرا کشتند و مرا در زندان بردند و بند بر پای من نهادند روزی از آن
روز مرا در صحن سرای زندان بیرون زندان در آوردند یاران مرا کشته بودند
روزی بحسرت نشسته بودم غمناک که مرغی سبز پیدا شد و بر دیوار نشست و دیگر بار دیدم
بزبان فصیح با من گفت این دعا بخوان با وی بخواندم تا یاد گرفتم بعد از آن ناپدید شد روز
این دعا را بخواندم تا در خواب شدم چون بیدار شدم پایم را از بند رها دیدم
کردم که بار الها برهانم ... چون نگاه کردم
خود را بر بالای بام خود دیدم ... چون دیدم
کردند ... و نماز خفتن ... نماز صبح ... کرد
ببرکت این دعا ... دیدم که در ... این دعا ...

متحیر شدم که از کجا یافته باشند نزدیک او شدم و برو سلام کردم گفتم این دعا را
از که آموختی گفت اسیر بودم بروم در زندان شب خضر را دیدم و این دعا بیاموخت
اول بروم بودم و او شب بخواندم خود را بخانه خود دیدم هر که این دعا را
بخواند یا با خود دارد حق سبحانه و تعالی ویرا از همه غمها نجات دهد و الله اعلم

بسم الله الرحمن الرحیم

یا من لا تراه العیون ولا تخالطه الاوهام و
الظنون ولا یصفه الواصفون ولا تغیره الحوادث ولا
یخاف الدوائر ولا یفوته العواقب عالما بمثاقیل
الجبال ومکائیل البحار وعدد قطر الامطار وعدد
اوراق الاشجار وعدد ما اظلم علیه اللیل وعلیه
اشراق النهار ولا توارى منه سماء سماء و الارض
الاشجار ولا جبل ما فی وعره ولا بحر ما فی قعره
اسکانه لعظمته جمیع الامم وتذللت لهیبته السموات
والارضون اسئلک ان تجعل خیر ایامی یوم القاک

وحز

هر که هر روز بیست و یک نوبت این دعا بخواند بی حساب
به بهشت رود آمین

اللهم بارک لی فی الموت وفی ما بعد الموت

روایت است از انس بن مالک که هر که این دعا را بخواند و بر خود
دمد هر مراد که باشد اگر روا نشود بر مالک لعنت کنند
و شک کننده کافر گردد   یا مفتح الابواب
یا مسبب الاسباب یا مقلب القلوب والابصار
یا دلیل المتحیرین یا غیاث المستغیثین
ایاک نعبد وایاک نستعین توکلت علیک
یا رب وافوض امری الیک یا رب لا حول
ولا قوة الا بالله العلی العظیم برحمتک یا ارحم
الراحمین

حرز ابی دجانة

بسم الله الرحمن الرحيم

اللهم انت ربی لا اله الا انت عليك توكلت
وانت رب العرش العظيم ولا حول ولا قوة
الا بالله العلی العظيم ما شاء الله كان وما
لم يشاء لم يكن اشهد واعلم ان الله
على كل شيئ قدير وان الله قد احاط بكل
شيئ علما واحصى كل شيئ عددا اللهم
انی اعوذ بك من شر نفسی ومن شر كل
دابة انت اخذ بناصيتها ان ربی

على صراط مستقيم فان تولوا فقل حسبی الله
لا اله الا هو عليه توكلت وهو رب
العرش العظيم

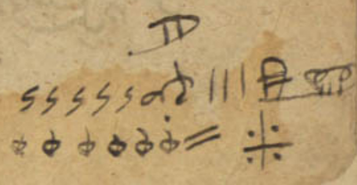
از اول ماه ذی حجه تا روز دهم هر روز ده نوبت
بخواند

لا اله الا الله عدد الليالی والدهور لا اله
الا الله عدد امواج البحور لا اله الا الله
رحمته خير مما يجمعون لا اله الا الله عدد
الشوك والشجر لا اله الا الله عدد الشعر والوبر
لا اله الا الله عدد الحجر والمدر لا اله الا الله
عدد لمح العيون لا اله الا الله فی الليل اذا عسعس

وفي الصبح اذا تنفس لا اله الا الله عدد
الرياح في البراري والصخور لا اله الا الله
من اليوم الى يوم ينفخ في الصور

بعد از هر نماز سه نوبت بخواند اینست

اللهم صحح جسمي واكتب في العلاء
اسمي وحببني في قلوب الصالحين وعظمني
في عيون الظالمين واصرف عني شر جميع
الظالمين بمحمد وعترته الطاهرين برحمتك
يا ارحم الراحمين

فما توفيقي الا بالله العلي العظيم

یا قهار یا قهار **نوعی** دیگر از امیر المومنین علی علیه
السلام مرویست که بجهت دفع دشمن ظالم چون از نماز
شب فارغ شوی دست بردارد و بگوید اللهم طمه
بالبلاء طما وعمه بالبلاء عما وقمه بالاذى
قما وارمه بيوم لا معاذ له وابح حريمه وصل
على سيدنا محمد واهل بيته الطاهرين افضل
السلام واكفني شره وقني امره واصرف عني
كيده واجرح قلبه وسد فاه عني وخشعت
الاصوات للرحمن فلا تسمع الا همسا وعنت الوجوه
للحي القيوم وقد خاب من حمل ظلما اخسئوا فيها
ولا تكلمون صه صه صه صه صه صه
صه که عنقریب آن ظالم منکوب و مخذول گردد و شر
آن از تو دفع شود ان شاء الله تعالی **نقل است**

از علماء دین رحمهم الله تعالی که خاصیت احتجاب حضرت
امیر المومنین علی علیه الف الف الصلوه والسلام
لدفع الاعداء و دفع البلیات و این دعا اثری تمام
دارد و در تسخیر حکام و سلاطین هیچ دعای بهتر ازین
نیست و از جهة دفع دشمنان و بدست آوردن دوستان
و محفوظ شدن از حوادث زمان هیچ وسیله بهتر ازین
بدست نمی آید هر روز بعد از نماز صبح یکنوبت و بعد از
نماز شام یکنوبت باید خواند تا مطلوب حاصل بود
و این مجربات بسیاری بزرگان دین مداومت
نموده اند که حاجت ایشان بر آمده دعا اینست

بسم الله الرحمن الرحیم
احتجبت بنور وجه الله القدیم الکامل و

تحصنت بحصن الله القوی
الکامل ورمیت من بغی علی
بسهم الله وسیفه القاتل اللهم یا غالبا علی
امره ویا قائما فوق خلقه ویا حائلا بین المرء وقلبه حل
بینی وبین الشیطان ونزغه وبین ما لا طاقة لی به من احد من
عبادک کف عنی السنتهم واغلل ایدیهم وارجلهم واجعل
بینی وبینهم سدا من نور عظمتک وحجابا من قوتک وجندا
من سلطانک انک حی قادر اللهم اغش عنی ابصار الناظرین
حتی ارد الموارد واغش عنی ابصار النور وابصار الظلمة
حتی لا ابالی من ابصارهم یکاد سنا برقه
یذهب بالابصار یقلب
اللیل و

یا ربّ

و ده بار بگویید یا ربّ ارحم لنا و ده بار بگویید و تب

علینا و بیست و یکبار قل هو الله احد و ده بار سبحان

الذی یحیی الموتی و یمیت الاحیاء و هو علی کل شیء قدیر

د غایب و آن چنانست که بعد از نماز روز پنجشنبه

اولین رجب را روزه داشته باشد بعد از نماز شب جمعه

خفتن

دوازده رکعت نماز بگذارد هر دو رکعت بیک سلام در هر

رکعتی یکبار الحمد و سه بار انا انزلناه و دوازده بار قل هو الله

احد و بعد از نماز هفتاد بار بگوید اللهم صل علی النبی الامی

و آله و بعد از ان سجده کنند و بگویند هفتاد بار سبوح قدوس

رب الملائکة والروح و سر از سجده بردارند و هفتاد بار بگویند

رب اغفر و ارحم و تجاوز عما تعلم انت العلی الاعظم

بعد از ان سجده کنند و هفتاد بار بگویند سبوح قدوس رب

الملائکة والروح و حاجتی که دارند بخواهند که بر آید

ان شاء الله تعالی

النهار

انّ فی ذلک لعبرة لاولی الابصار کهیعص

بسم الله الرحمن الرحیم انزلناه من السماء فاختلط

بسم الله حمعسق کماء هو الله الذی

به نبات الارض فاصبح هشیما تذروه الریاح

لا اله الا هو عالم الغیب والشهادة هو الرحمن الرحیم یوم الازفة

اذ القلوب لدی الحناجر کاظمین ما للظالمین من حمیم ولا شفیع یطاع

علمت نفس ما احضرت فلا اقسم بالخنس الجوار الکنس و

واللیل اذا عسعس والصبح اذا تنفس ص والقرآن

ذی الذکر بل الذین کفروا فی عزة وشقاق فتاهت الوجوه

وعمیت الابصار وکلت الالسن و

جعلت ... من بین

عینیهم

الله لا اله الا هو الحی القیوم

بسم الله الرحمن الرحیم

الله لا اله الا هو الحی القیوم لا تاخذه
سنة و لا نوم له ما فی السموات و فی الارض
من ذا الذی یشفع عنده الا باذنه یعلم
ما بین ایدیهم و ما خلفهم و لا یحیطون
بشیء من علمه الا بما شاء وسع کرسیه
السموات و الارض و لا یؤده حفظهما
و هو العلی العظیم و هو العلی العظ

هر که در ماه رجب و شعبان [illegible] بار
در میان ظهر و عشا این خدای تع[illegible] بندبان [illegible]
که ثواب این استغفار در اعمال [illegible] او بنویسند و حق کند کرام
الکاتبین که تا سال دیگر گناه کبیره او را ننویسند [illegible]
استغفر الله الذی لا اله الا هو الحی القیوم غفار
الذنوب و اتوب الیه توبة عبد ظالم لا یملک
لنفسه ضرا و لا نفعا و لا موتا و لا حیوتا و لا
نشورا

که هر روز در ماه مبارک رمضان [illegible] بار این تسبیح گوید

سبحان الضار النافع سبحان القاضی بالحق
سبحان القابض الباسط سبحان الرب الودود
سبحان الفرد الوتر سبحان العلی الاعلی
سبحانه و تعالی

تم

[illegible] در اجازت داد

[illegible] بخدمت دختر رسید و شکل و شمایل آن را اندر دوست و بوره و مصطکی از هر یکی جزو با

وبروی دمید و گفت ترک الخداع من کشف خواب برخیزد روی را به آب بشوید

72 کشت و در اقطار جهانی سار این شعر پس بخدمت زاید برد و آن بار سیاهی است

کفت و بشت جارت گفت بیا تا صد داوری بر تو نمایم که چند یک گفت دست

آنچه دیدی یکی یکی باز گوی و صفت کن عصام گفت زندگانی ملک در عز اقبال بر مهر دا سنگ

سرحدی قربین با اجتماع امور شادمانی و استیعات کامرانی بادبخانه او رفتم و احوال

خواستگاری ملک گفتم دیدار او حاصل شد بهار جنبران آلت که شنیده و بهانا که

مثل او بخواهی دید یک یک عضو او را ستودن گرفت گفت او کیسوئیست که جون

فرو گذارد گوبی کمند نیست از مشک بتاب داده جون کله بر بندد کوبی [illegible]

انکوریست آب داده زیر تران پیشانی جون آینه زدوده یا ماهی که در شب [illegible]

زیر تر از آن دو جشم نرکسین دلربای و دو ابرو و طره تیغ زن و جانی [illegible]

جون بیاض صبح صادق و سیاهی شان جون سواد شب عاشق [illegible] جولان آب

ودهان و رخان جون شکر و گل جون انار کفیده و دندان جون [illegible] در سلک شبیه

مشتمل بر زبان جرب و شیرین و بیان عذب و لب بالبان جون نبات با جشمه آب

حیات تا این جنین حسن و جمال مرکبست برکردنی که کوبی برابر یقی است از سیم

پرورش یافته در ناز و نعیم و سینه در لطافت جون [illegible] اکر [illegible] دو پستان جون

نار گلستان متصل بران و بازو و بری در [illegible] اوه در کشیده جون جان دو ساعد [illegible]

جون دو شوشه سیمین زیر از پستان شکمی جون گل و با تیمین اگر نه رحمت خدا او

بریده شدی و از هبوب نسیم سحری خمیده گشتی کفی که جون برخیز داو را

وجو [illegible] از بیت لرزیدن از خواب در باید حاصل آن دور جون [illegible]

شب استفتاح که نصف رجب است دوازده رکعت

نماز بگزارد در هر رکعتی یکبار الحمد و سوره و بعد از

فراغ از نماز چهار بار سوره الحمد و چهار بار سوره

قل هو الله احد و چهار بار سوره قل اعوذ برب الفلق و

قل اعوذ برب الناس و چهار بار آیة الکرسی و چهار بار

تسبیحات اربعه بخواند و چهار بار بگوید الله الله

ربی لا اشرک به شیئا و ما شاء الله لا حول و لا

قوة الا بالله العلی العظیم

شب نیمه شعبان و دران شب ولادت حضرت امام صاحب

الزمان بوده و سنت است دران شب غسل کردن و همه شب

بیدار بودن و این نماز بگزارد و آن چهار رکعت است

بدو سلام و در هر رکعتی الحمد یکبار و قل هو الله احد صد بار یا یازده

بار و چون از نماز فارغ گردد ده بار بگوید یا رب اغفر لنا

بگیرد و نیم درم تخم ترب و تخم جرجیر و قسط و منونادام تلخ و بوره و فلفل از هر یکی دو درم
پس اشق را حل کند و داروهای کوفته و بیخته بسرشد و بند قبها سازد و وقت
حاجت از ان بند قبها ساید و با بیضه مرغ طلا کند غلیظ بروی بانکشت و بمالد
بستاند تخم خربزه و آنرا در آب بجوشاند و به آب بنفشه خشک و سبوس روی را
بشوید و باید که پیشتر از طلا کردن روی را با آب پاره پشم بگمید کرده باشد
بعد از ان این طلا بر روی کند و همچنین در همه طلاها که در معالجه کلف و
نمش بود باید که بران وجه کند صفت طلایی که آثار آبله قلع کند بگیرد نخود و
استخوان و سپیده تخم مرغ و آرد برنج و تخم جرجیر و حب البان و قسط همه را
با لعاب حلبه و بزر کتان بسرشد و شب بروی طلا کند و بامداد بحمام رود
و بشوید. طلای دیگر بگیرد آرد باقلا پنج درم تخم جرجیر دو درم قسط شیرین دو درم
همه را باید با ماء الشعیر و بعد از حمام طلا کند و چندانکه خشک شود طلا کند
در حمام با آبی که در پوست خربزه جوشانیده باشد بشوید و بنفشه خشک و سبوس و
نخود و خود کرده بیخته نیک بمالد و طلا را اعادت کند که بغایت خوب است

فصل دویم در معرفت عمرها که روی را صافی کند بگیرد زرنیخ سرخ
و زرد از هر یکی دو جزو از سرمه یکی جزو همه را بگیرد کاو بسرشد و شب طلا
و بروز بشوید صفت عمره دیگر بگیرد بوره و برگ مورد و هر دو را نیک بکوبد
و بچندان کرسنه و قدر آب بران ریزد چندانکه چهار انگشت بر ان
بایستد و چندان بجوشاند که چون انگبین شود و بر روی طلا کند
عمره دیگر بگیرد موم سپید و پیه گوساله و اسفیداج از هر یکی جزوی پس موم را
با روغن گل بگدازد و پیه و اسفیداج کوفته بران ریزد و بر روی طلا کند در اول
شب و بامداد به آب سرد بشوید صفت عمره که در پاک کردن روی بغایت خوب است

بگیرد زرده خشک یعنی مصمغ و در آب چندان بپزد که آب غلیظ شود و یکی
و نیمه از ان بسازد و نمک بخورد صفت داروی دیگر که روی را سرخ کند بگیرد زوفای
خشک ده درم و زعفران سه درم شکر سی درم کوفته هر روز دو درم سفوف سازد
صفت عمره دیگر که نافع است بگیرد کثیرا و نشاسته و صمغ عربی و لعاب بنکو و دانه
به خشک کرده همه را با سپیده تخم مرغ یا با آب تورک بسرشد و بر روی طلا کند
صفت صفت عمره دیگر که روی را نگاه دارد بحال خود گشتن قرو طی که از موم و
روغن گل و پیه مرغ و آرد نخود ساخته باشند بشب طلا کند و بامداد بحمام رود
و بر انگاه دارد بحال خود و از حال خود گشته باشد بحال خود آرد فصل سیم
در معرفت داروهای که موی بر دیاند و دراز کند و داروهای که دفع رستن موی کند در
خضابات با نواعها و این فصل چهار حرف نهادیم حرف در معرفت داروهای که
مخصوص است بموی سر که برویاند و دراز کند بگیر دلادن و با اندکی زیت بگدازد
و قدحی مطین بگل حکمت بر آتش لطیف نهد چون بگدازد قدری استخوان خرما سوخته
بر آن افشاند و باهم بیامیزد بر سر آتش استعمال کند و چند بار تکرار کند که بغایت
خوب است دیگر داروی دیگر تخم کتان چندانکه خواهد و آنرا بسوزاند و در روغن بگنجد
بپزد و بکار دارد دیگر زهر گل و هلیله کابلی و املج و بلیله و نشاسته و مازوی از هر یک را
از هر یک یکجزو همه کوفته و بیخته با عصاره عنب الثعلب پرورش دهند هفت
شبانروز و بعد از آن خشک کرده استعمال کند دیگر داروی دیگر که موی را
خوب دراز کند بگیرد لادن آن مقدار که خواهد و در شراب و روغن گل بپزد
چندانکه جدا شود و غلیظ گردد بعد از آن سر را پاک بشوید و چون خشک شود از ان
روغن بر بیخهای موی ماله که بغایت نیکوست دیگر داروی دیگر بگیرد ریح

درخت توت و آنرا نیک بکوبد و بحریر بیزد و هر هفته چند بار موی را بدان بشوید

صفت داروی که موی را برویاند بگیرد سوبیز سوخته و آنرا باب بساید و بر سر شد

و بر سر مالد و زمانی بگذارد که موی برویاند صفت دیگر بگیرد سپرز سیاه یا میش

سیاه و آنرا بسوزاند و با زیت بساید و بران موضع که خواهد بمالد صفت

داروئی دیگر که موی برویاند و دراز کند و سیاه و بسیار کرداند بگیرد کلاغ

سیاه و او را در کوزهٔ رزک و در آخور اسب یا موضعی که حرارت سرگین بوی

باکند آن دفن کند چنانکه متعفن شود و کرم درو افتد پس بیرون آورد و از آن

کرمها انچه سیاه باشد در سایه خشک کند و نیک بساید و نگاه دارد تا هنگام

حاجت قدری از آن با روغن کنجد بگدازد و به پر مرغ بر سر مالد موی برویاند

و باید که دهن ازان نگاه دارد تا بر دست موی نروید صفت دیگر که موی را دراز

کند بگیرد زراوند یکمثقال سوبزج دو مثقال زرنیخ سرخ صافی یکمثقال تخم خرمل هم

را جداگانه بکوبد و به بیزد و بعد از ان موی را باب خطمی بشوید و چون خشک شود

ازان داروها بآب برگ چغندر ترکند و بر موی غلاف و با مداد خطمی بشوید

بعد از ان بالعاب بذر بمالد همچنین در سایهٔ ماه و در آخر ماه چنانکه هفته در

هرماه سه بار این عمل کند که مجربست صفت دوای که موی را برویاند بگیرد

آبگینهٔ فرعونی یعنی شاهی و آنرا چون غبار بساید پس قدری روغن یاسمین هم

بر سر ان طلا کند و دیگر بار بساید تا مانند آرده شود و آنرا بر سر مالد که

که بغایت خوبست صفت بگیرد مغز فندق بیست دانه و آنرا بریان کند و نیک

بساید و خاکستر قیصوم که ان بر جا سف کوهی است و کندش ولادن و زرنیخ

از هر یکی جزو و همه را در روغن حب البان بجوشانند و در ظرفی آهنی و بر سر مالد

که بغایت مجرب است صفت طلای که موی را برویاند و این طلا بغایت قوی

است بگیرد روغن البان و درازیج سر و پر بریده سه درم پس درازیج را

بساید و دران روغن اندازد و بر آتشی نرم نهد تا اندکی غلیظ شود و بردارد و

با اندکی مشک و عنبر خوش بوی و ان موضع را نیک بمالد و بعد از ان روغن بمالد

که در رویانیدن موی بغایت مجربست غسولی که سبوسه را ببرد بگیرد آرد نخود و

آرد حلبه و بوره بان و سبوس و آبگینهٔ سوده و خردل از هر یک پانزده درم

خطمی ده درم همه را با سرکه تیز و آب نارنج یا ترنج بر سر مالد پس بشوید و در هر یک

هفته یکبار چنین کند بعد ازان سر را بروغن گل چرب کند که اندکی سرکه درو اضافه

کرده باشد بمالد که قطع سبوسه بغایت مجربست دوای دیگر که موی را برویاند و داء

الثعلب را سود دارد بگیرد قیصوم و پرسیاوشان و بابونه از هر یک ده درم همه را در آب

بپزد تا مهرا شود پس آنرا صافی کند و یک رطل از ان با روغن حب البان بجوشانند

باتش نرم چندانکه آب نیست شود و روغن بماند بردارد و استعمال کند دوای

که کلی را منع کند و انچه نو آغاز کرده باشد نیک گرداند بگیرد پرسیاوشان و برگ مورد

و دو تنهٔ درخت صنوبر و کندر از هر یک برابر همه را بریان کند و ساید چنانکه

سرمه شود پس بستانند لادن و مر از هر یک خروی و با آن اضافه کند و همه را با

شراب کهن و روغن ترب ساینده مانند ارده شب بر سر طلا کند و به روز بشوید

و این تدبیر را ادمان کند که کلی تو را ایرد روغنی که افشان موی را منع کند و

ابتداء کلی را سود دارد بگیرد مازو و هلیله سیاه و برگ مورد از هر یک برابر

همه را در شراب کهن بپزد چندانکه مهرا شود و آنرا صافی کند پس بستانند یک رطل

کتاب زیت انفاق و یک وقیه لادن و نیم وقیه کتاب مصطکی دران زیت اندازد

وبعد ازان باآن شراب چندان بپزد که اندکی غلیظ شود وپس ازان روغن
بر سر مالد وبروز باطبیخ مورد بشوید صفت دوای که موی از افتادن باز
دارد بگیر ولادن سه درم مازو یکدرم مورد دو درم مصطکی یکدرم ونیم قردمانا
دو درم مجموع کوفته وبیخته یکدرم ازان در روغن گل بگدازد وبیخهای موی را
بان طلا کنه که مفید است صفت روغنی که موی را از افتادن نگاه دارد تمره
وبرگ مورد هم دو را باآب بپزند تا آب نیمه شود پس بگیرد زیت انفاق یک رطل
واب آمله وبرگ مورد بذکور یک رطل وهر دو را چندان بپزد که اب نیست
شود وروغن بماند بعد ازان یک وقیه کتاب لادن باشراب حل کنده دران
اندازد وبیخهای موی را بدان سخت بمالد صفت روغنی که جون موی را بدان
بمالند وتدهین کنند وبدان ادمان کنند بیخهای موی را محکم کند وموی را سیاه
کرداند بگیر وگل شقایق النعمان وبرگ مورد وپرسیاوشان وسنبل الطیب
وسعد وتخم جغندر وتخم کرفس وآمله از هریک کفی همه را در سه رطل آب
بپزد چنانکه یک رطل بماند پس بپالاید ویک رطل روغن خیری بر سران کند
وبپزد چندانکه اب نیست شود وروغن بماند پس بگیرد اقاقیا ومصری
نیم وقیه کتاب وهمچندان خاکستر ریشه صنوبر ودران روغن اندازد و
بردارد وهر روز سر را بان چرب کند که در غایت خوبیست فصل چهارم
در خضابات سیاه کننده وسرخ کننده وغیران صفت خضابی نیک بگیر دکم
وحنا را از هریک یکجزو وباآب سماق وآب انار ترش بسایید وبر سر مالد
خضابی قوی تر بگیر د مرداسنگ واهک از هریک یکجزو ودر ظرفی کنند وچندان
آب دران ریزد که چهار انگشت بر سران بایستد وبر افتاب نهد چندانکه

٧٥

جون پارهٔ پشم بدان زنند سیاه شود [illegible] آن آب را صافی کند وثفل بیندازد
پس حنا را بدان اب تر کند وخضاب کند که بغایت خوبست صفت روغنی
لاله موی را سیاه کند وبیخ ان را محکم کرداند بگیرد شقایق ودر سایه خشک کند
ونیک بساید وبحریر بپزد ووقیه ازان بستاند ودر یک رطل روغن مورد
اندازد وبیست روز در افتاب نهد اما باید که رطل ووقیه بوزن کتاب باشد
صفت خضاب نیک بگیر د مازو چندانکه خواهد وازا با زیت بساید
ودر دیگ سفالین بسوزانند چندانکه سیاه شود وباز بساید ودر بساتیان پنهان
نماید پس ازان ده درم شب ودو درم نمک اندرانی همه را بساید وآب سماق
تر کنند وبکار دارند که موی را سیاه کند صفت خضاب دیگر مجرب وآزموده
بگیرد وسمه وحنا ومرداسنگ سوده مجوسه واهک ومازو بریان کرده
باروی سوخته وشب وکثیرا وقرنفل از هریک یکجزو باآب کرم بسرشد وخضاب کند
صفت خضاب دیگر بگیرد کدوی تر چنانکه هنوز بر درخت باشد وسران
بردارد واندرون آن تهی کند ویک جزو نمک سوده وربع ان جزو تیله آهن
سوده دران افکند وسر کدو باز جا نهد وبگل بینداید هرچه در اندرون ان باشد
تمام آب سیاه شود ومانند مداد خضاب نیکو بود صفت روغنی که موی را
سیاه کند وبیخ ان محکم کرداند بگیرد حب الغار وافسنتین از هریک جزوی جوز
السرو دو جزو همه کوفته وبیخته در پارهٔ کرباسی بندد ودر روغن زیت هفته
روز بجوشانند وبدست بمالد تا حل شود واستعمال کند صفت بگیرد شکوفه
کردکان یکجزو وپشکل بز ربع جزو هر دو را بازیت نیک بساید وبدان خضاب
کند
صفت خضابی دیگر بگیرد دانهٔ مویز چندانکه خواهد وازانیکه بگیرد

چون سر م زمانی که خشک شده باشد و در ظرفی الجمه کند و روغن شیره
بدان ریزد و یکماه در سرکین دفن کند بعد ازان بیرون آورد خضاب نیکو بود
حکما اتفاق کرده اند که خایهٔ لقلق خضاب سخت نیکوست و خایه جوز نیز همچنین
و جوز دو خایه می نهد یکی نر و یکی ماده ازان نر موی را سیاه کند که یکسال بماند
و شناختن نر و ماده چنین است که سوزنی با ریسمان در وی فرو برد اگر ریسمان
سیاه شود نر باشد و اگر سیاه نشود ماده بود صفت خضابی که شش ماه بماند
اگر رنگ سازند و مبالغه کنند یکسال بقا کند و باید که این خضاب را بدست بگیرد که دست
را سیاه کند بلکه بوقت استعمال پوست پارهٔ در دست کشد و احتیاط کند که چیزی ازان
بر رخساره نچکد که سیاه کند پس اگر ناگاه ازین خضاب نقطهٔ بروی رسد باید که ازانجا
و کشنیز بعد ازان که جوشانیده باشد بشوید و بعد انکه هر پانزده روز ازین موی زایل
شود بسبب رستن موی باشد باید که چون زایل شود بگیرد و چوبی بر مثال مسواک و درین
خضاب زند و درین موی مالد که رنگ باز گیرد و سیاه شود دیگر بگیر و زیت انفاق
صد درم شقایق پنجاه درم زیت را در شیشهٔ فراخ دهان کند و شقایق را دران اندازد
و سر شیشه بگل حکمت بگیرد و بگذارد تا خشک شود بعد ازان چهل روز در سرکین دفن
کند پس بیرون آورد و زیت را صافی کند و شقایق را نیک بفشارد و ثقل چندازد
پس بچندان که زیت سرکه بدان اندازد بعد ازان بگیرد یازده عدد مازو و در زیت بریان کند
و نیک بساید و بر سر زیت و سرکه کند و بگیرد مرداسنگ چار ده مثقال زاج قبرسی
پنج مثقال حنا ده مثقال برگ بطم خشک کرده بچندان پوست انار ده مثقال و سمه پنج مثقال
عدس دو مثقال این ادویها را نیک بساید و بحریره بپزد و بران زیت و سرکه اندازد و در
سر آتش نهد و انقدر بجوشاند که سرکه نیست شود و زیت بماند تا از ثقل صافی کند و در شیشه

کنند و در اول شب خضاب کند بروجهی که وصیت رفت و برگ چغندر بران نهد و با مداد
سر در خمیر گیرد و بگذارد تا این وقت که دارو خشک شود پس بحمام رود چون از
حمام بیرون آید سر را بقدری روغن خوشبو چرب کند و این خضاب یکسال بماند چون
بن موی سپید شود چنان کند که گذشت دوای بغایت خوبست سم خر سیاه بسوزانند
و با روغن مورد بساید و خضاب کند که بغایت نیکوست صفت خضاب دیگر عفص
غوره و بیخ و مازو بریان کند با زیت سوده و ریمهٔ آهن سوده از هر یک جزوی شب یمانی
ربع جزو همه را با سرکه بپزد و صافی کند که بغایت خوبست جالینوس گوید اگر کلم یک
هفته را در سرکین دفن کنند خضاب نیکو بود و همو گوید قرنفل را نیک بساید و با حنا بیامیزد
و بدان خضاب کند سخت سیاه شود صفت خضابی دیگر بگیرد حنا و روی سوخته
و شب یمانی و نمک اندرانی و ریمهٔ آهن و مازوی بریان کرده در زیت از هر یک برابر
و سمه را جدا گونه بکوبد و با سرکه بیامیزد و نیک بهم بر زنند و استعمال کند که سخت نیکوست
صفت خضاب مجرب بگیرد مازوی بی سوراخ سی درم و اندر مثال فرو کند و
انمقدار زیت که اندرا چرب کند بران ریزد و ان مثال را در آتش نهد و چندان بپزد
که نزدیک بسوختن باشد چنانکه اگر مازو را بشکند در وی سپیدی نباشد پس بگیرد در وی
سوخته پنج درم آمکه دو درم صمغ عربی و یکدرم نوشادر و یکدرم و بیخ حنا سه درم هر یک
جدا گونه بکوبد پس قدری سماق ببر شکند و در آب بجوشاند و این داروها با آب سماق بشد
چنانکه غلیظ شود و در حمام بر موی غلاف سازد و مقدار سه ساعت بگذارد پس بشوید
که بغایت سیاه شود صفت خضابی دیگر بگیرد آهک و مرداسنگ برابر و بچندان
وزن ایشان آب بر سر آن کند و در آفتاب نهد و سه روز بگذارد بعد ازان آب
را صافی کند و پارهٔ پشم سپید دران زند اگر سیاه شود خوب و اگر نه باز صافی
کند و شش یک آن آب مرداسنگ و آهک دران اندازد و باز بآفتاب نهد تا آن
وقت که سیاه کند پس بان آب حنا بر شد و بدان رنگ کند که خوب نیکو آید و اگر
ازان آب در بن مو مالد در وقت آنکه رنگ هشته باشد احتیاج خضاب دیگر نشود

و بگیرد ... از حصهای سرخ ... بگیرد ...
به بپزد و صافی کند و بدان خضاب کند که بغایت سرخ کند و بگیرد دُردی شراب
خواه سوخته و خواه نا سوخته و آنرا با روغن حب البان یا روغن ... خلط کند و
موی را بدان رنگ کند که بغایت خوبست   خضابی که موی را سیاه کند بگیرد حب
انار ترش و آنرا در آب خیساند و یک شبانروز تا بسان حنا بسرشد و یک شبانروز
بگذارد تا خمیر شود و پس بگیرد براده سوزن یک جزو آمله همچنان هر دو را بپزد و ...
بیساند و حنا سرشته را با آن آب بسرشد و بکار دارد که بغایت خوبست
خضابی دیگر سیاه کننده بگیرد کوزه از قلع و ... که بیشتر ازین در آن کنند ... کوزه
و زیت مغسول بر سر آن کند و سر کوزه را محکم کند و در سرگین دفن کند چهل شبانروز پس
بیرون آورد و بگیرد چوب بر شاخ سواک و ... روغن ... شیره بر کف کند و از آن
زیت مغسول اندکی بدان ریزد و موی را ... که در سیاه کردن بغایت نیکوست
و این آزموده ملوک شام است   دوائی دیگر که موی را جعد کند بگیرد آهک و ...
و ورق گل سرخ و ... از هر یک سه درم زاج دو درم هر یکی را جدا گونه بکوبد و ...
و با هم بیامیزد ... بخطمی بشوید و چون خشک شود موی را ... دارد طلا کند و
گره بندد و یک شب بگذارد و بامداد بخطمی بشوید که بغایت خوبست   داروی دیگر که
حلبه و سدر ... و مازو و آهک و مرداسنگ از هر یک ... و همه را بساید
کند و ... موی را بدان طلا کند که بغایت نیکوست   داروی که موی جعد کند
نیکوست بگیرد آرد ... سپید سوده و مازو و آهک و مرداسنگ همه را بساید
... موی را ... تازه ... کند که نیکوست در تجعید   داروی که جعد ...
را ببرد بگیرد لعاب ... خطمی و لعاب ... همه را با هم بیامیزد و بر موی طلا
بغایت نیکوست   داروی که موی ابرو را برویاند بگیرد ... تازه
دست و پای آن ببرد و در سایه خشک کند و با روغن بنفشه یا روغن زیت بساید
روغن کند تا غلیظ شود ... آن برابر ... طلا کند که موضع طلا ... کند و بعد

حرف الحاء حلم المرء عونه حلي الرجال الادب حياء المرء ستره
حرقة الاولاد محرقة الاكباد حموضات الطعام خير من حموضات
الكلام حمق المرء تهلكه حسن الخلق غنيمة حرم الوفاء على من
لا اصل له حرفة المرء كنز له حرف الخاء خف الله تامن غيره
خير الاصحاب من يدلك على الخير خالف نفسك تسترح خليل
المرء دليل عقله خلو القلب خير من ملاء الكيس خوف الله يجلي
القلب خاب صفقة من باع الدين بالدنيا خلو القلب خير من
ملاء الكيس خلوص الود من حسن العمل خير النساء الودود الولود
خير المال ما انفق في سبيل الله حرف الدال دواء القلب الرضا بالقضاء
وقال داء النفس الحرص دواء النفس دفع الحرص دليل عقل المرء قوله
دليل اصل المرء فعله دوام السرور رؤية الاخوان دولة الارذال
آفة الرجال دينار الشحيح حجر دولة الملوك في العدل دين الرجل حديثه

دار من جفاك تحبيلا دم على كظم الغيظ تحمد عواقبك حرف
الذال ذل الطاغي في طغيانه ذنب واحد كثير والف طاعة قليل
ذكر الاولياء تنزل الرحمة ذل المرء في الطمع ذواقة السلاطين محرقة
الشفتين ذليل المفتقر عزيز عند الله ذم الزمن الاشتغال ذلاقة
اللسان راس المال ذكر الشباب حسرة ذكر الموت جلاء القلب حرف الراء
رؤية الحبيب جلاء العين راع اباك يراعك ابنك رفاهية العيش
في الامن رتبة العلم على الرتب رزقك يطلبك فاسترح رسول
الموت الولادة رواية الحديث الانتساب الى رسول الله صلعم رحمة الله
الصالحين رحمة رعونات النفس فاتبعها داع الحق عند غلبات
النفس رفيق المرء دليل عقله حرف الزاي زين الرجال موازينهم
زحمة الصالحين رحمة زلة العاقل كثيرة زوال العلم اهون
من موت العلماء زر المرء على قدر اكرامه لك زوايا الدنيا مخزنة

بالرزايا

بالرزايا زهد العاصي مضلة زيارة الحبيب اطراء المحبة وقال زيادة
الضعفاء من التواضع زينة الباطن خير من زينة الظاهر صدق
الامير في قوله حرف السين سوء الخلق وحشة الاخلاص منها
سمو المرء في التواضع سوء الظن من الحرم سوء الظن من الحزن
سرورك في الدنيا غرور سيرة المرء تنبئ عن سريرته سلامة الانسان
في حبس اللسان سادة الامة الفقهاء سكوت اللسان سلامة الانسان
صدق الامير حرف الشين شين العلم الصلف شر الامور ابعدها
من السنن شمر في طلب الجنة شح الغني عقوبته شيبك ناعيك
شمة من المعرفة خير من كثير العمل شفاء الجنان في قراءة القرآن
شحيح غني افقر من فقير غني شرط الالفة ترك الكلفة شر الناس
من يتقه الناس صدق الامير في قوله حرف الصاد صدق المرء
نجاته صحة البدن في الصوم صبرك يورث الظفر صفاء القلب من الايمان

صدق المرء عونه صلوة الليل بهاء بالنهار صلاح البدن في السكوت
صلاح الانسان في حفظ اللسان صاحب الاخيار يأمن من
الاشرار صمت الجاهل ستره صل الارحام بكثرة حشمك صلاح
الدين في الورع وفساده في الطمع حرف الضاد ضل من سعى
رجاء غير الله ضمن الله رزق كل احد ضرب الحبيب اوجع
ضياء القلب من اكل الحلال ضرب اللسان اشد من طعن السنان
ضل من ركن الى الاشرار ضل من باع الدين بالدنيا ضيق
اليد اشد من ضيق القلب ضيق اليد ضادق صدر من ضاق يده
ضاقت الدنيا على المتباغضين حرف الطاء طاب وقت من وثق
بالله طوبى لمن رزق بالعافية طول العمر مع الطاعة من خلع
هب الانبياء عليهم السلم طال عمر من قصر تعبه طلب الادب اولى من الذ
طرح الاتكال طال عمر من قصر رجاؤه وقال طاعة العدو هلاك

طوبى

طوبى لمن لا اهل له وقال طاعة الله غنيمة حرف الظاء ظلم المرء
يصرعه ظلم الملوك من دلال الرعية ظلامة المظلوم لا تضيع
ظمأ المال اشد من ظمأ الماء ظلم الظالم يعوده الى الهلاك ظل السلطان
كظل الله ظلمة الظالم تظلم الايمان ظل عمر الظالم قصير ظل الكريم فسيح
وقال عظل الاعرج اعرج حرف العين عش قنعا تكن ملكا
علو الهمة من الايمان عيب الايمان تطويله عاقبة الظالم
وخيمة عدو عاقل خير من صديق جاهل عسرة المرء مقدم اليسر
عليك بالحفظ دون الجمع من الكتب عقوبة الظالم سرعة الموت
عقيب كل ليل يوم صدق الامير في قوله حرف الغين غنم من سلم
غلاقة الستة المتقين وعلاقة المتوكلين غمرة الموت اهون من مجا
من لا يهوى قلبك غلام عاقل خير من شيخ جاهل غاب حظ من
عاب نفسه غرك من دل على الاساءة غشك من اختطك بالباطل

غضبك عن الحق مقبحة ومن كلامه غنيمة الموت وجدان الحكمة
حرف الفا فاز من ظفر بالدين فخر المومن بفضله اولى من
فخره باصله فلجك على خصمك فى الاحتمال فعل المريد اعلى اصله
فاز من سلم من شر نفسه فكال المرء فى الصدق فى كل قلب شغل
فسدت نعمة من كرها حرف القاف قبول الحق من الدين
قول المرء مخبر عما فى قلبه قوة القلب من صحة الايمان قاتل الحريص
حرصه قدر فى العمل تنج من الزلل قيمة كل امرء ما يحسنه
قرين المرء دليل دينه قرب الاشرار مضرة قسوة القلب من الشبع
قدر المرء بهمه حرف الكاف كلام الله دواء القلب كافر نجى ارجى
الى الجنة من مسلم شحيح كفران النعمة مزيلها كفى بالشيب رآء
كفى للحسود من حسده كمال العلم فى الحلم كمال الجود الاعتذار معه
كفاك من عيوب الدنيا كفاك همًا علمك بالموت كفى بالشيب ناعيا

دمن

ومن كلامه كفى بالموت واعظا حرف اللام لين الكلام قيد القلوب
لين قلبك تحبب ليس الشيب من العمر ليس للحسود راحة ليس
لسلطان العلم زوال لبس الشهرة من الرعونة لكل عداوة مصلحة
الا عداوة الحسود صدق الامير فى قوله لو راى العبد الاجل ومروره
لابغض الامل وغروره لكل غم فرج ولكل داء دواء حرف الميم من عنت
همته طال همومه من كثر كلامه كثر ملامه مجلس العلم روضة الجنة
مشرب العذب مزدحم مهلكة المرء حدة طبعه مصاحبة الاشرار
ركوب البحر مانة من سكت مجلس الكرام حصون الكلام وقال
منقبة المرء تحت لسانه مجالسة الاحداث مفسدة الدين حرف النون
نسيان الموت صدا القلب نور المومن من قيام الليل نور قلبك
بالصلوة فى الظلم نعيت الى نفسك حين شاب راسك نم آمنا تكن
فى امهد الفراش نيل المنافى العنا نار الفرقة احر من نار جهنم نور مشيبك

لا تظلم بالمعصية نصرة المؤمن في التقى نضرة الوجه في الصدق
حرف الواو وضع الاحسان في غير موضعه ظلم وزر صدقة
المنان اكثر من اجره وحدة المرء خير من جليس السوء ولاية
الاحمق سريع الزوال والاك من لم يعادك واسال من تغافل
عنك ولي الطفل مرزوق ويل لمن وتر الاحرار ويل لمن ساء خلقه
وقبح خلقه ويل للحسود من حسده حرف الهاء هموم المرء بقدر
همه هم السعيد آخرته وهم الشقي دنياه هرب من نفسك وانفع
من هرب من الناس هات ما عندك تعرف به وقار همة
المرء قيمته هامة المرء همته هلاك الحريص وهو لا يعلم هشم التزيد
غير اكله هيهات من نصيحة العدو هلاك المرء في العجب لا امان
لمن لا امانة له لا دين لمن لا مروة له لا غنى لمن لا فضل له لا راحة
للملول لا كرامة للكاذب لا غم للقانع لا فخر للعاقل لا حرمة للفاسق

لا

لا تعلم من تكبر لا يزكو عمل متجبر لا اشجع من بريء
لا اوقح من بذي لا انجح من لبيب لا اعز من قانع لا اذل
من طامع لا ادب لسيء النطق لا سودد لسيء الخلق لا ندم
مع الغي صحبة لا يصطنع اللئام الا امثالهم لا يصحب الابرار الا نظراؤهم
لا تنال الصحة الا بالحمية لا يفسد التقوى الا غلبة الشهوة لا تدفع
المكاره الا بالصبر لا تحاط النعم الا بالشكر لا تحمل المروة الا اللبيب
لا تقوى كالكف عن المحارم لا مروة كالتنزه عن المآثم لا عار اقبح من
الامل لا ذخر انفع من صالح العمل لا حسب ارفع من الادب لا نسب
اوضع من الغضب لا مال اعود من العقل لا فقر اشد من الجهل

لا حافظ احفظ من الصمت لا قادم اقرب من الموت لا واعظ
ابلغ من النصح لا سوءة اسوء من الشح لا شرف اعلا من الايمان
لا فضيلة اجل من الاحسان لا ضمان على الزمان لا رسول
ابلغ من الحق لا ترجمان اوضح من الصدق لا داء ادوا من الحمق
لا حلق اشين من الخرق لا كنز انفع من العلم لا عز ارفع من الحلم
لا وحشة اوحش من العجب لا شيمة اقبح من الكذب
لا لباس اجمل من السلامة لا مسلك اسلم من الاستقامة
لا نعمة اجل من التوفيق لا سند افضل من التحقيق لا جمال ازين
من العقل لا سوءة اشين من الجهل لا مخبر افضل من الصدق
لا

لا دين مع هوى لا محبة مع كثرة مراء لا معروف مع منّ
لا ايمان مع سوء ظن لا ضلال مع ارشاد لا هلاك مع اقتصاد
لا اصلاح مع افساد لا غنا مع اسراف لا فاقة مع عفاف
لا ضلال مع هدى لا عقل مع هوى لا يزكو مع الجهل مذهب
لا يدرك مع الحمق مطلب لا يثوب العقل مع اللعب لا تجارة
كالعمل الصالح لا شفيق كالودود الناصح لا قرين كحسن الخلق
لا ورع كتجنب الآثام لا زهد كالكف عن الحرام لا عزة كالثقة بالايام
لا جهاد كجهاد النفس لا فقه لمن لا يديم الدرس لا عبادة
كاداء الفرايض لا وقاية امنع من السلامة لا سبيل اشرف من الانتفاع

لا يفسد الدين كالطمع لا يصلح الدين كالورع لا يوجد الحسود مسرورا

لا يلقى العاقل مغرورا لا يكون الكريم حقودا لا يكون حسودا

لا يحصل الجنة بالتمني لا ينال الرزق بالتمني لا يجتمع الشبع والقيام

بالمفترض لا يجتمع الجوع والمرض لا تجتمع الصحة والنهم لا يجتمع

الشيبة والهرم لا يجتمع البطنة والفطنة لا تجتمع الشهوة والحكمة

لا يجتمع العقل والهوى لا يجتمع الاخرة والدنيا لا يجتمع الفناء والبقاء

لا يجتمع حب المال والثناء لا يجتمع الورع والطمع لا يجتمع الصبر والجزع

لا يجتمع امانة وغيبة لا يجتمع الكذب والمروة لا يجتمع الخيانة

والاخوة لا يجتمع الحق والباطل لا يجتمع العنف والرفق

لا

لا راحة لحسود لا مودة لحقود لا اخوة لملوك لا مروة لبخيل

لا حيا لكذاب لا دين لمرتاب لا اصابة لعجول لا عقل كالتدبير

لا جهل كالتبذير لا عبادة كالتفكير لا نصح كالتحذير لا فقر لعاقل

لا غنا لجاهل لا عمل لغافل لا ورع كالكف لا مروة كغض الطرف

لا حلم كالصمت لا عز كالطاعة لا كنز كالقناعة لا ذخر كالعلم

لا فضيلة كالحلم لا هداية كالذكر لا رشد كالفكر لا حسب كالادب

لا ذل كالطلب لا كرم كالتقوى لا عدو كالهوى لا زينة كالاداب

لا ربح كالثواب لا ورع كالغلبة على الشهوة لا علم كالخشية لا حسرة كالفوت

لا عبادة كالصمت لا غنا كالعقل لا فقر كالجهل لا حلم كالصفح

لا ايمان كالصبر لا نعمة مع كفر لا داء كالحسد لا شرف كالسودد

لا ميراث كالادب لا جمال كالحسب لا معونة كالتوفيق لا عمل كالتحقيق

لا شرف كالعلم لا ظهير كالحلم لا زاد كالتقوى لا اسلام كالرضا
لا شيمة كالحيا لا فضيلة كالسخا لا ذخر كالثواب لا حلل كالآداب
لا نزاهة كالتورع لا شرف كالتواضع لا سوءة كالظلم لا وقار
كالصمت لا حيا لحريص لا حق للجوج لا راى للجوج لا علم كالشغل
لا عقل كالتجاهل لا اخلاص كالنصح لا غربة كالشح لا عبادة كالخشوع
لا غنا كالقنوع لا ظفر مع بغي لا ورع مع غي لا ايمان مع غي لا دين
لسيئ الظن لا صنيعة لممتن لا ندم لكثير الرفق لا عيش لسيئ
الخلق لا دوا للمشغوف بدائه لا شفا لمن كتم طبيبه دائه
لا سودد مع انتقام لا عثار مع صبر لا ثنا مع كبر لا مروة مع شح
لا عداوة مع نصح لا اسخا مع عدم لا قناعة مع شره لا عقل مع شهوة
لا فطنة مع بطنة لا ادب مع غضب لا شرف مع سوء ادب

لا

لا ناصح انصح من الحق لا سجية اشرف من الرفق لا معقل
احرز من الورع لا شيمة اذل من الطمع لا حصن امنع من التقوى
لا دليل ارشد من الهدى لا شي اصدق من الاجل لا شي
اكذب من الامل لا فاقة اشد من الحمق لا عون اعون
من الصبر لا خلق اقبح من الكبر لا جهل اعظم من تعدي القدر
لا حمق اعظم من الفخر لا عز اشرف من العلم لا شرف اعلى من الحلم
لا شفيع انجح من الاستغفار لا وزر اعظم من الاصرار لا دين
لمسوف بتوبته لا عيش لمن فارق احبته لا وسيلة
انجح من الايمان لا منقبة افضل من الاحسان لا ايمان افضل

من الاستسلام لا معقل امنع من الاسلام لا سبيل انجا من
الصدق لا صاحب اعز من الحق لا دليل انجح من العلم لا عاقبة
اسلم من عواقب السلم لا شافع انجح من الاعتذار لا اعتذار
امحا للذنب من الاقرار لا نعمة افضل من عقل لا مصيبة
اشد من جهل لا زلة اشد من زلة عالم لا جور افظع من
جور حاكم لا يؤخذ العلم الا من اربابه لا ينفع الحسب بغير
نجابة لا ينفع علم بغير توفيق لا ينفع اجتهاد بغير تحقيق
لا يسلم من اذاع سره لا يزكو العلم بلا ورع لا يسلم الدين
مع الطمع لا يشبع المؤمن واخوه جايع لا يستغني العاقل عن المشاورة

لا

لا مظاهرة اوثق من مشاورة لا يرى الجاهل الا مفرطا لا يلقى
الاحمق الا مفرطا لا يعز من لجا الى الباطل لا خير في لذة
لا تبقى لا خير في العمل الا مع العلم لا خير في خلق لا يزينه حلم
لا خير في معين مهين لا خير في صديق ضنين لا خير في
حاكم جاير لا شيء احسن من عفو قادر لا خير في شهادة خائن
لا خير في قول الافاكين لا خير في علم الكذابين لا الذ
لصنيعة منان لا التزم ابدا عواقب الاحسان لا تملك
عثرات اللسان لا عز الا بالطاعة لا غنا الا بالقناعة لا راي
لمن لا يطاع لا دين لخداع لا لوم اشد من القسوة لا فتنة
اعظم من الشهوة لا رزية اعظم من دوام سقم الجسد
الا المصيبة

لا بلية اعظم من الحسد لا لذة في شهوة فانية لا عيش اهنأ
من العافية لا غائب اقرب من الموت لا خازن افضل
من الصمت لا ينتصر المظلوم بلا ناصر لا ينتصف البر من
الفاجر لا ينتصف الكريم من اللئيم لا يعرف السفيه حق
الحليم لا مركب اجمح من اللجاج لا وزر اعظم من وزر غني
منع المحتاج لا خير لمن يهجر اخاه بغير جرم لا خير في عقل
لا يقارنه حلم لا بقاء للاعمار مع تعاقب الليل والنهار لا تكمل المكارم
الا بالعفاف والايثار لا فخر في المال الا مع الجود لا عيش
انكد من عيش الحسود والحقود لا يصير للحق الا من يعرف فضله

هذه الكلمات الشريفة مستخرجة من غرر الحكم ودرر الكلم
لعبد الواحد بن محمد بن عبد الواحد الآمدي التميمي

درد کند روغن گل با سمند اندر شاف کند و بخور دهد درد ساکن کند اگر بر استخوان
گرگ ستوری پای نهد لنگ شود اگر استخوان گرگ در گردن کودک بندند بند گرگ
در آن نرود اگر دندان گرگ در گردن کودک بندند هرگز صرع نبود اگر
دندان جنس گرگ در روغن یا سمن اندازند و بعد از یک هفته از آن روغن بر قضیب
مالد با هر که جماع کند دوستی افزاید اگر بر روی مالد پیش همه کس عزیز باشد
همین دندان با خود دارد شکر بر وی با نمک بخندد اگر دندان پیش گرگ بر
پوست گرد بر گردن اسب بندد از همه اسبان پیش گردد اگر کسی خواهد که
خصم او از اسب افتد در آن موضع که خصم او اسب راند دفن کند او از اسب
بیفتد و چشم راست او خلل یابد و اگر چشم راست گرگ با خود دارد از هیچ
دیو او را بیم نبود و اگر بر گردن کودک بندند شب نترسد اگر پیه گرگ
بر درست و پا مالند سرما کار نکند و اگر بر قضیب مالد دوستی افزاید و اگر
سرگین گرگ را که نوشیده باشد در پوست پاره کنند و با خود دارد شفا یابد
و اگر قضیب او با خود دارد مردم او را عزیز دارند خاصه زنان اگر
چنگال گرگ در بالین کودک نهند شب نترسد و دلیر باشد اگر زهره گرگ با خل
کنند با نمک بجراحت نهند نیک شود اگر زهره گرگ با روغن گل یا سمن بهم
روی مالند پیش همه کس عزیز باشند و دشمن نبیند اگر زهره گرگ بر دم

مالند یا هر زن جماع کند آبستن شود و اگر خانه که کیک فراوان آید و آرد جو برکشته
هر گوشه را در پهلو بالش بگذارند از آن آرد بخورد شفا یابد و اگر پوست هلیله
زرد را سه روز در آب کنند از آن آب سر بشویند موی دراز کند و از ریختن باز
دارد دیگر باب هر که بسیار خورد درون او را بسوزاند و شهوت کم کند و اگر هر
زنی را حیض بسته باشد دو درم سه آب سیر و روغن جوز بخورد حیض بگشاید و اگر
مار بگزد یک مثقال سداب بگیرد و مغز جوز کهنه هر سه را یکی بکوبند و بخورد و زهر مار
بر روی کار نکند و جای تریاک بود و اگر آب سداب در خانه مور بریزند همه
موران بمیرند و اگر تخم سداب یا روغن زیت بریان کنند و با انگبین معجون کنند
مثقال سه روز بخورد توشی ببرد و بادهای زیت را بنشاند و فایده کند

شنیدم ز دهقان حکیمی پیر | ز مضبوط چیزی بر ایشان خبر
در ایام کسری که او شاه بود | ز هر نیک و بد جانش آگاه بود
مر او را ملک زحمتی رخ نمود | که آسان طبیبی علاجش نبود
حکیمان صادق ز بهر علاج | نمودند بسی و قرار مزاج
چو از رنج شد صحت او پدید | شدش اعتمادی بدیشان پدید
ز جمله حکیمان یکی سال خورد | که نامش ارسطو بد آن نیک مرد
بدو گفت کسری که ای نامور | ترا هست بر صحت ما نظر

چه راهست امید تعلیم تو | که تا من درستی بیابم ز تو
یکی نسخه از بهر وضع معاش | که صحت در آن نام بینم فاش
ارسطو بدو گفت که ای شهریار | قوی باشی از لطف پروردگار
اگر در عمل آوری پندها | نماید ترا صحت تن وفا
نباشی تو رنجور جاجی دیگر | جهان زی و تو قوت شکر
شنفته چو از حکمت وصف آن | نماند بابل اهل هنر در جهان
بیاید زد این پندها را تمام | نویسند و خوانند از اهتمام
یکی آنکه تا معده ات از طعام | نگردد تهی گاه و نگردد تمام
که آن دیگر رخت و صحت ببر | خلل نی لطمت رسد زین سبی
چو در معده ات اشتها صادق است | خواص تو از رنجهای فارغ است
میالای از هیچ گونه طعام | شوی گشته با انتظار تمام
پس آنکه بخور از طعام لطیف | مزاج تو هرگز نگردد ضعیف
دوم آنکه هر چیز که او همت نحیف | که دندان بر حمت کند لخت لخت
مخور هیچ از آن تا نیابی زیان | کز و رنج یابی و آزار جان
چو دندان از آنجا و یدش عاجز است | مزاج از کوا زیدنش عاجز است
سوم آنکه هر که بد اروی کار | یکی التفات و مرو زنگار

چو بر تو ضرورت نباشد مجاز — که تا عادت تن نگردد دگر
جهانی نگهدار خون وریدن — که چون پاسبانست در ملک تن
بود قوت زندگانی بخون — مکن بی ضرورت ز تن خون برون
دگر بی ز غسل بصحبت ترا — بگو بشنو این پند را خسروا
چو نشست روز روشن بگردی مکن — درین کار بشنو تعلل مکن
نشسته انکه چون آب پیش آیدت — تعلل مکن زانکه رنجی آیدت
بارها هر انکه نگهدار او آب منی — مثانه کند سست مجروح ریش
کند ریگ اندر مثانه پدید — بشو فارغ انکه نصیحت شنید
بهفتم نصیحت بسمع و رضا — بگو بنگر ای عاقل با صفا
تو هر شب که خواب آیدت ما طلبوان — که تر کن بجز انکه تو کاهل ممان
بلی بول و غایط تو از تن جدا — سبک شو وضو ساز انگه بیا
در آسایش خواب خرم بخفت — بشو انگاه با تخت فیروز بخت
بهشتم تو هر روز انگه بگو — بجام و این پند از من شنو
سر و تن بشوی و بجو زاب گرم — عرق کین که کرده وجود تو نرم
نگهدار انکه وجود از هوا — که یابی تو اندر درون صفا
بهم انکه در دجله عمر خویش — در اسراف شهوت مکن بیش بیش

بجا

بجامه ز شهوت مزن ار زندگی — شوی عاجز اندر سر افکندگی
دهم زن که باشد بسال از تو بیش — مشو جفت با او که زهرست و نیش
زنان پیر چون سنگ آهن ربا — حیات تو پر باید اندر روا
مشو با زن پیر همخانه هیچ — که گردد رخت ارد نی هیچ هیچ
تو هر روز از بهر نعمت بخوان — وجود دت ازین درد ضایع ممان
که تا تن درستی بماند بتو — شود پنج روز از تو گردد نکو
بعلم و حکمت خدای جهان — نهبنی رسانده. الی وصال
وجود دلا بی چو آب و ربیع — مناسب بصحت او این چنین
رجو در موسم خزانی آتش دهد — حرارات بخشش طوق بهشتند
زمین گردد از موسم بارور — وجود دلا بی ازین سان بثمر
اگر آب از عشق زیادت بود — خرابی ازان بی نهایت بود
مزاج خلایق ازین صورت است — حذار از زفرمان خود قدرت است
بود چار حالت زیان در وجود — کز آن چار آید مرض در وجود
یکی انکه بسیار چیزی خورد — دوم انکه بسیار شهوت کند
سیوم انکه بسیار گوید سخن — چهارم که در خواب گردد کهن
ز اسراف ان حال اندر طعام — ز اسراف شهوت بود او مدام

ز تکرار بسیار خواب نهار / شود رنج رخت تن آشکار
ز قول الو زرجهر حکیم / بباشند در حال مردم سلیم
بیابی محده زیر خوردنت / ضعیفی کرده زبر کردنت
ز تاریکی چشم و کری گوش / بسیار خاطر نقصان هوش
بتر ردی روی بیاد جگر / بکوتاهی عمر و بجوع بصر
گرفتاری باد و قولنج و ریح / که گردد نهان خرابی صحیح
ز احوال بسیار شهوت شناس / ز اسراف بی صبری ناسپاس
ز بسیار گفتن ز خواب گران / هرو اندر آید سر و مغز و جان
ز بادت کند درد سر را زوال / ز سرسام آید آخر جبال
ز اسراف او حال و خواب جماع / شود بیرکان این همه اجتماع
بحکمت چه حالها بگذران / محابا بگهدار تو اندران
که اسراف در جمله کاری بد است / نه اندیشه مردم بخرد است
ز نعوذ دیگر حبیتی باسیات / نگوئیم این [illegible] راحت
هر انکو باسراف ماهی خورد / صداع آرد و قوت تن ببرد
کسی کو خورد شیر و ماهی بهم / کشد باد قولنج بردی رفت
هران کاستخوان ز ماهی گرفت / بکوهان اشتر بهاوتی بکوفت

ازان هر دو بر آتشی دود کرد / نبا سور ده ساله ان سود کرد
چو زان برفت [illegible] / خباثت به شود ریش چون [illegible]
چو [illegible] چو حاجت [illegible] / دوا میکند قول او از عیوب
هر انکو حجامت کند از قفا / نیابد که ترسی خورد او جدا
اگر با عسل بابه و شاسخ رد / بو دنافع ان نیک لیکن کار کرد
و اگر زانکه ترسی خورد بعد از ان / بر آرد تنش دنبل از [illegible] ان
هر انکو بگیرد نماند دو زنگ / کند محو ترشی را بو اسیر تنگ
همه روز خون آید از محو ترشی / نباشد دلو در تنگ او هیچ خوشی
چو عود بی بر آتش شود سوخته / تنگ او در ان عود آمیخته
هر انکس که او را خورد ناشتا / بصفرا و بلغم شود ان دوا
بمالد بدندان این هر دو را / شود پاک دندان ز زنگ و دعا
دیگر بوی را خوش کند در دهان / گرین هر دو را گیرد اندر دهان
هر انکس که با اشتها از طعام / کند دست کوتاه ان نیکنام
هر آنکس قوی کم دهد رنگ پاک / نه بیند دیگر زحمت بیم باک
دیگر خود غذا خورد او بر کزاف / شود ممتلی و کشد درد ناف
هر انکس که او را بت ناسور ریش / مداوای او همت لعق زریش

ز زیتون بگیرد همی روغنی   بجوشان سیاوشش بجوشد همی
سه نوبت بمالد بناسور خویشتن   شفا یابد او خود ز ناسور خویشتن
هر آنکس شود خون رهی روان   که ساکن نگردد تو و نعش هران
کند بینه تر ز آب بر گنی تور   بسوراخ بینی رساند بجوز
دماغش شود برقرار قوی   شود دفع خون در زمانی از آن سوی
کسی را که باشد همی دردسر بود   تو گشنیز رحیزی که او را بسود
تو تخم ترب باتخه بکوب   دردسر که وکهنه زیره بکوب
همی مال بر رنگ اول شود   درین تجربه بها مطول شود
دگر آب گشنیز را با گلاب   ابا تخم مرد کسی بجز لعاب
بچشمی کسی کو بود از آبله است   شفا یابد و آبله زایل است
دگر دردسر هر کسی غالب است   دل کسی بر علاج دواطالب است
بمالد بپیشانی و بر دماغ   شفا یابد از دردسر با فراغ
چو بر آب گرم بنهند دو پای   شود دردسر بی شک از وی جدا
دگر آب گرم او خورد یک دو روز   شود معده اش بی غش و تلوز
هر آن کو تب لرزه گیرد که ... .   وز آن درد رنجت بباید شکست
زبیر میر شهوت بود ناتوان   علاجش سهل خبر او را بدان

بکوبد گشنیز تر او سپید   بمالد بدان آب را دردمند
خورد شربتی او بتربی   کند ترک پرهیز دید رهی
اسروزه بنا بهی خواور خورد   تب از استخوان آنکسی بدر برد
کسی را که مار کسی گزیده بزهر   در اندام او بهمن گردیده زهر
ز برگ درختان انجیر و خور   آنا روغن پاک صافی بور
بکوبند و آنکس خورد اندکی   بود به ز تریاک بود شکی
که زهر کس از وجودش برون آورد   کراو را عرق در درون آورد
اگر درد دندان کسی را ز باد   گرفتت فریاد گر داو ز باد
شفا یابد از درد فارغ شود   اگر طفل اگر مرد فارغ بود
اگر عاقرقرحا بدندان گرفت   همه درد و زحمت کل برگرفت
کسی را که باشد سپرز کنی   به پهلوی چپ کو تغافل بود
بجوشاند او سرکه را با گلاب   بر آتش نهند تا بر آرد لعاب
بمالد بگر باس رنگ کبود   به پهلوی چپ بر نهند با درود
دگر کودکان را ز درد شکم   فتد در زهار و زحمت الم
رسد تا گهان آب گیرد آ.   نهند بر زهار و شکم با شتاب
شود گرم هم نرم اندر زمانی   چنان از وی آید عرق ناگهان

ز لقمان روایت بشنو این صفت   ز خاصیت هر چه هست این صنعت
سداب انکه با روغن کس خورد   عسل را با شنبلیله بار کرد
کند زیره در رازیانه در آن   بمجوشان در هر صباحی ازان
هم بادهای برد ز اندرون   قوی گردد ش تن ز شهوت فزون
کسی کو خورد زین دو چیزی بهم   ز کرم کدو دانه نابد الم
یکی هست نعناع و دیگر پیاز   گر این هر دو با هم خوردی بیاز
ز کرم کدو دانه اندر شکم   نیابد بسی رنج و اندوه غم
که بسیار زحمت شود دو آن   ز بسیار رطوبت شود دو آن
کسی را که علت بود در جگر   بود کاسنی برگ و تخمش دیگر
ازان هر دو شربت خواهد دو روز   شود فارغ از علت هر دو سوز
دگر گر برآرد وجو و کسی   کجا رنجش در آید تن او بسی
انار ترش کاسنی را بهم   بگیرد ازان آب روغن بهم
بکام مالد یا ندام خونی   نسوزد گر او به نخود بی بسی
دیگر درد گوشی کسی شد پدید   شود یاد الله اورا مزید
ز نسرین بی استر که او گشت تر   ز آب بیار انکه خلط نه تر
بگیرد ازان آب یار گوالی   بر ان آب مالد فتیله روان

فتیله بیالاید نهد او بگوش   شود رنجش در آید برآرد خروش
یکی روز تب کم شود درد او   ز لقمان حکیمی خبر بشنو نکو
ز آماس قولنج و درد شکم   کسی را مبادا ازین درد و غم
علاجش ز آب کرفس ای بسی   که ماشد ز شربت خورد هر کسی
حکیمی گفت لقمان ز اسرار تن   ز علم و ز حکمت بر از راه ظن
هم اکنون ز بهر شما شرح آن   نکو بر شمارم تو نیکو بدان
هر آنکس که بر خیزد از بامداد   دهانش بود تلخ و صفرا و باد
ز گرمی و خشکی بود تلخ او   بزردی گر آید هم رنگ او
ز شیرینی و ترشی معتدل   شفا یابد او را ازان جان دل
اگر بامدادان که برخیزد او   دهانش بود خشک و شیرین نکو
بجوشش دلیلست کسته زیاد   که بلغم دخون ازین و گشت شاد
دهانش چو در بامدادت ترشی   شود او دلیلست ترشی بسی
علاجش به از حرب و شیرین بکار   که افزون نکرد اندکشی بکار
اگر بامدادش دهان ناخوش است   بداند که او را دهان ناخوش است
اگر شور طعمست ویرا دهان   ز بلغم بود زحمت او بدان
دران تن شود هیچ علت بسی   عسهل نباید ازان از کسی

خورد سهل و انگهی قی کند … که تا بلغم را از خود آوی کند
اگر آب بیشتر کشد زرد شد … ببین فعل صفرا درو سر زند
اگر سرخ باشد ز گرمی خون … حرارت بود جسم را اندرون
وگر آنکه اغبر دگرگونه شد … ز سودا بر و لخت دارو دهند
علاجش بود اشکل افزون نهاد … مگر صحتش حق تعالی دهاد
هر آن خسته کو دید بوار کرد … بدانی که مرگ خود اقرار کرد
هر آن خسته کو ناگهان بانگ زد … ز مرگش نهانی رسد در مدد
وگر خشم او شد گهی بر تلی … بگو جک بزرگی فرود نیز ملی
نشان از خطر باشد او را بجان … تو این نکته را ابن حنیفی بدان
هر آن کو بجوشاند او کوکب … خورد آب سیکوت گرم از شتاب
کند دفع بادی که در معده است … زیادت کند اشتهای که هست
هر آنکس که تخم کدو با عسل … بجوشاند او باهم اندر بسل
که گردد قوی گر خورد بر دوام … قوی گردد تنش و گرده علم
عسل با گزر چون مربا کند … معطر بروغن مطرا کند
خورد دایم او را بجای غذا … علاج خوش است شهوت فزا
زیادت کند شهوت آتش … ز شهوت نداند همی الجنب

ز جاماس هست این حکایت نصیبی … که بی شک بودی بروی زمین
که هر کو در آتش کمر زنجه کرد … بشهوت جهل زوجه را حیض کرد
نه بیند دگر ضعف در تن خویش … مرو کار عشرت فراوان ز بیش
هر آنکس که خون شکم باشدش … ز مقعد همی خون برون آیدش
بخورد گل لاله را روغن او … کند تخم انجیر مورد اندر او
نصیح و مایب نبات انگهی … فرا نوشی نگردد ازین باکی
بهم دیگرانرا خورد ملدو روز … بود شیر خشک فراوان ز دور
شفا باید و کم شود درد خون … فرازش بیاید آورد در درون
زنی را که فرزند ناید پدید … بی وز دیبا بیاید چه دید
زنی کو نزاید ز فرزند هیچ … مرا او را همین روی ازوی بپیچ
شوره زمین تخم آدم مکار … که شوره زمین ناورد هیچ بار
بگویم علاجش اگر عاقل است … ور از علم و دانش ورا حاصل است
بگویید نرگس بگیرد آب … بوقتی که خسبد در جامه خواب
کند اندکی ستبر زان آب نیز … بشوید ز سر گیرد الحاح بیز
وزان تیر مالد همی هر زمان … نباید هم تشنگی بر گذار
با لاعصا فر جوشان انبه … که تا گردد او خوش نکو دل پذیر

بفلم

ز رنجم بلبلوان رنجم بباز — ز رنجم کبک جمله را خورد باز
بلی زاده رنجم مرغان بخمیر — هر یک جمله با زاده بی نظیر
عسل را در آورد نحو و اندر آن — بجو بن نبات و بجو زند ازان
تو هستی از نحو این اسیر نحو را زان — که باشی تو شهوت به از نوجوان
شود زانکه گرده بترا بجو شنگ — که از رستم شود شیر روز جنگ
از آن تا بر اتو حسنو و ساری بسی — نه چندی از انسان جفتی کسی
اگر جاید کرک زو بینی بهم — بمالند موجود او را بهم
بوقت در خول آن نهد هر قصب — در رود از چنی بود نصیب
جو این یج اندوده اندر زیق — فرو برده باشی که کم بینی
زنان از بهر تو جان فدا میکنند — ز نجویج مرد اجتنابها میکنند
دیگر در آغوشی دیگر جز او — بود از موده نو فتنه بنگو
اگر جای که گرگ با یید سیاه — بمالد نخواهد کشی زهر با
نخواهند دیگر جز این کسی نیاز — از این به خواهی بیان شد بدان
اگر جا به گرگ که گرگ کسی — بمالند عصار اشتهوت بسی
بون از بهر آن کسی شود بهوار — نخواهد جز آنکسی در آغوشی باز
اگر دار حقی بگوید برو — بهنگام شهوت فشانند برو

کنیدج را

کنیدج را او بسو راخ مار — رباید ز جان و دلی زن قرار
شود عاشق آنکسی از جان و دل — نخواهد جز او کس را آب ز گل
دگر آب بستی کسی کم شود — زنی لذتی جانفشی بیرون شود
عسل باید ش خورد با شیر گرم — که گردد قوی زن آن مرد گرم

که در وقت افطار دعا کردن غنیمت است از برای آنکه بوقت اجابت دعاست
در وقت سحر طعام خوردن سنت است **باب سیم** در بیان حج
بدانکه حج فریضه است بر هر مسلمانی عاقل بالغ تندرست از او نفقه اودرا
راه و راحله باشد فاضل از آنکه محتاج الیه او و عیال اوست تا وقت باز آمدن
ایمنی راه و اگر عورت باشد این حج فرض او شرط است با شوهری
یا محرمی بدانکه فرائض حج سه چیز است یکی احرام دوم طواف زیارت
سیم وقوف بعرفات و بدانکه واجبات حج اینست یکی وقوف بمزدلفه
دوم سعی میان صفا و مروه سیم رمی جمار جهارم طواف صدر پنجم ماستدن
و باقی حلق و مات حج سنت است و ادب بدانکه میقات حج پنج است که
از آنجا احرام می باید بست اول ذو الحلیفه مر اهل مدینه را دوم ذات عرق
مر اهل عراق را سیم جحفه مر اهل شام را چهارم قرن مر اهل نجد را پنجم یلملم
مر اهل یمن را چنانکه **مسئله** چون احرام خواهد بست نزدیک میقات

وضو سازد یا غسل کند و بوی خوش بکار برد و آزار در دامن باد و جنه
پوشد و سر برهنه کند و دو رکعت نماز بگذارد و این دعا بگوید اللهم انی
ارید الحج فیسره لی وتقبله منی لبیک اللهم لبیک لا شریک لک لبیک ان
الحمد والنعمة لک والملک لا شریک لک چون احرام بست حرام گشت

باب سیم در بیان حیض مشتمل بر سه فصل فصل اول در
بیان تعریف حیض و احکام آن بدانکه حیض خونیست که بیرون آید از رحم زن
بالغه که درد و بیماری نداشته باشد واز نفاس و بکارت نباشد و گران
حیض از نه سالگی تواند بود و پیش از نه سالگی هر خونی که دیده شود آن غیر
از حیض نیست و بدانکه اول حیض سه شبانه روز است و اکثر حیض ده شبانه روز
و بدانکه رنگ حیض شش نوع است سرخ و زرد و سبز و تیره و سیاه و هر رنگی از این
که در ایام حیض دیده شود بر اتفاق حیض است تا آنکه خالص سپید آنگاه
پاک شود و بدانکه احکامی که تعلق آرد دوازده است اول ترک نماز دوم
ترک روزه سیم ترک قران خواندن چهارم ترک کتابت قران پنجم ترک لمس
مصحف ششم ترک صحبت هفتم در آمدن بمسجد هشتم ترک طواف خانه کعبه نهم
قضا کردن روزه و عدم قضا نماز دهم پدید شدن عدت یازدهم لازم شدن غسل
دوازدهم استبرای رحم بدانکه اقل طهر پانزده شبانه روز است تا اگر عورتی

از حیض پاک شود و پانزده روز پاکی گذرد و باز خون بیند از حیض باشد
باشد بلکه استحاضه باشد و اکثر طهر را نهایت نیست تا اگر عورتی از
حیض پاک شود پانزده روز پاکی گذرد و باز خون بیند از حیض باشد و اگر چهار
روز پاکی گذرد یا کمتر بعد از آن خون بیند از حیض نباشد بلکه استحاضه باشد
و اکثر طهر را نهایت نیست تا اگر عورتی از حیض پاک شود تواند بود که یکماه
یا دو ماه یا سالی یا جمیع عمر حیض بر آن او نگردد والله اعلم **مسئله**
عورتی پاک شد در وقت نماز در اول وقت نماز بگذارد و چون آخر وقت
شود حایض گردد آن نماز قضا کند و اگر حایض در وقت نماز حایض باشد
و چون آخر وقت شود پاک گردد و چون غسل کند وقت نماز نیز بود آن
شود باید که آن نماز را قضا کند **فصل** دوم در بیان حیض زنانی که
آن را عادت معروفه باشد بدانکه چون عورتی را در هر ماهی عادت
معروفه باشد ~~بدانکه چون عورتی~~ بود که هفت روز مثلا خون میدید
و بیست و سه روز پاکی میدید اگر حایض در ماه دیگر بر چهار روز پاک
روز پاک شود غسل کند و نماز گذارد و صبر کند با عادت معروفه او بگذرد
تا ما صحبت کرده با او روا نبود تا عادت معروفه او بگذرد **مسئله**
اگر زنی را در هر ماهی عادت معروفه باشد مثلا هفت روز بود در ماهی دیگر بر هفت

کبیسی بوده باشد آنچه در طهر و حیض عادت او بود در بین مسئله مرجعی دارد
مثلا عورتی را در هر ماه عادت معروفه هفت حیض بوده و هشت روز پاکی چون
بچه آورد تا چهل روز پاک شد بعد از چهل روز خون دائم شد پس سی روز را
از پاکی حساب کنند و هفت روز را از حیض تا آن زمان که پاک شود **مسئله** اگر
عورتی بچه آورد و ده روز خون دید و چهارده روز پاکی گذشت و باز خون دید
مجموع نفاس بود و اگر ده روز خون دید و پانزده روز پاکی گذشت و باز خون دید
و آن پانزده روز پاکی درباقی **مسئله** اگر عورتی بچه آورده او را در نفاس
معروفه است هر حاله که پاک شود غسل کنند و نماز گذارد تا چهل روز خواه هر عادت معروفه
خود پاک شود خواه بر کمتر از عادت معروفه خود خواه بر زیادت و اگر چهل روز
رسیدن و پاک شد غسل و نماز گذارد و مجموع چهل روز از نفاس حساب کنند و اگر
چهل روز رسید و پاک نشد هم غسل کند و نماز گذارد و بعد از عادت معروفه که پیشتر
داشته از نفاس باشد پس باقی استحاضه بود باید که نماز ایام را که هر عادت
معروفه او زیادت شده قضا کند و اگر بعد از چهل روز خون دائم شود بطوع آنکه اول
یا حیض حکم آن پیشتر گفته شد **مسئله** اگر دو بچه بشکم باشد نزدیک ابو
یوسف ابتدای نفاس از بچه اول باشد از بچه دوم **مسئله** بچه تا رسیده که
سو بعض از اعضای او پیدا شده باشد مانند موی و ناخن و چشم فرزند است و خوبی

تحفة الشیعة
٩٦
بسم الله الرحمن الرحیم
الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی و بعد [illegible] در بیان [illegible]
[illegible] شیعیان [illegible] و طهارت [illegible] [illegible]
[illegible] کرده [illegible] [illegible] قسم [illegible]
[illegible] [illegible] شکر [illegible] و عفو و درگذشت [illegible]
[illegible] نزد حق تعالی آنچه را که [illegible] آورده [illegible]
[illegible] و عفو [illegible] خوشتان [illegible]
[illegible] بر زبان فرمالیس فرمود [illegible] حضرت [illegible] خدا [illegible]
[illegible] کنایان را از شیعیان ما [illegible]
[illegible] از روی حق این است قول خدا تعالی که در قرآن میفرماید الذین یحملون العرش
و من حوله یسبحون بحمد ربهم و یستغفرون للذین آمنوا استغفار [illegible]
بجهة شما است نه بجهت این مخالفان [illegible] [illegible] گفتم [illegible]
زیاده بیان [illegible] فرمود [illegible] تحقیق خدا تعالی در کتاب خود شما ذکر کرد
من المؤمنین رجال صدقوا ما عاهدوا الله علیه فمنهم من قضی نحبه
و ما بدلوا تبدیلا [illegible] شیعیان وفا کردید با آنچه خدا عهد [illegible]
[illegible] و [illegible] شما [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

نجسی بوده باشد

مثلا عورتی [illegible] باشد و خدا [illegible]

بچه آورد [illegible] از [illegible]

از بابی حالت [illegible] ماضی [illegible] گویند که

عورتی بچه آورد و ده روز [illegible] از [illegible] مرده [illegible]

مجموع نفاس بود و اگر ده روز خون دید و [illegible] که روایت کرده [illegible]

و آن پانزده روز باقی در باقی **مسئله** اگر عورتی [illegible] گویند [illegible]

معروف است هر حاله پاک شود غسل کند و نماز گذارد با چهل روز رسیده شمارا [illegible]

خود پاک شود خواه هر کم از عادت معروفه خود خواه هر زیاد [illegible]

رسیدن و پاک شد غسل و نماز گذارد و مجموع چهل روز از نفاس [illegible]

بچهل روز رسید و پاک شد هم غسل کند و نماز گذارد بحال عادت معروفه [illegible]

دانسته از نفاس باشد پس باقی استحاضه بود باید که نماز ایام را که هر عادت [illegible]

معروفه او زیادت شده قضا کند و اگر بعد از چهل روز خون دائم شود [illegible]

یا حیض حکم آن بشرط بود **مسئله** اگر دو بچه [illegible] باید [illegible]

یوسف ابتدا نفاس از بچه اول باشد از بچه دویم **مسئله** بچه تا رسیده که

بعضی از اعضای او پیدا شده باشد مانند موی و ناخن و چشم فرزندان خوبی

97

بنزد اهل را و شما شیعیان پیروی اهل بیت پیغمبر خود کردید و رفتید آن راه

که اهل بیت رفتند و بر گزیدید از مردمان برای خود آنان را که خدا تعالی برگزیده

برای شما و اراده کردید که [illegible] را که حق تعالی اراده کرده [illegible]

شما را پس بشارت باد شما را ای شیعیان خوش [illegible]

اگر [illegible] کرده شده [illegible]

هر که [illegible] بنزد حق تعالی آنچه را [illegible]

قبول می کند خدا از او [illegible]

گفت خدا [illegible]

چه می باشد که می ریزند گناهان را از [illegible] شیعیان ما [illegible]

برگ [illegible] این است قول خدا تعالی که در قرآن میفرماید الذین یحملون العرش

ومن حوله یسبحون بحمد ربهم ویستغفرون للذین آمنوا استغفار [illegible]

بجهة شما است نه بجهة این مخالفان ما [illegible]

[illegible] خدا تعالی در کتاب خود شما ذکر کرده

من المؤمنین رجال صدقوا ما عاهدوا الله علیه فمنهم من قضی نحبه

وما بدلوا تبدیلا شما شیعیان وفا کردید بانچه خدا عهد [illegible]

[illegible] شما [illegible] تبدیل نکردید ما را [illegible]

در روز میثاق هر آینه تغییر مر کرد خدا شما را چنانکه تغییر نکرده و در صفحه ماو صد ما لاکرام
از عهد و آن وعده با اکرم الصادقین یعنی بیافتیم از شیر محالفان عهد که اقرار بولایت
نمود ند و در سکی نفهیم شیر از شیر فاسق و با بکار ای ابا محمد آیا خوشحال کردم ترا
عرض کردم فدایت گردم بلی زیاده بیان فرما پس آنجناب فرمود یا ابا محمد بتحقیق ذکر کرده
خدا تعالی شما را در کتاب خود بزد فرموده اخوانا علی سرر متقابلین یعنی برادران
که بر تختها قرار گرفته و مقابل یکدیگر در بهشت قسم بخدا که اراده نکرده خدا تعالی
ازین آیه غیر شما را یا ابا محمد پس خوشحال نخواهی کرد ترا گفتم فدایت شوم آری
زیاده فرما بیان پس فرمود یا ابا محمد الاخلاء یومئذ بعضهم لبعض عدو الا المتقین
یعنی دوستان و همدمان در روز قیامت بعض شان مر بعض را دشمن باشند مگر پرهیزکاران
قسم بذات خدا که اراده نکرده از پرهیزکاران مگر شما شیعیان را یا ابا محمد پس
میخواهی که زیاده خوشحال سازم ترا گفتم فدای تو گردم بلی زیاده بیان فرما پس آنجناب فرمود
بتحقیق ذکر کرده خدا تعالی در کتاب خود ما را و شیعه ما را و در یک آیه و دشمنان ما را
در یک آیه در سوره هل یستوی الذین یعلمون والذین لا یعلمون انما یتذکر اولوا الالباب
یعنی ما بیم الخ که میدانیم و دشمنان ما نیند آنان که نمیدانند و شیعیان ما
صاحبان عقلند یا ابا محمد میخواهی خوشحال سازم ترا عرض کردم فدای
... بیان فرما پس فرمود آنحضرت یا ابا محمد و الله که بیرون نیاورد

محمد
یا لطیفی تعالی
یوسف الله
لو بعض از اعضای او

خدای عز وجل احدی از اوصیای پیغمبران و نه از تابعان ایشان سوای
حضرت امیر المؤمنین علیه السلام و شیعه آنحضرت پس خدا سبحانه فرموده در کتاب خود
و قول اوست حق یوم لا یغنی مولی عن مولی شیئا ولا هم ینصرون الا من رحم الله
مراد بمستثنی که من رحم الله است علی علیه السلام است و شیعه او یا ابا محمد آیا
خوشحال کردانم ترا گفتم بکردم فدای تو زیاده بیان فرما پس آنحضرت گفت
که البته ذکر کرده است خدا تعالی شما را در کتاب خود در آنجا که فرموده است
یا عبادی الذین اسرفوا علی انفسهم لا تقنطوا من رحمة الله ان الله یغفر الذنوب جمیعا
انه هو الغفور الرحیم یعنی ای آن بندگان من که زیاده روی کرده اید نومید مباشید
از رحمت خدا بدرستیکه خدا تعالی می آمرزد همه گناهان را بدرستیکه او است بسیار
آمرزنده و مهربان گناهان و مهربان بمؤمنان پس آنحضرت فرمود قسم بخدا
که اراده نکرده است باین مضمون غیر شما را بلکه مراد ازین آیه شما شیعیان اید
پس میخواهی خوشحال گردانم ترا ای ابا محمد گفت جانم فدایت بلی زیاده بیان نما
پس آنحضرت گفت یا ابا محمد بتحقیق ذکر کرده است خدا تعالی شما را در کتاب خود
در آنجا که فرموده است ان عبادی لیس لک علیهم سلطان یعنی بدرستیکه
بندگان من نیست مر ترا ای ابلیس بر ایشان تسلطی که ایشان را مسخر گردانی

که در اسراف کرده اید
نفسهای خود را
و تجاوز از حد نموده اید
از معاصی

قسم بخدا که اراده نکرده است باین مگر ائمه طاهرین علیهم السلام
و شیعیان ایشان را پس میخواهی بیشتر کنم تو را ای ابا محمد گفت
فدای تو گردم زیاده فرما گفت یا ابا محمد بتحقیق که ذکر کرده است حق تعالی
شما را در کتاب خود در آنجا که فرموده است فاولئک مع الذین انعم الله
علیهم من النبیین والصدیقین والشهداء والصالحین وحسن اولئک
رفیقا پس رسول الله صلی الله علیه و آله در آیه نبیون و مائیم درین موضع
صدیقون و شهداء و شمایید شیعیان الصالحون پس بنامید ایشان کنید
و شعار خود سازید صلاح را همچنان که نامیده است خدا شما را درین آیه
بصالحین ای ابا محمد آیا خوشحال سازم تو را گفت فدای تو گردم زیاده بیان
فرما فرمود یا ابا محمد بتحقیق که ذکر کرده است خدا تعالی شما را در جائی که حکایت
کرده از دشمنان شما در آتش جهنم بقول خود وقالوا ما لنا لا نری رجالا کنا
نعدهم من الاشرار اتخذناهم سخریا ام زاغت عنهم الابصار
یعنی اهل آتش گویند چه واقع است که نمی بینیم ما مردانی را که بودیم ما که میشمردیم
ایشان را از اشرار آیا ما ایشان را استهزا میکردیم و بیجا بود
یا آنکه چشمهای ما نمی بیند ایشان را و با ما هستند حضرت فرمود بخدا
این مردان که ایشان را از اشرار می شمردند و در آتش نمی بینند مگر شما شیعیان

و گرویدید شما در نزد این عالم از شرار مردمان که شما را اشرار میدانند
و حال آنکه شما والله در بهشت سیر میکنید و اهل آتش شما را در آتش
طلب میکنند و نمی یابند شما را ای ابا محمد پس میخواهی خوشحال گردانم تو را
گفت فدای تو شوم زیاده بیان فرما فرمود یا ابا محمد نیست آیه از قرآن آیات
که نازل باشد و بکشد به بهشت و نه ذکر شود اهل بهشت بخیری الا آنکه
آن آیه در شان ما و شیعیان ما است و نیست آیه از آیات و انذار
که نازل شده باشد و ذکر شود اهل آن بشری از خیر و نه رانده شود
بآتش الا آنکه آن آیه درباره دشمنان ما است و کسانی که مخالفت ما نمودند
پس میخواهی سرور گردانم تو را ای ابا محمد گفت فدایت شوم زیاده بیان فرما
پس آنحضرت فرمود یا ابا محمد نیست بر ملت ابراهیم علیه الصلوة والسلام
مگر ما و شیعیان ما و سایر مردمان بری میباشند از این و حضرت [illegible]
ای ابا محمد میخواهی خوشحال گردانم تو را در روایت دیگر است که گفت
ابا محمد دیگر بس است مرا قد تم بالخیر [illegible]
فی شهر [illegible] سنه الالف [illegible] من الهجرة النبویة اللهم اجعلنا من شیعته
ومن المخلصین فی الحقیقة ومن الراسخین فی الطریقة [illegible]
بمحمد و عترته الشریفه

بسم الله الرحمن الرحیم

مرویست از ابو سعید خدری در حدیث معتبر که رسول خدا صلی الله علیه و آله
هر کس را که خدا تعالی روزی کرده محبت و دوستی اهل بیت مرا پس بتحقیق که رسیده است
آنکس خیر دنیا و آخرت را و شکی و شبهه نیست که او از اهل بهشت خواهد بود
پس بدرستیکه در دوستی اهل بیت من بیست خصلت است ده از آنها در دنیا
باو میرسد و ده در آخرت اما آن ده چیز که در دنیاست اول بی رغبتی در دنیا
که همیشه سعی میکند در [illegible]
که زهد است دوم حریص بودن در علم که [illegible]
سوم ورع است در دین [illegible] چهارم
ورع در دین یعنی باز داشتن خود از چیزهائیکه خدا تعالی راضی نباشد [illegible]
رغبت در عبادت که بجای آوردن و شغل عبادات است [illegible]
توبه کردن پیش از موت [illegible]
گناه صادر شود [illegible]
در حالتی که توبه کرده باشند [illegible]
ششم خورسند شدن و خوشحال [illegible]
یعنی [illegible] عبادت [illegible]
هفتم نومید شدن از آنچه در دست مردمان است [illegible]

توقف از شبهات

ازهار کردن در شب

هشتم حفظ کردن اوامر خدا تعالی و نواهی او عز و جل نهم دشمن داشتن
دنیا دهم سخاوت اما آن ده که در آخرت است اول آن است
که پهن کرده نمیشود نامه عمل او دوم نصب میزان نمیشود یعنی اعمال او را
بمیزان عدل الهی نمیسنجند سوم نامه عمل او را بدست راست او میدهند
چهارم نوشته میشود از برای او برات آزادی از آتش جهنم پنجم
سفید میشود روی او ششم می پوشانند او را از حله های بهشت
هفتم شفاعت میکند در باره صد نفر از اهل بیت خود هشتم
نظر رحمت میکند خدای عز و جل بسوی او نهم تاجی از تاجهای
بهشت بر سر او میگذارند دهم داخل بهشت میشود بغیر حساب
پس خوشحال دوستان اهل بیت من مرویست از ابن عباس
گفت شنیدم از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم میفرمود خدا تعالی عطا
کرد مرا پنج چیز و عطا کرد علی علیه السلام را پنج چیز عطا کرد مرا جوامع کلم
و عطا کرد علی علیه السلام را جوامع علم و گردانید مرا نبی و گردانید او را وصی

کلم

وعطا فرمود بمن کوثر را وعطا فرمود علی را سلسبیل وعطا کرد مرا
وحی وعطا کرد او را الهام ومن سیر کردم عالم ملکوت را در معراج
وگشوده شد بجهت علی علیه السلام درهای آسمان وحجابها تا آنکه نظر کرد
آنچه را که من نظر کردم برو ودید آنچه من دیدم ۱۲ [illegible]
از حضرت امام موسی کاظم علیه السلام مروی است در حدیث طویلی که میفرماید
با یحیی که ای یحیی بدرستیکه در آتش وادی است که او را سقر میگویند
ونفس نکشیده است از آن روز که خدا تعالی او را خلق کرده است اگر
خدا تعالی او را اذن دهد آنکه نفس بکشد بقدر سوراخ سوزنی هر آینه
[illegible] می سوزد تمامی آنچه بر روی زمین است بدرستیکه اهل آتش پناه می برند
بخدا از حرارت این وادی وبدبوی آن وچیزی که مهیا کرده است
خدا تعالی در آن برای اهل آن وادی از عذابها ودر همین وادی
کوهی است که همه اهل وادی پناه می برند از آتش این کوه وبدبوی
وبدبوئی او وآنچه خدا تعالی مهیا کرده از عذاب برای اهل آن کوه ودر
در این کوه آتش شعبه‌ای است که پناه می برند همه اهل آن کوه از

از حرارت این شعبه‌ها وبدبوئی و[illegible] آن وآنچه واز آنچه مهیا کرده است
خدا تعالی از عذابها برای اهل آن ودر این شعبه‌ها چاهی است از آتش
که پناه می برند اهل این شعبه‌ها از حرارت این چاه وبدبوئی آن
واز عذابهائی که مهیا است در آن بجهت اهل آن چاه وبدرستیکه
در این چاه ماری است که پناه می برند جمیع اهل این چاه از خباثت
وبدی این مار وگندان وآنچه که مهیا نموده خدا تعالی از زهر وگزیدن
نیشش از برای اهل آن را ودر شکم این مار هفت صندوق
~~[illegible] از آن امتهای گذشته است و [illegible]~~
آتش که پنج از آنها ~~[illegible]~~
~~از این امت است~~ پس یحیی عرض کرد فدایت شوم آن پنج کس کیانند
واین دو کس چه کسانند که می باشند حضرت فرمود آن پنج نفر اول
قابیل است که قتل کرد هابیل برادر خود را ودوم نمرود است که
محاجه کرد با حضرت ابراهیم علیه السلام وآن حضرت را در آتش انداخت
وگفت منم می میرانم وزنده میکنم وسوم فرعون است که ادعای
خدائی کرد وگفت منم پروردگار شما که بزرگوارم وچهارم یهود است

ودر آن پنج نفر اند [illegible] پنج نفر از [illegible] نفر از این امت

[illegible]

در حدیث صحیح دیگر فرموده که ترک مکنید در وقت خواب این دعا را

أُعيذُ نفسي وذُرّيتي واهلَ بيتي ومالي

بكلمات الله التامّات من كلّ شيطانٍ وهامّةٍ

ومن كلّ عينٍ لامّةٍ

در حدیث صحیح دیگر فرموده که بعد از خوابیدن در رخت خواب سه مرتبه بگوید

الحمد لله الذی علا فقهر والحمد لله الذی بطن فخبر والحمد لله الذی

ملک فقدر والحمد لله الذی یحیی الموتی ویمیت الاحیاء

وهو علی کلّ شیءٍ قدیر از گناهان بیرون آید مانند روزی که

از مادر متولد شده بود

منقول است از رفید غلام یزید بن عمر بن هبیره که گفت غضب کرد

بر من آقای من بسبب امری و قسم یاد کرد که مرا بقتل رساند مرا

پس من گریختم از او و پناه بردم بحضرت امام جعفر صادق علیه السلام

و عرض کردم که آقای من میخواهد مرا بکشد و من پناه بتو آوردم

پس آنحضرت فرمودند که برگرد به نزد او و سلام مرا باو برسان

و بگو باو از زبان من که من پناه دادم بر تو غلام خودت رفید را

پس بدی باو مرسان پس رفید عرض کرد فدایت گردم آقای من

مرد شامی و بد خوی است میترسم که قبول ننماید حضرت فرمودند

برو به نزد او همچنانکه گفتم تو بگو او را پس رفید از خدمت روانه شد

که برود بخدمت آقای خودش در میان راه در بعضی از بیابان

دید اعرابی را که پیاده نبود او و چون اعرابی نزدیک آمد گفت به رفید

که کجا میروی من میبینم روی تو بروی کسی میماند که کشته خواهد شد

پس گفت دست خود را بیرون کن او را پس رشید دست خود را
بیرون آورد گفت این دست بدست کسی می ماند که مقتول خواهد شد
بعد از آن گفت پای خود را بدر آور پس چون پای او را دید گفت
این پای کسی است که کشته خواهد گشت بعد گفت بدن و جسد تو را
به بینم چون جسد او را دید گفت این جسد کشته خواهد شد
پس گفت زبان خود را بیرون آور چون زبان خود را
برآورد آنگاه گفت برو آنجا که میخواهی که باکی بر تو نیست
پس بدر ستید و در زبان تو شفاعتی است اگر آن را امر کنی
بسیار خندید و ثابت بر سانی هزار نه همه آن کو قبول کنند
و نرم و همراه میشوند بجهت تو پس رشید میگوید آمدم تا آنکه رسیدم
به در خانه مولای خود اذن خواستم و داخل شدم چون دیدم
گفت بر دو پای خود آمد که کشته شود پس امر کرد غلام دیگر را

که ای غلام حاضر کن شمشیر و بساط را و امر کرد که سر و دو شهاده را
محکم ببستند و جلاد بر خواست که گردن مرا بزند فریاد
کردم که ای امیر ساعتی مرا مهلت ده که آمدم به نزد تو نه
از جانب صاحب اختیار خودم و اینجا امری است که بگویم تو را
بعد از آن خود دانی هر کار میخواهی بکن گفت بگو آنچه میخواهی
پس امر کرد آن مردان که حاضر بودند دور گشتند و بیرون رفتند
بعد من گفتم که جعفر بن محمد تو را سلام میرساند و میگوید که
که پناه دادم به غلام خود رشید را پس هرون با مرسان
پس گفت قسم بخدا آیا راست میگوید این آنچه گفت جعفر بن محمد
جعفر بن محمد مرا سلام رسانید گفتم بلی بخدا سوگند که او فرموده
سه مرتبه گفت راست میگوید او این گفته و من قسم یاد کردم که بلی
بعد از آن دو شهادتین مرا باز کرد و رشید را از سر دو شهادتین برداشت

وگفت راضی نمی شوم تا انکه تو هم دست و چشمهای مرا
نه بندی و مرا در زیر شمشیر نگیری کاش ~~ان کار~~ گفتم مرا چه جدا از
دست شود دراز کنم تا انکه خوشنود شوم پس گفت نه والله
راضی نمی شوم مگر انکه تو این کار کنی پس رفیده بزد چشمهای او را
به بست و دست و سر او را گرفت و اخود دست برداشت
پس انگشتر خود را داد بر شیده و همه امور خود را بدست وی داد بامهر
گفت خوش گذرانی کن هر قدر که میخواهی و نیز روایت کرده
عبد الله بن مغیره [illegible] که حضرت امام موسی کاظم علیه السلام
روزی میرفت و عبور میفرمود در منی که ناگاه زنی را دید
که گریه میکرد و اطفال او در اطراف او همه میگریستند بسبب
انکه گاوی از ایشان مرده بود پس انحضرت رفتند به نزدیک
وفرمودند که ای زن بیچاره چرا چنین گریه میکنی ان ضعیفه گفت

ای مرد مارا چند طفل یتیم است که پدر ندارند و من یک گاو داشتم
که معیشت خودم و معیشت اطفالم از ان گاو میگذشت و اکنون
ان گاو مرده است و من و اطفالم بیکس و معطل مانده ایم و دست بجایی نداریم
و حکم بجا یا نمیرسد پس انجناب فرمودند ای امة الله ایا
میخواهی که من گاو تو را زنده کنم پس ان ضعیفه تا شنید باو
وگفت اری ای مرد میخواهم که گاو زنده شود پس انحضرت دور شد
و دو رکعت نماز گذارد پس اندک دستهای مبارک خود را بلند کرد
بسوی اسمان و لبهای خود را جنبانید و برخواست و اواز کرد گاو را
پس چوبی که داشت زد بان گاو یا انکه پای مبارک خود را باو زد
که ناگاه ان گاو برخواست و درست ایستاد بر روی زمین
پس چون ان ضعیفه نظر کرد به گاو خود دید که زنده شده است

فریاد زد که قسم برب کعبه که این مرد عیسی بن مریم است
پس مردم جمع شدند بجانب او و حضرت تشریف بردند
منقول است که شنیدم از ابو بصیر که گفت داخل شدم بر حضرت
امام محمد باقر علیه الصلوة والسلام عرض کردم شما وارث رسول الله
صلی الله علیه و آله هستید فرمودند بلی عرض کردم
پیغمبر صلی الله علیه و آله وارث همه پیغمبران است میدانند آنچه را
که ایشان میدانند فرمودند آری عرض کردم پس شما هم
قدرت دارید که زنده کنید مردگان را و شفا دهید
کوران مادرزاد و ابرصان را که عیسی داشتند پس حضرت
فرمودند که میتوانیم باذن خدا تعالی پس فرمودند که نزدیک
من بیا ای ابا محمد پس او نزدیک رفت پس حضرت دست مبارک

بروی چشمهای من مالیدند ناگاه دیدم آفتاب و آسمان
و زمین و تمام خانهها را و هر چه در شهر بود و آنچه مردم میکردند
در آشکار و پنهان همه را دیدم پس آنحضرت فرمودند که میخواهی
همیشه باین قسم باشی و ترا باشد در قیامت ثواب و عقاب مردمان
و ایشان یا آنکه برگردی بصورت اول و ترا باشد بهشت خالصا
پس ابا محمد عرض کرد میخواهم برگردم بصورت اول پس آنحضرت
دست مبارک خود را مالیدند بهر دو چشم من و بصورت اول گردیدم
و من این را نقل کردم برای محمد بن ابی عمیر پس او گفت شهادت
میدهم آنکه این راست است مثل این روز روشن است
از حضرت امام موسی کاظم علیه الصلوة والسلام که حضرت پیغمبر صلی الله علیه و آله
روزی نشسته بودند که ملکی از ملائکه داخل شد در مجلس که دست

وان ملک را هیئت چهار رو بود پس حضرت رسول فرمودند
بان ملک ای حبیب من جبرئیل تو را باین صورت هرگز ندیده
پس آن ملک گفت من جبرئیل نیستم یا محمد فرستاده است
مرا خدای تعالی عز و جل انکه تزویج کنم و جفت گردانم نور
از نور پس آنحضرت فرمودند که را از که فرشته گفت فاطمه را
از علی چون آن فرشته پشت کرد که برود که در میان
دوشانه او این نوشته شده بود محمد رسول الله
علی وصیه پس حضرت رسول صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند
چند وقت است تو که این در میان دوشانه تو است
آن فرشته گفت پیش از انکه خدای تعالی خلق کرد حضرت آدم را
به بیست و دو هزار سال منقول است از حضرت پیغمبر صلی

[illegible] کرده است مرا پنج چیز در ماه مبارک رمضان که عطا نکرده خدای تعالی
[illegible] امتان پیغمبران گذشته را اما اول چون شب اول ماه رمضان
میشود خدای تعالی نظر رحمت میکند ایشان را و هر کس را که خدای عز و جل
نظر رحمت کند باو هرگز او را عذاب نمیکند اما دوم آن است که بوهای
دهان ایشان در نزد حق تعالی خوش بوتر است از بوی مشک اما سوم
آن است که ملائکه استغفار میکنند بجهة ایشان در شب و روز ایشان
اما چهارم آن است که خدای تعالی امر میفرماید بهشت خود را که ای بهشت تو
استغفار کن و زینت ده خود را برای بندگان من زود باشد که مشقت
و رنج و اذیت دنیا از ایشان برطرف شود و برسند به بهشت من
و کرامت من اما پنجم چون شب آخر ماه مبارک رمضان [illegible] آمرزیده
میشود تمام گناهان ایشان پس مردی حاضر بود خدمت پیغمبر صلی الله علیه و آله
عرض کرد یا رسول الله گناهان ایشان در شب قدر آمرزیده میشود حضرت
فرمودند آیا ندیده که صاحبان عمل چون از عمل خود فارغ میشوند جزای عمل ایشان را میدهند

مروی است از رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم که آنحضرت فرمود چون شنیده حضرت [illegible]
[illegible] موسی علیه السلام سؤال کرد از پروردگار خود اینکه شناسانند او را ابتدا [illegible]
از ابتدای خلقت دنیا پس وحی کرد خدا تعالی بحضرت موسی ای موسی سؤال کردی از
مشکلات علم من پس موسی عرض کرد که ای پروردگار من میخواهم این را بدانم
پس حق تعالی فرمود ای موسی خلق کردم دنیا را بی ابتدای صد هزار هزار سال
ده مرتبه و بود خراب پنجاه هزار سال پس ابتدا کردم در عمارت کردن [illegible]
پس تعمیر کردم او را پنجاه هزار سال پس خلق کردم در او خلقی را مانند گاومیش
رزق مرا و عبادت میکردند غیر مرا پنجاه هزار سال پس میرانیدم [illegible]
در یک ساعت پس خراب و ویرانه بود دنیا پنجاه هزار سال پس [illegible] کردم در عمارت
کردن او پس باقی ماند در عمارت خود پنجاه هزار سال پس خلق کردم در او
دریایی را پس باقی ماند دریا پنجاه هزار سال نبود هیچ چیز که بیاشامد
پس خلق کردم دابه را و مسلط کردم او را بر این دریا پس بخورد آن را
بیک نفس پس خلق کردم خلقی را که کوچکتر از زنبور بود و بزرگتر از [illegible]

پس او مسلط شد بر این دابه و بکشت او را پس دنیا خراب ماند
پنجاه هزار سال پس ابتدا کردم در عمارت کردن او پس باقی ماند پنجاه
هزار سال پس خلق کردم تمام دنیا را نی زار و خلق کردم سلاحف الغیر سنگ پشت را
پس مسلط شد بر آن نی زارها و بخورد تمام آنها را تا آنکه چیزی باقی ماند
پس هلاک گردانیدم آن را در یک ساعت پس باقی ماند دنیا پنجاه
هزار سال پس ابتدا کردم در عمارت آن پس معمور بود پنجاه هزار سال
پس خلق کردم سی آدم پیش از آدم در هزار سال از آدم تا آدم دیگر بود
هزار سال پس امتحان کردم ایشان را بالقضا و قدر خود پس خلق
کردم الف هزار هزار شهر از نقره خالص و خلق کردم در هر شهری
صد هزار هزار قصر از طلای سرخ خالص پس پر کردم [illegible] را
و حوالی آنها را از خردل که لذیذتر بود از شهد و شیرین تر
از عسل و سفیدتر از برف پس خلق کردم یک مرغ کور را و گردانیدم
این خردلها را طعام آن مرغ در هر سالی یک دانه از آن خردلها بخورد

تا انکه مجموع تمام شد پس دنیا خراب ماند پنجاه هزار سال پس ابتدا کرد
در عمارت ان پس اباد ان بود پنجاه هزار سال پس خلق کردم
ای موسی پدر تو ادم علیه السلم را بدست قدرت خود در روز جمعه وقت
ظهر و خلق نکردم از گل و خاک غیر از او و بیرون اوردم
از صلب ادم پیغمبر اخر الزمان محمد مصطفی صلی الله علیه و اله را

در کتاب حلیة المتقین مذکور است

که از حضرت امام موسی علیه السلام منقول است که هیچ چیز شیطان
و [illegible] ها ی او را مجروح نمی کند مثل رفتن برادران مومن بدیدن یکدیگر
خدا امر است بکه دو مومن که با یکدیگر برمی خورند و یاد خدا میکنند
پس فضیلت اهل بیت را یاد می کنند بر روی شیطان هیچ پاره
گوشت نمی ماند مگر انکه فرو می ریزد تا انکه روحش با استغاثه می
از شدت المی که از این امر می یابد پس ملائکه اسمانها و خازن
بهشت بر این معنی مطلع میشوند و او را لعنت میکنند و هیچ ملک

نمی ماند مگر انکه او را لعنت میکند پس با امید و محروم و مطرود بر زمین می افتد
و از حضرت رسول صلی الله علیه و اله منقول است که زینت دهید مجالس خود را
بذکر فضایل علی بن ابی طالب صلوات الله علیه که در او هفتاد خصلت از
خصلتهای پیغمبران هست و در حدیث دیگر فرمود که حق تعالی برای برادرم
علی بن ابی طالب فضیلتی چند قرار داده که از بسیاری احصای انها
نمی توان کرد پس هر که یک فضیلت از فضایل او ذکر کند از روی
اقرار و اذعان گناهان گذشته و اینده اش امرزیده شود اگر چه
در قیامت با گناه جن و انس بیاید و هر که یک فضیلت از فضایل او را
بنویسد تا علامتی از ان کتابت باقی باشد ملائکه [illegible] از برای او استغفار کنند
و هر که گوش دهد بفضیلتی از فضایل ان حضرت [illegible] بیامرزد
گناهی را که بگوش دادن کرده باشد و هر که نظر کند بنوشته که فضیلتی
از فضایل انحضرت در ان نوشته باشد خدا از او بیامرزد گناهانی را
که بچشم کرده باشد

...ت از عیسی بن شلقان گفت داخل شدم بر حضرت امام جعفر صادق علیه السلام و خواستم
اراده کرده بودم که سؤال کنم او را از ابی الخطاب پس آنحضرت [illegible]
پس در مجلس نشستم فرمود ای عیسی چه چیز منع کرده است تو را از آنکه ملاقات کنی [illegible]
پس سؤال کنی او را از تمام آنچه اراده نموده ای پس عیسی گفت [illegible] حضرت موسی علیه السلام
و حال آنکه آنحضرت طفل بود نشسته بود در مکتب خانه و بر لب آنحضرت آثار برکت بود [illegible]
چون [illegible] آنکه [illegible] ای عیسی خدا تبارک و تعالی عهد گرفته است از
پیغمبران پس هرگز از آن تجاوز ننمایند و در غیر آن عمل نکنند و گرفته است عهد اوصیا [illegible]
پس هرگز از آن در نروند و قومی را ایمان عاریه داده است در زمانی [illegible]
کنند [illegible] ابی الخطاب از آنانست که ایمان انها عاریه است [illegible]
خدا [illegible] ابن ابی عیسی [illegible] آنحضرت [illegible] اگر قسم [illegible]
و میان [illegible] پدرم و مادرم فدای تو باد [illegible]
پس برگشتم بخدمت امام جعفر صادق علیه السلام فرمود ای عیسی چه کردی عرض کردم پدر و مادرم [illegible]
رفتم بخدمت آنحضرت خبر داد مرا پیش از آنکه سؤال کنم او را از هر چه اراده کرده بودم
[illegible] که او خلیفه تو است و صاحب الامر است پس آنحضرت فرمود [illegible]
[illegible] سؤال کنی او را از هر چه در قرآن است البته تو را جواب خواهد داد پس [illegible]

۱۱۰

و در روایت معتبر مرویست از حضرت امام جعفر صادق علیه السلام
که در وقت کشتن گوسفند عقیقه این دعا بخواند بسم الله
و بالله اللهم عقیقة عن فلان نام او را بگوید
لحمها بلحمه و دمها بدمه و عظمها
بعظمه اللهم اجعلها وفاء
لآل محمد علیه و آله السلام